

**AMASYA AĞIR CEZA MAHKEMESİNE AİT 2013/269 ESAS SAYILI DOSYASININ
12/09/2014 TARİHLİ SEGBİS SİSTEMİ İLE ALINAN DURUŞMA TUTANAĞININ ZAPTA
DÖKÜMÜ**

Başkan: Belirli gün ve saatte 3 çelse açıldı katılanlar Fazlı Kuru burdamı

Katılanlar vekili Av.Ömer Kavili: Fazla Kuru burada evet

Başkan: Fazlı Kuru burada, avukat Mehmet Horuş, Av Ömer Kavili, katılan Metin Irmak burada, sanık Burhan Yöntem müdafii Av Edip Hakan Subaşı burada, katılan Ali Soyal burada, katılan Musa Koyuncu burada, Av Harun Ender Tan sanık Atasoy müdafii hazır başka gelen yok, açık duruşmaya devam olundu.

Başkan: Sanık Burhan Yöntem'in beyanının alınması için Turhal Asliye Ceza Mahkemesine talimat yazıldığı ancak sanığın hastanede olduğundan rapor sunmuş olduğu görüldü. Sanık Atasoy müdafii olarak Av Harun Ender Tan hazır görevlendirme yazısına istinaden dava ve duruşmalara vekil olarak kabulüne karar verildi. Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığına yazılan yazıya cevap var gelen yazı cevabında istenen bilgiler üzerine Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan 15/07/2014 tarih 4866 sayılı yazı ilişikte sunulmuştur diyor, ilgi tarih sayılı yazınız ekindeki müzekkerede bahsedilen Amasya ili Suluova kombinasyonunun tutukevi olduğu bilgisine sahip kurum personeli kimlik bilgileri aşağıya çıkarılmıştır şeklinde kimlik bilgileri gönderilmiş.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Kimlik bilgisi verilen şahısların dosya ile olan bağlantısı ne imiş

Başkan: Ona dair bir şey yazmamışlar Ziya Özkaraoğlu, Ümit Pekdemir isimli şeyler bildirilmiş sadece, Suluova İlçe Jandarma Komutanlığından gelen

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey bu gelen evraklara her birine ayrı ayrı beyanlarımızı belirtelim hepsini aklımızda tutamayacağız

Başkan: Zaten iki tane evrak var birini okudum, diğeri de şu bunuda okuyorum, Suluova İlçe Jandarma Komutanlığından gelen yazı cevabında tutanaktır demiş, ilgi sayılı yazı ile Burhan Yöntem ve Atasoy Fitoz isimli şahısların 1980-83 yılları arasında Amasya ili Suluova ilçesinde ve Suluova Et Balık kurumunda görevli olup olmadıkları ve hangi görevde bulduklarının bildirilmesi istenilmiştir, Amasya İl Jandarma Komutanlığı ile yapılan görüşmeler Suluova ilçe jandarma komutanlığı kayıtlarında yapılan araştırmalar sonucu burhan Yöntem ve Atasoy Fitoz isimli şahısların Amasya ili Suluova ilçesinde ve Suluova Etbalık kurumunda görevli olduklarına ve hangi görevde bulduklarına dair herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır biçiminde bir tutanak tutulmuş Suluova İlçe Jandarma komutanlığı tarafından, bu şekilde iki tane yazı var.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Jandarma Genel Komutanlığından gelmiş mi

Başkan: Yok, gelen belge bilgiler bunlar Jandarma Genel Komutanlığından gelen yazımız varmıydı Jandarma Genel Komutanlığı diye yazmışsınız ama o Suluova Jandarma olacak orayı düzeltelim

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Mahalli birimler bilmiyo ona arşiv olarak genel komutanlığa yolluyorlar genel komutanlığa yazılması doğrudur

Başkan: Hayır gelen yazı cevabı oradan değil onu söylüyorum, gelmiş gibi yazılmışta onu düzelttiriyorum evet o Suluova Jandarma Komutanlığı, genel komutanlığı değil genel kelimesini çıkaralım. Evet öncelikle katılanların beyanları varsa katılanların beyanlarından başlayalım.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Yalnız ondan önce usule ilişkin bir söyleyeceklerim var

Başkan: Buyrun avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şuanda duruşma salonunda dinleyicilerin arasındaki bu davaya katılan sistematik işkencenin mağduru olduğu için bu salonda olan insanların arasında sivil polis memurlarının oturduğu görüldü ve ısrarlı talepler ve tepkiler üzerine mahkeme başkanı

tarafından ön tarafa alındılar şu anda toplam 5 sivil polis hazırdır ancak burada muhakeme yapılmaktadır, duruşma salonuna silahla girilemeyeceği kuraldır, şu anda dinleyicilere yakın yerde oturan siyah, mavi, gri yatay paralel çizgili tşörtü olan sivil polis memurunun sağ kalça kısmında kabarıklık olduğu görülmüştür, onun silah olup olmadığı silah ise eğer yasal işlem yapılmasını istiyoruz.

Başkan: Evet, var mı ekleyecek bir husus

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Önce bu konuda bir işlem yapılmasını daha sonra diğer usulü taleplerimi beyan edeceğim

Başkan: Katılan vekilinin beyanlarına ilişkin olarak öncelikle

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Av Ömer Kavili

Başkan: Sanıklar müdafilerinden bu itiraza ilişkin beyanları soruldu var mı beyana bir diyeceğiniz avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Yalnız benim beyanım zabıta geçmedi ne sorulduğu belli olmadı

Başkan: Zaten kayıt ediliyo zapta geçmesine gerek yok, yazmamıza da gerek yok zaten kayıt altında hepsi,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Peki

Başkan: Duruşmanın başında da söyledim birinci hakkınızı kullandınız ikinci sefere duruşma salonundan dışarı çıkaracağım onu söyleyim birer hakkınız var bu hakta değil

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Onlar avukatlarına söylüyor size yönelik bir şey değil hani size aktaralım diye

Başkan: Duruşma salonunun düzenini kimse bozmasın

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: O zaman bişey söyleyecekleri zaman bizim yanımıza gelsinler biz söyleyelim

Başkan: Katılanlar söyleyebilir seyircilerle öyle bir şey yok

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Davanın asıl sahibi o insanlar

Başkan: Bu davada müdahil değil onlar

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: İşkencenin mağduru insanlar

Başkan: Müdahil de değiller, müşteki de değiller

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Sorun değil ben gider dinlerim onları, sorun değil ben hukukçuyum

Başkan: Bu itiraza ilişkin olarak var mı beyanınız

Sanık Burhan Yöntem müdafii Av Edip Hakan Subaşı: Taktir mahkemenindir efendim

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bu konuda özellikle Avrupa Mahkemelerinin iç işleyiş düzen yönetmeliğinde dahi kurallar vardır ve Türkiye'de bu uluslararası kurallara uymuştur bu nedenle huzurdaki hükümet görevlisinin silahlı olup olmadığının tespiti konusunda ısrarla bir ara karar vermenizi talep ediyorum.

Başkan: Beyanınızı aldık zaten, avukat bey sizin var mı beyanınız iddia makamından bu konudaki beyanı soruldu

İddia Makamından soruldu: Talebin reddine karar verilmesi talep olunur dedi.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: İddia makamının mütalaasına itiraz ediyorum gerekçe göstermemiştir, duruşma salonunda adliyenin resmi görevli polis memurlarının dışında kimsenin silahla giremeyeceğine dair kanundan haberi mi yok veya bildiği halde saklıyor mu öyleyse bu husus kendisinden yeniden sorulup açıklattırılsın, eğer bu konuda mütalaada yetersiz kalıyorsa ceza genel kurulumuzun kararı çerçevesinde Amasya Başsavcısı bu salona çağrılarak başsavcıdan mütalaa alınmasını katılan makamı olarak ısrarla talep ediyoruz.

Başkan: Katılan vekilinin beyanına mükerrer beyan olarak gördüğümüzden heyet halinde değerlendirme yapılmasına, katılan vekili Av Ömer Kavili'nin itirazı üzerine heyet olarak yapılan değerlendirmede duruşma salonu disiplininin ve duruşmada güvenliğin sağlanmasının mahkeme heyetine ait olduğu bu konuda taktir yetkisinin bulunduğu gerekçeyle talebin reddine karar verildi

tefhimle açık duruşmaya devam olundu.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Yalnız benim talebimin birinci kısmı öncelikle bir tespit yapılmasıdır öncelikle hükümet görevlisinin silahlı olup olmadığına önce bir tespit istiyorum yani tişörtünü kaldırsın silah olup olmadığı görülsün ondan sonra mahkemeniz diye işlem yapıp yapmamak bakımından evet ama öncelikle benim karşımda silahlı birinin olup olmadığını ben bilmek istiyorum,

Başkan: Biz talebiniz öyle de olsa olmasa da talebinizi bu anlamda reddettik dolayısıyla tespitte yapmak gibi bir hükümlülüğümüz yok,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bu konuda başkan bey Avrupa haklarının uluslar arası rollerine dair Havana kuralları olarak bilinen birleşmiş milletler alt komisyonunu oluşturduğu kurallarda

Başkan: Son kararımızı verdik

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Özellikle duruşma salonunda biz avukatların görevini rahat ve özgür biçimde yapma ödevi, külfeti sağlamayı hükümetlere yüklemiştir şu anda hükümetin sözleşmeyi ağır ihlali niteliği durumu ortaya çıkmıştır bu konuda hiç olmazsa hükümetin ajanının güvenlik ajanının silahlı olarak bulunup bulunmadığının tespiti konusunda işlem yapmanızı yeniden talep ediyorum.

Başkan: Bu konuda biz kararımızı az önce ifade ettik, lütfen bunu geçelim,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Peki kimlik tespiti yapılsın hiç olmazsa o bizim şüpheli olarak gördüğümüz kişi kimdir, hakkında suç duyurusunda bulunacağız çünkü o daha sonra savunmasını yapar,

Başkan: Alakasız kişilerin kimlik tespitini yapmak gibi bir şey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Hayır ben tehdit olarak algıladım şikayet edeceğim beyfendiyi şikayet hakkımı kullanmama engel mi olacaksınız

Başkan: Şikayet hakkınızı kullanabilirsiniz avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ama kim faili meçhul

Başkan: Savcılık üst katta buyrun şikayet edebilirsiniz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Biz savcılığı üst katta da alt katta da olsa biz o savcılığı buluruz harekete geçiririz, ancak sizden huzurdaki suç üstü hükümlerine göre huzurdaki şüpheli kişinin kimlik tespitini zapta geçmesini istiyorum

Başkan: Avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Kimlik tespiti yapıyomusunuz yapmıyomusunuz

Başkan: Kimlik tespiti yapmıyoruz, öyle bir görevimiz de yok öyle bir yetkimizde yok zaten olmayan bir şeyi yapamayız,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey o verilmeyen yetkinizi kullanmayacağınız yönündeki cümlenize saygılarımı sunuyorum, ancak bu cümlenizi hatırlatmak gerektiğinde hep bu cümlenizi hatırlatacağım, hayır şimdi biraz önce okuduğunuz evraklara ilişkin devam ediyorum ben

Başkan: Devam edin buyrun

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Sanık Burhan Yöntem burda bir fotokopi evrak vardır ve mahkemenize geldiği biraz önce mübaşiriniz pardon zabıt katibi tarafından söylendi ve bir fotokopisini duruşma başlamadan talebim üzerine aldım, almış bulunmaktayım ancak bu evrakın mahkemenize nasıl ulaştığı evrak üzerinden anlaşılmamaktadır, mahkemeyi temsilen mahkeme başkanını kürsünün bu evrakın mahkemeye ne suretle ulaştığını açıklamasını istiyoruz ki ona göre beyanlarımız olacak

Başkan: Avukat bey bize gelen evrakların ne şekilde ulaştığı, ne şekilde ulaşmadığı konusunda size bir açıklama yapmak zorunda değiliz, evrak konusunda bir sahtecilik, bir hukuka aykırılık görüyorsanız bunu siz söyleyin biz araştıralım, biz evrakların postadan ve uyap üzerinden alıyoruz buda uyap üzerinden alınmış üzerinden de

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bana teslim edilen bu evrak mahkemeniz tarafından verilmiş mahkemenizde bulunanın aynısı mıdır bunu öğrenmek istiyorum,

Başkan: Evrakı verin bakalım

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Evrakı başkan beye götürürmüsünüz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şu an üzerinde önemli gördüğümüz notlarımızı açıklamadan önce görmüş oldunuz başkanım

Başkan: Evet yani aynı gözüküyor,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Tamam

Başkan: Buna dair dediğim gibi sahtecilik iddiası varsa bu konuda delillerini koyarak

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bunu sonunda anlayacağız şimdi öncelikle

Başkan: Gereğini yaparız

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şimdi öncelikle 1986 yılında resmi gazetede yayınlanmayan fakat adalet bakanlığı imzasıyla yürürlüğe giren ceza mahkemeleri yazı işleri yönetmeliğine göre dosyaya giren evrakın öncelikle mahkeme başkan veya üyesinin yetkili hakimi tarafından görüldü işleminin yapılması gerekir, bu evrakın ne suretle geldiğini başkanlık kürsüsü bize açıklayamamıştır ancak bizim elimizdeki evrak aslına uygunluğu tasdik edilmemiş bir kağıt parçasıdır fotokopidir, biz müdahil avukatları olarak meşru olarak varsayılan meclisin çıkardığı kanun yönetmeliklerinin bu salonda uygulanarak yargılama işleminin yapılacağı hayaliyle geldiğimiz için şu an bir hayal kırıklığı yaşıyoruz bir yönüyle ama aslında biz hayal kırıklığı değil devletin istikrarlı bir faaliyetini görüyoruz oda şudur, devlet sadece burada değil başka yerdeki kendi memurlarının sanık olduğu yargılanma sanık olarak yargılandığı davalarda memurunu koruyacak surette işlem yapmıştır yapmaya devam etmektedir bu nedenle biz mesleki tecrübemize dayanarak bu evrakın mahkeme dosyasına nasıl girdiğini sorduk ama kürsü açıklayamadı, iki bu evrakın görüldü yapılmamıştır görüldü yapılmadığına göre fiziki olarak elden alınmasının başka bir yolu olmuş mudur çünkü eğer bir şikayet ortaya çıkacak olur ise mahkemeye bunu ibraz edenin kim olduğu failinin ortaya çıkması bakımından hiç olmasa mahkemeye ne suretle geldiği ve teslim edenin elden teslim edildi ise elden teslim edenin kim olduğunun açıklanmasını istiyoruz, çünkü bu evrakta görüldü işlemi yoktur görüldü işleminin yapılması zorunludur çünkü Osmanlı'dan gelen bir terimdir efradını cami ahiyarını mani olmalıdır bir dosya yani dosyaya yabancı olan bir evrak giremez bunu başkan kontrol eder ve yazı işleri müdürüne havale eder müdür de görevlendirdiği zabıt katibine verir ve onun sorumluluğunda dosya işlenir dosyaya konan her evrak dosyanın kapağına işlenir hukukun kuralı bu ise eğer belki ben kendim uyduruyorsam eğer ben yanıyorsam eğer o zaman bununla ilgili olarak bu konuda bir yönetmelik olup olmadığının adalet bakanlığından sorulmasını istiyorum eğer bu yönetmelik var ve benim söylediğim kural ise eğer o zaman adalet işleyişini adalet fikrinin gerçekleşeceği beklentisi için tahsis edilmiş bu kamusal alanda duruşma salonunda kuralların uygulanmasını istiyor ve onaysız, görüldü ve bize de tasdiksiz olarak teslim edilen evrakın sıhhatinin araştırılmasını istiyoruz çünkü hastayla ilgili burda Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Tokat Turhal Devlet Hastaneleri diye bir başlık var ancak yatış tarihi yoktur, yatış numarası yoktur burada sadece tanı olarak teknik safra kesesi taşı tanımlanmamış veya kolesisit olmadan diye bir kelime var bu kelimeler hastanın hastalığını anlayabileceğimiz, öğrenebileceğimiz cümleler değildir yani Türk Dil kurallarına göre cümle kurmayı beceremeyenlerin yazdığı bir kağıt parçasıdır, bu kağıtla ilgili mahkemeniz kandırılmak istenmektedir ha biz avukatlar bu tür evrakları yutmamız, biz buna pabuç bırakmayız ancak mahkemenizin mesleki tecrübesi dün mahkeme başkanı olarak açıkladınız ben 15 yıllık hakimim dediniz 15 yıllık mesleki tecrübeniz çerçevesinde de hiç olmasa bunu araştırmanızı ve bu nedenle bu evrakın şimdilik dosyadan çıkarılması yönünde bir ara karar verilmesini istiyoruz çünkü bu evrakla ilgili olarak sadece alta bir Burhan Yöntem diye bir karalama var altında altında tarih falan atmamış hasta kendi tarihini atmamış ama yukarısında doktor B B Genel Cerrah Uzman diploma no diye tam okunmuyor devlet hastan diye kelime çıkmış ama diğeri çıkmamış ve orada da 11/09 diyor bu evrakın bir yerden bir yere fakslandığını görüyoruz bunu nerden görüyoruz evrakın aydındıfikeşin kısmından yani yani telefaks cihazlarının birbiriyle iletişim kurarken ilk satırında en başta tarih, yıl, ay, gün ve ayrıca saat dakika kısmı vardır okuyoruz 11eyn 2014 17:16, 17:16'da

mahkemeniz açılmıydı, biz mahkemelerin bırakın 17:00 de açık olmasını İstanbul'daki tecrübemle söylüyorum saat 16:00 da evrak imzalatacak, görüldü yaptırarak hakim bulamıyoruz dün sizin mesainiz varmıydı çalıştıysanız bilmiyorum

Başkan: Burası İstanbul değil

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Burasının İstanbul olmadığını ben biliyorum başkanım sözümü kesmeyin avukatın sözü kesilmez dinlenir izin verin ben devam edeyim bitireyim

Başkan: Bir şey söyleyeceğim

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Hayır söylemeyin izin verin cümlemi bitireyim

Başkan: Hayır

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey araya girmeyin dikkatim dağılıyor

Başkan: Dikkatiniz dağılmaz avukat bey gayet dikkatlisiniz yani o konuda bişey yok

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Evet ama sizde ona sığınıp oradan dikkatimi dağıtmaya uğraşmayın

Başkan: Saat 5 de bitmiyor onu söyleyeyim yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bilemem ben onu size sordum siz ama susma hakkını kullanan sanık statüsündeymiş gibi hiç açıklama yapmıyoruz yapmıyoruz diyorsunuz

Başkan: Hangi konuda

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ama ben sırf kayıda girsin diye, bu evrak size nasıl geldi dedim söyleyemediniz.

Başkan: Talep konusunda

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Hayır bu evrak nasıl geldi dedim söyleyemediniz, başkan bey söylüyorum bu evrak size nasıl geldi hangi yoldan geldi

Başkan: Her gelen evrakın hangi yoldan, hangi kanaldan geldiğini açıklamak gibi bir yükümlülüğümüz yok

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ama mahkemeler aleni ve şeffaf olmalıdır ki güven sağlasınlar,

Başkan: Evraka ilişkin bir sahtecilik itirazınız

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Gizli kapaklı bir iş çevirme şekli bir mahkemede olmaz zaten onu

Başkan: Herkes her türlü evrakı sunabilir sizlerde sunuyosunuz, alakası olmadığı halde

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Elbetteki peki sunulan evraka görüldü yapılır mı yapılır bunda var mı yok o zaman sormak durumundayım ben bunu ben soruyorum, bu evraka

Başkan: Sahte bir evrakı da sunabilir mahkemeye bu da ama bununla ilgili sahtecilik

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ama bunu siz görüldü yaparsınız görüldüsü yok

Başkan: Sahtecilik iddiası varsa araştırma yapılır yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey biz avukatız biz bi laf konuşmaya söylemeye başlamayız ama biz laf söylediğimiz zaman muhatabımızın durumu genellikle ciddileşir o konuda rahat olun ama şu ana kadar biz bu evrak sahte demedik sahte dediğimiz halde hepsini tesbih tanesi gibi dizeriz rahat olun o konuda rahat olun, bu nedenle öncelikle başkan bey madem ki bu polemige girdiniz o zaman bu evrakın görüldüsü ve bize de tasdiksiz olarak verilmiş bu kağıt parçasının mahkemenize ne surette ulaştığının hangi yargıç tarafından görülmesine rağmen görüldü işleminin yapılmadığının kayıtlara girmesi açısından açıklanmasını istiyorum, açıklayacak mısınız başkan bey

Başkan: Açıklanacak bir husus yok herşey açık zaten

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Peki devam ediyorum, sonuç olarak sadece tetkik istendi diyor, burda eğer bu kağıt doğru ise resmi kayıtlara uygun ve ordaki bu kağıdın düzenlenmesi ile ilgili gerçek duruma ilişkin gerçeği yansıtan bir tıp bilimi evrakı ise eğer tıp etik ilkeleri açısından bir ahlaksızlık ve çirkinlik yok ise uyumsuzluk yok ise sonunda diyor ki bu doktor tetkik isteniyor tetkik yapacağım diyor tetkik yapılabilmesi için sanık orada olduğu söyleniyor o zaman duruşmaya ara verilmesini, sanığın tetkikinin hangi saatte yapılacağını öğrenilmesine, eğer

sanığın tetkiki öğleden sonra yapılacaksa sanığın derhal salona nakledilerek Turhal Asliye Ceza hangi mahkeme ise o geçen duruşmadaki salona götürülerek segbis sistemi ile mahkeme huzuruna çıkarılarak sorgu işleminin yapılmasını, eğer öğleden önce yapılacaksa bu aşamada sanığın sorgusu işlemine öğleden sonra devam edilmek yönünde bir ara karar verilmesini talep edeceğim ancak bu arada avukat meslektaşım sayın Mehmet Horuş'un beyanları olacak

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Bende ek talepte bulunacağım birlikte karar verin sayın yargıç, şimdi onu birazdan tartışacağız neden birleştirme istedik dün siz reddettiniz talebimizi oradan kaynaklandığını düşünüyoruz ama birazdan tartışırız, biz dün sizin kaleminize çıktık çünkü Turhal'daki avukat meslektaşımız Bahar Özer Tokat Barosu avukatlarından dün Turhal Asliye Ceza Mahkemesine gitti duruşmadan sonra ve onlara herhangi bir talimat gelmediğini bu yüzden yarın talimat duruşmasının olmayacağı bilgisi verildi

Başkan: Nasıl talimat gitmediği

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Açıklayacağım, sonra tekrar kaleminize geldik kalemdeki arkadaşlar talimatın yazıldığını bir örneğinin de uyaptan gönderildiğini söylediler bizde bir örneğini aldık tekrar Turhal'la görüştük şu anda avukat Bahar Özer Turhal Asliye Ceza Mahkemesinde duruşma başladığında mahkemenize gelen bu belgeden habersiz Turhal'da habersiz ama halen duruşma olmadığı bildiriliyo, bakın eğer mahkemenize bu gelmişse bu yani şu anda duruşma sırasında segbis sisteminden talimat mahkemesine raporun beyan edilip ona göre karar verilmesi lazım bu rapor olmasaydı da talimat mahkemesi bugün duruşma yapmayacaktı bu hususunda netleştirilmesini talep ediyoruz,

Başkan: Talimat mahkemesinden sorabiliriz bunu

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey şu anda irtibat kurulabilir mi orda, segbis salonuyla irtibat kurulabilir mi avukat meslektaşımızı görmek istiyoruz

Başkan: Onu kurabiliriz onda bir mahsuru yok o konuda ora ne yapmış bi soralım

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şu anda açık olmadığını gördüğümüz için açılmasını istiyoruz

Başkan: Tamam bir arayalım telefonla da bilgi verelim, bi beş dakika o zaman ara vereceğiz veya on dakika duruşmaya ara veriyoruz, konunun tespitinden sonra devam edeceğiz

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Turhal Asliye Cezaya mı bağlanıcaz sayın yargıç bizde meslektaşımız ile görüşelim

10 DAKİKA ARA VERİLDİ ve TURHAL ASLİYE CEZA MAHKEMESİ SEGBİS SİSTEMİ İLE BAĞLANTI KURULDU

Katılanlar vekili Av Bahar Özer'in Turhal Asliye Ceza Mahkemesi segbis salonunda hazır olduğu görüldü soruldu: Yapılan bağlantıda Turhal Asliye Ceza Mahkemesi segbis sisteminde olan aksaklıktan dolayı seslerin düzgün gelmediği anlaşıldı.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ses yankı yapıyor ve düzgün gelmiyor meslektaşımızın ne dediğini anlamıyoruz. Onu o zaman adalet bakanlığına yazılsın Adalet bakanlığı yaptığımız işlemleri takip etmek üzere bi kadro tahsis etsin birileri o işlemleri takip etsin çünkü bu işler düzgün yapılmaz ki özellikle 5271 CMK 168 de duruşmada teknik ilkesi vardır duruşma başladığında bitirilmek zorundadır, duruşmanın bitmesi değil gördüğümüz gibi hala uzaması için bu davanın uzatılması için hala bütün devlet elinden geleni yapıyor, buna engel olunması gerekiyor

Başkan: Bir eksiklik hissediyorsanız var ise ki var olduğu gözüküyor evet bizde görüyoruz ilgili yerlere siz mürakat edin oradaki eksikliği

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şimdi biz mürakat ederiz de mahkeme olarak sizden reesen yani ipsoire kanun gereği harekete geçmeniz gerektiğini hatırlatıyoruz yoksa biz yapacağız yapacağımızı

Başkan: Ben kanun gereği yapacağım bütün işlemleri yapıyorum ve yaptım yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: O zaman bu aksaklığın kontrolü bize ait mi düşünüyorsunuz, biz avukatlara ait değil bilmenizi isteriz

Başkan: Müsadenizle şimdi, şu anda katip kim orada şu an Seval Yıldız sizsiniz, Seval

hanım talimat duruşmasını 10'a bırakmışsınız şu an halihazırda duruşma salonu dışında veya duruşmada birileri var mı dışarıyı da bir kontrol ederek bi seslenerek bakın sanık, sanık müdafii sanık ordamı bakın seslenin, katılan vekili orada bildiğim kadarıyla, yine bir kez daha bir seslenin bakalım

Turhal Asliye Ceza Mahkemesi katibi: Efendim seslendik şu anda kendisi yok, davetiye tebliğ olmuş kendisine

Başkan: Buna dair siz tutanağınızı tutabilirsiniz, katılan vekilinin bir beyanı varmı

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şu anda o salonda Mahkeme Hakimi'nin olup olmadığının sorulmasını istiyoruz.

Başkan: Şu an o salonda Hakim yok. Bildiğimiz, gördüğümüz kadarıyla.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Soralım kendilerine.

Başkan: Evet, şu an Katibe Hanım sizden başka kimse var mı? Hakim var mı salonda?

Turhal Asliye Ceza Mahkemesi Katibi: Hakim Bey yok şu anda.

Başkan: Tamam, Hakim yok.

Turhal Asliye Ceza Mahkemesi Katibi: Hakim Bey İfadeye geçtiler de şu anda.

Başkan: Tamam

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan Bey şu anda saat: 11:07 şu anda biz Müdahil Avukatları'nın uyarılarından sonradır ki, Turhal Asliye Ceza Mahkemesi ile bağlantı kuruldu ve Sanığın orda hazır edilmesi yönündeki mahkeme kararı'nın akibeti şu anda araştırıldığı ve orayla bu bağlantı'nın kurulmasına rağmen, orada bulunan kişilerin tespiti konusunda ses ve görüntü'nün yetersiz olduğu konuşmaların anlaşılmadığını, bunların özellikle segbis sistemi'nin yeni kurulmuş olması nedeniyle sorgu yapmaya elverişli bir teknik araç olmadığının ve Sanığın bundan sonraki duruşmalarda bu salona getirilmesi için yeterli ve zorunlu nedenin ortaya çıktığının sadece teknik araçlar bakımından dikkatinize sunuyoruz. Ancak; duruşma saatinde başlamadan önce, duruşma hazırlık işlemleri yapılmamıştır. Bizim o ilk başlangıcımızda segbis hazır değildi ve diğer evraklarla ilgili de daha hala söyleyeceklerimiz var, bu nedenle bu usulü eksiklikler konusunda gerek Turhal'a gerekse Kaleminize talimat vermenizi rica edeceğiz.

Başkan: Evet, Talimat duruşması ile ilgili olarak biz buradaki duruşma başlamadan önce mutlaka genel uygulamamız budur. İlgili yerle Turhal olduğu gibi bugün ilgili yerle konuşma yaptırıyoruz. Sanık hazır mı, değil mi? bu konuda bilgi alıyoruz. Şu an daha önce biz bu konuda bilginiz var. Ancak sizin beyanınız üzerine yeniden bir.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Sanığın gelmeyeceğinden daha önceden bilginiz var mıydı Başkan Bey?

Başkan: Gelmeyeceğinden değil, gelmediğinden saat: 10:00'a konulmuş duruşmada saat:10:00'da hazır olmadığından.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Hazır olmadığını ilk kez ne zaman haberiniz oldu Başkan Bey?

Başkan: Gelmediğinden değil.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Mahkeme olarak bunu ne zaman öğrendiniz, ne zaman haberiniz oldu?

Başkan: Gerekli açıklamayı yaptım, evet burda beni yargılamıyorsunuz.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Biz sizi yargılıyoruz demedik ama mahkeme güvenilir ve açık, şeffaf olmalıdır.

Başkan: Açık ve şeffaf, bundan daha açık ve şeffaf mahkeme bulamazsınız.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Çok basit o bilgiyi saat:10:00 daki duruşma açıldığında dediniz ama saat, dakikanın tam kayda girmesi için soruyorum. Mahkemeniz sanığın olmadığı ve orda duruşma yapılmayacağını hangi dakikada, saat kaçta ne zaman öğrendiniz onu

soruyorum.

Başkan: Verilen saatinde biz arıyoruz. Tamam mı, bize verilen saatlerde arıyoruz, orda olup olmadığını soruyoruz. Daha sonra gelecekte onun bilgisini zaten bize aktarıyorlar. O şekilde biz duruşma devam ederken alıyoruz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Evet ama 17:16'da bu faks sanığa ait rapor kağıdı denen bir kağıt parçası fakslanmış o saattemi geldi dün ama o dün gelmiş

Başkan: O bizi alakadar etmiyor Avukat Bey adam rapor almış .

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Nasıl, o zaman Başkan Bey yapmayın. Bizi alakadar etmiyor diyemezsiniz. Orda göreviniz tam tersine dosyaya hakim olmaktır. Bu olur mu?

Başkan: Hakimiz yeterince.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ben onu söylüyorum. Eğer öyleyse dün evrak yollanırkendün öğrendiniz. O zaman biraz önce söylediğiniz

Başkan: Evrağın gönderilmiş olması ertesi gün duruşmaya gelmeyeceğini anlamına gelmez. evrak yollar, ertesi gün duruşmaya gelebilir yani.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Sanığın özel durumunda sabah yorumunu da yapabiliyorsunuz.

Başkan: Yorumunu değil bu her zaman bir şey sizde zaman zaman erteleme konusunda

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Dün 17:16'da faxlandığında Adliyede miydiniz? onu sordum size, sizin burda olup olmadığını bilmediğim için.

Başkan:Avukat Bey, lütfen bakın bir kez daha söylüyorum. Burada yargılanan Heyet ya da biz değiliz. Sorularınızı buna göre sorun.

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Evet ama orda görev yapmanın kuralları vardır. Biz kuralcıyız. Hukuk kurallarını söylüyoruz. Herkese karşı.

Başkan: Biz görevimizi iyi yapıyoruz.

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Ona ne şüphe yorumunuzu duydum. Ama ben bilgi soruyorum. Yorumunuzu değil.

Başkan: Bilgi sormuyorsunuz. Derdiniz başka sizin

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Elimdeki kağıt 17:16 -11 Eylülde fakslanmış bu, bu saatte mahkemenize geldiğindesiz mahkemedemiydiniz

Başkan: Biz gerekli şeyleri yaptık Turhal'daki şeki de kapatabiliriz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Neyse bugün saat 10'da duruşma açıldığında hazırlık yapılmaması

Başkan: Bu konuda gerekli açıklama yapılmıştır lütfen

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Evet ama bağlantıyı bizim ısrarımızdan sonra yaptınız

Başkan: Sonraki usulü itirazlarınıza gelin sırayla

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Olacak ama usulüne uygun, sıraylabasamak basamak, sabrederek, nakış gibi işleyerek rahat olun o konuda, biz rahatız başkan bey ama bilgi alacağız ki bilgi verelim

Başkan: Avukat bey bakın dün bu konuda sizi uarmıştım, bugünde sizi uarıyorum

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ne konuda

Başkan: Savunma ve beyan hakkınıza saygı duyuyorum suistimal etmeyin bu konuda

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Aynı cümleyi size iade ediyorum, sizde suistimal etmeyin, bilgi sordugumda sizde lütfen bilgi verin, yorum yapmayın sözümü kesmeyin bilgi soruyorum bu evrakı başkan bey bu evrak mahkemenize saat kaçta geldi buna cevap verebilecekmisiniz,

Başkan: Cevap verdim size yeterince anlamadıysanız sizin meseleniz avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Siz anlatmaya çalışın ben biraz zor anlarım da

Başkan: Evet devam edin bunu geçtik

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Geçtik ama üstünü örtüldüğünü yorumluyorum, bu benim yorumumdur lütfen yorumumun sözümün arasına girilmemesini rica edeceğim o nedenle şu

anda Turhal Asliye Ceza Mahkemesinde sadece ve sadece ilerde eğer müfettiş gelirse müfettişlere savunma yapabilmek için göstermelik olarak bir kamera bağlantı kaydı açılmıştır, çünkü segbis kaydının açılması sanığın orada hazır olup sanığı sorguya çekebilmemiz doğrudan soru hakkımızı kullandırmamız ve sanığı mağdurlarıyla 34 yıl sonra yüzleştirebilmemiz içindi, öyleyse bir bu işleminiz usulsüzdür, iki sanığın artık talimatla dinlenmesinden vazgeçilmesini istiyoruz çünkü gördüğünüz gibi orada konuşanın sesini dahi anlayamıyorsunuz tekrar tekrar ettiriyorsunuz, kaldı ki biz burada hiç anlamayamıyoruz orada konuşanın mesela ilk konuşan avukat meslektaşımız olduğu halde mahkeme başkanı olarak zabıt katibi zannettiniz zabıt katibi konuşuyo zannettiniz, meslektaş diyorki mahkeme görevlisi gelecek siz oradan evrak okuyorsunuz bu tür polemikte ve şahsınızın araya girmemesi, sizin hani kanunlarda yazan tarafsız yargıç niteliğiniz varya hani kitaplarda yazan onu koruyabilmeniz açısından biz

Başkan: Kitaplarda öyle yazmıyo avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Cümlemi kesmeyin dikkatimi dağıtıyorsunuz

Başkan: Dikkatiniz dağılmaz merak etmeyin

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Cümlemi bitireyim öyleyse mahkeme başkanı olarak ve heyet üyeleri olarak mahkemelerin yaptıkları işlerde açık, net, güvenilir, tutarlı, verdiği kararların arkasında duran özelliklerini sürdüğünü görmek istiyoruz bu yönüyledir ki biz 34 yıl önce sistematik bir biçimde uygulanan işkencenin mağdurlarının bir kısmının şu andaki vekilleri olarak katılan makamında görev yapan avukatlar olarak o dönemdeki olayları ortaya çıkarabilmek ve sanığı çapraz sorguya çekebilmek, soru yöneltme hakkımızı kullanabilmek bakımından bugünkü duruşmada da ortaya çıktığı gibi mahkemenin kendisine niyabeten görev yapan mahkeme ile bir türlü irtibatı kurmamış olup bizim ısrarlı talebimizden sonra irtibat kurması, kurulan irtibatın teknik ve görüntüsel olarak açık ve net yani anlaşılabilir olmaması, bunun teknik alt yapısının hazır olmamasına rağmen kağıt üzerinde sanki doğruymuş, düzgün çalışıyormuş gibi görüntüsüne engel olabilmek bakımından mahkemenizin özellikle geçen duruşmadaki kayıtlarda da yer aldığı ve bugünde tekrar ettiği gibi 40 km ilerdeki mahkeme salonundaki ordaki mahkemenin katibe hanımıyla bağlantı kurulmasında dahi cümleleri tekrar ettirmeler ve yanlış anlamalar karıştırmalar olduğundan bu kadar karışıklıklarla yürütülecek bir yargılamanın sonunda bir karar verileceği ve fakat asla adaletin sağlanamayacağı biz bu salonlardan adalet çıkmayabileceğini bir çok yerde gördük, karar çıkmayacak demiyoruz ancak adalet çıkmayabileceğini gördük o nedenledir ki adaletin çıkması çıkabilme ihtimali adil yargılanma hakkı yani dürüst yargılama ilkelerinin uygulanmasına bağlı olduğunu tekrar mahkemede yargıç olarak görev yapan görevlilerin bilgisine ve dikkatine sunmak isteriz bunun en önemli ögesi gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 603/2 deki doğrudan soru yöneltme hakkı ki Avrupa İnsan Hakları mahkemesinin bir çok içtihatında yer almaktadır ve gerekse de 5271 sayılı kanun 201 madde 1 fıkrasında müdahil vekili olarak görev yapan avukat doğrudan soru yöneltebilir cümlesi kuralı çerçevesinde sanığın bu salonda kendisine doğrudan soru yöneltme yasal hukuksal yetkimizin kullanılmasına engel olunmamasını, kaldı ki hakimlik mesleği açısından mahkemelerin sanıklarla delillerle tanıklarla doğrudan temas ilkesi ki doktrinde buna yüzyüzelik ilkesi denilmektedir, doğduran doğruluk ilkesi çerçevesinde sanığı mahkemenize getirtmenizi, mahkemenizin yargı kudretinin kürsü salon dışına çıkmasakta bayrağın sallandığı her yere hatta İspanyol yargıç Baltazar gibi bir İspanya vatandaşını işkenceyle öldürten Arjantin'li faşist generalin hakkında tutuklama kararı verip uluslararası tutuklama kararı çıkartmasında olduğu gibi bayrağımız sallanmasa bile devletin siyasi egemenliğinin belirtisi olarak kaçacak delik arayacak işkencecilerin bulunduğu yerlere kadar mahkemenizin yargı otoritesinin kudretinin ulaşabilmesini özellikle hatırlatmak istiyoruz çünkü bu dava sıradan bir dava değildir, basit bir karakolda mukayyitin kağıdı yere düşüren veya oradan geçerken daktiloya kolu çarpan şüpheliye attığı tokat değildir, bu dava işkencedir ve işkence olmanın ötesinde sistematiktir, bu

konu 5271 sayılı kanunumuza iç hukukumuza yeni gelmiş olup 8 senedir yürürlükte ve iddianamede nitekim sistematik işkenceden düzenlenmiştir ve bu dava Ankara'daki 12 Eylül davasındaki cuntacı generallerinin yargılandığı davada biz müdahil avukatların talebi üzerine mahkeme heyetinin oy birliği ile kabul edip suç duyurusunda bulunulması üzerine açılmış ve soruşturmayı yürüten savcılık makamı ayrıntılı ahim kararlarına atıflar yaparak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesindeki kuralları ve işkencenin önlenmesine dair uluslararası sözleşmelerden de alıntılar yapmak suretiyle hukuki dayanaklarını göstererek açtığı bir dava olduğundan sanığın şu ana kadar bu davada henüz davaya katılmamış olsa bile davada CMK'nın 237'ye göre müdahil olma sınırı kapanıncaya kadar süresi geçinceye kadar müdahil olabilecek onlarca yüzlerce binlerce insan vardır ve bu bölgede gerek sanık Burhan Yöntem'i gerekse dünkü yargıladığınız demeyeceğim yargılamayıp yakasını bıraktığınız sanık Atasoy Fitoz'un adını bu bölgede bilmeyen yoktur, 50 yaş ve üzerinde doğrudan doğruya tanımasa bile onların yaptıklarını köydeki en küçük çocuğa kadar insanlar duymuş böylesine nam ve şöhret sahibidirler öyleyse bu davadaki sanıkların pozisyonu, durumu, özellikle sorgu yapmadaki duruşma salonundaki sivil polis memurları bilirler herkes sorgucu olamaz, herkes sorguya giremez, sorgu odasına adım atamaz, soru sorma bir özel yetenek, özel eğitim gerektirir işte o özel eğitimden geçirilmiş özel yetenekleri nedeniyle özel olarak tercih edilmiş ve cunta planlamasının bayrak hareketinde özel olarak önceden görev planı yer almış olan bütün sanıkların sadece o mahkemeniz dosyasındaki sanığın adının ifşa olması yetmez, geride kalan yorgan altına sümen altına itilen üstü küllenen adlarını gizlemeye çalışan başka yerlerde hayat sağlayıp belediye başkanı filan seçildiği kamu oyununda yer alan bütün işkenceci sanıkların ortaya çıkarılması ancak sizin kamu adına görev yaptığınız kamuyu rahatlatacak ve bu konuda toplum kendi geçmişiyse yüzleşecektir aksi taktirde özellikle ve özellikle duruşma salonuna giren kişinin belinde silah olmasına rağmen telsiz görüntüsü olmamasına rağmen üzerinde ne olduğunu tespit etmemeniz, ilgili kişinin kimlik tespitini yapmamanız, ilgili kişinin polis olup olmadığını dahi tutanağa yazmamanız karşısında mahkemenizin özellikle CMK 25-28 ve devamı maddelerindeki kanun kuralları ve hakimlerin rollerine dair uluslararası prensipler olan Banklore etik kuralları birleşmiş milletlerin alt komisyonunun Hindistan'ın Banklore kentinde yapmış oldukları toplantı sonunda yayınladıkları ve Türkiye'nin de kabul ettiği Banklore etik kurallarının avrupa yüksek kurullarının bilgi olarak da yayınladığı Adalet Bakanlığı veb sitesinde bulunan yargıçların da görevlerini kendi başlarına kendi alt kültürlerine göre değil hukukun ve çağdaş yargılama hukukunun günümüzde ulaştığı seviyede yürütmesi ödevine ilişkin kuralları da mahkeme yargıçlarının dikkatine sunmak istiyoruz ki biz bu salonda karşımızda adliyenin resmi polisi değil, istihbaratçımızdır yoksa terörle mücadele pardon doğrusunu söyleyelim toplumla mücadele şube müdürlüğü memurları mıdır, yoksa güvenlik şube memurudur çünkü benim avukat olarak cübbemi bir tehlike olarak görüyor demektir yok eğer toplumla mücadele şube müdürlüğünde görevli ise bizim burada yaptığımız hak arama faaliyetinin amirlerine yaranacak şekilde rapor edilmesi yukarıyada siyasi erkede beyaz bir kağıtta pembe cümlelerle yollanılmasının şeyi olacaktır ama bunlar asla ve asla mahkemenizin düzgün yargılama yapması ödevini koruyor değil tam tersine zedeliyor olacaktır çünkü duruşma salonundaki kişiler başka yerde olmadığı kadar rahat ve özgür olabilmelidirler ve bunu sağlamak kanun tekniği bakımından mahkemenize ödevdir bu konuları da ek olarak mahkemenin şu ana kadar ki yapılan duruşmadaki, dünkü duruşmada yapılan ve gördüğümüz ve bi türlü tutanağa geçirilmeyen hukuka aykırılıkların da aradaki hukuki fiili ve sanık bağlantısı nedeniyle tarihe yer alsın tarihe kalsın tutanaklarda yer alsın diye ses kayıt sistemini ele geçen bir fırsat olarak değerlendirip bu yönüyle de fırsatçılık yaptığımı belirtiyor bu hususların kayda girmesini rica ediyorum.

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Bende ek bayanda bulunucam sayın yargıç.

Başkan: Şunu söyleyim avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bana cevaben mi, yoksa bütün salona mı

Başkan: Size cevaben söylüyorum yani, kişileri ve insanları kişilik haklarına saldıracak biçimde bu benim yorumum olabilir siz öyle düşünmeyebilirsiniz veya başka türlü teşhir edecek

biçimde deyiminiz olmadan yapmanız bir hukukçu için bilmiyorum ben şahsen yakıştıramıyorum, ikincisi

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Yok biz avukatlar yakışıklıyızdır her şey yakışır bize

Başkan: Burada bulunan ve mahkememizin ve sizlerin de bizim hepimizin güvenliğini sağlayan kişiler mevcut bunun haricinde sizin ifadenizdeki söylediğiniz biçimde işte istihbarattır şudur budur böyle bir şey olsa zaten buna biz başta müsaade etmeyiz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Olup olmadığını bilmiyorsunuz ki başkan bey şu anda bilmeden bize yorum yapmış oluyorsunuz peki bu bi hukuk standartında hukukçu olarak demin bana laf dokundurduzuza bu hukukçuya yakışıyor mu, hani biz avukatlar yakışıklıyızda siz yargıçlarda yakışıklı mıdır

Başkan: Bilmediğimi nerden biliyorsunuz avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bütün memurları biliyomusunuz başkanım o zaman açıklamanızı rica ediyorum

Başkan: Neyse ben bu konuda söyleyeceğimi söyledim

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Hayır bildiğinizi söylediğiniz mahkemeyi başkan temsil etitği için ben mahkeme başkanının açıklamasını talep ediyorum, bu talebim konusunda lütfen reddediyorsanız zapta geçin diyinki biz reddettik deyin,

Başkan: Ben

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Mahkeme kararı yazarmısınız lütfen, ben karara uyarım

Başkan: Ben söyleyeceğimi söyledim, buyrun avukat bey

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Hayır hayır bu talebime bir karar vermişsiniz bana çünkü cevap vereceğinizi söylediniz, madem benimle bir polemige girdiniz başkan bey polemigi çözünceye kadar devam edin başkan bey

Başkan: Sizinle polemige girmek için söylemiyorum

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Ne için söylüyorsunuz kendinizi rahatlatmak için mi söylüyorsunuz, rahat olun lütfen

Başkan: Sizin herhangi bir suç işlememeniz anlamında söylüyorum yani

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Biz suç işlersek hesabını veririz biz yaptığımızın arkasında duramayan meslek mensuplarına benzemeyiz, biz yaptığımızın arkasındayız 15 tane dava açıldı bana ben önemli değil, ben alıştım

Başkan: Zaman zaman mahkemeye ve bana bir takım görevlerde hatırlatmada bulunuyosunuz bende o meyanda size bir hatırlatmada bulundum

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Tabi biz hukukçuyuz birbirimize hukuki cümlelerle anlatacağız, yalnız başkan bey salondaki polis memurlarının kim olduğunu bilmediğimi söyleyemezsiniz dediğiniz için

Başkan: Bunun üzerinde bir açıklama yapmak durumunda değilim

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Peki yapmayacaksanız şahsi fikirlerinize itiraz ettiğim için bir heyet kararı vermişsiniz çünkü ben kanun adamıyım kanun diyorki başkanın şahsi fikrinde itiraz halinde heyet kararı kararı verilir kıdemli üye ile bir müzakere edip bir karar vermişsiniz

Başkan: Bu usuli bir itiraz değil

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Ben usul itirazında bulunuyorum tamam ben şahsi fikrinize usul itirazında bulunuyorum, reddedeceksiniz

Başkan: Usül itiraz değildir heyet kararına da gerek yoktur

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Tamam o zaman bu cümlelere itiraz ediyorum, bu cümleler için heyet kararı vermişsiniz

Başkan: Buna da gerek yoktur, o cümlelerde gerek yoktur

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Peki bir karar vermeyecekmisiniz, karar vermek ama ödevdir sizin

Başkan: Karar verilecek bir şey değil avukat bey

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Peki ama ben talep ediyorum, bildiğinizi

saklayacakmısınız

Başkan: İnsani bir uyarıydı

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Peki ben o zaman şunu söyleyim,

Başkan: Bunun haricinde usule itiraz değildi

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Bırakın duruşma salondaki günümüzün polis memurlarını, biz işkence sistematik işkencenin şüphelilerinin dahi sanıklarının dahi tek tek ortaya çıkarılması yönünde çaba veren devrimci 78 ler federasyonunun çalışma raporlarını mahkemenize sunacağız ve orada o listede yer alanlar bu ülkede bir yanlı yere çevrilmişse bir iki sanıkla falan bu iş yapılmadı ve bir iki sıradan memurlar yani alt düzeydeki memurla bu iş yapılmadı bunları size göstereceğiz, ispat edeceğiz ama bunu yapmamız için mahkemenin biz müdahil avukatlarına da samimi, açık, şeffaf, güven verici olması gerekir bunu sağlamanın yolu bilgi paylaşmaktan, bilgi gizlediğinizin kayda girmesi için söylüyorum bunları

Başkan: Bilgi gizliyor falan değilim duruşmada herşey açık, dosyalarda açık ve yeterince fazlasıyla bile açıklamada bulunduk, bunun haricindeki şeyler sizin kendi

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Evet ama polis memurlarının sadece kimliklerini açıklayamadınız

Başkan: Açıklamak zorunda değilim

Katılanlar vekili Ömer Kavili: O zaman diyorum heyet kararı verin

Başkan: Yarın başlarına bir şey gelirse bunun hesabını ben mi sebep oluyum böyle bir şeye

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Ne demek başlarına bir şey gelirse, bu cümle ne demek başkan bey, bir avukata bunu söyleyemezsiniz, o lafı size aynen iade ediyorum

Başkan: Ben bir ithamda bulunmuyorum kimliklerini açıklamak zorunda değiliz

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Ama benimle konuşurken söylediniz, o zaman buyurun savcı beye söyleyin ya da havaya söyleyin, bana söyleyemezsiniz, avukatlık meslek kuralları 17/2 saygıda

Başkan: Sizin şahsınızla ilgili bir şey değil avukat bey bu

Katılanlar vekili Ömer Kavili: O zaman onu söyleyin, belirtin kime ne söylediğinizi bilelim biz

Başkan: Avukat bey siz beyanda bulunucakmısınız

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Hayır ben önce bu konudaki ben heyet kararı verilsin diye itiraz ediyorum şahsi fikrinize heyet kararı verip zapta geçermisiniz başkan bey

Başkan: Heyet kararı olacak bir şey olmadığını söyledim avukat bey, ısrarla aynı şeyleri tekrarlamayın ne yapmaya çalışıyorsunuz

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Başkan bey usul kurallarını çiğniyorsunuz çünkü müzakere usullerini çiğnediniz, diğer üye yargıçlar da sizinle aynı oy hakkında eşit oy hakkına sahip kanunda yerini almıştır

Başkan: Bunu gayet iyi biliyoruz, sizden öğrenecek değiliz bunu yani

Katılanlar vekili Ömer Kavili: Ha bu işin fitratında var diyorsunuz, sizden öğrenecek değiliz bu işin fitratında var, hayır o fitratı yıkacağız bozacağız bu doğru değil, kuraldan söz ediyoruz bu benim uydurduğum bir şey değil, kanun diyorki başkanın şahsi fikrine itiraz halinde heyet halinde karar verilir, başkanın kıdemli üyeye bir müzakere edip karar verirmisiniz bunu söylüyorum çünkü kanun emrediyor, kanunu uygulamayacakmısınız

Başkan: Bence kanun değil siz emrediyorsunuz bunu da

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Afiyet olsun o zaman ne deyim, ben emretmem

Başkan: Dolayısıyla emretme gibi bir hükümlülüğünüz yok

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ben avukatım yerimi de haddimizi de iyi bilirim onun için ben talep ederim başkan bey, siz emrediyorsunuz lafını da kabul etmediğimi zapta geçmesini rica ediyorum,

Başkan: Evet, zapta zaten bütün konuşmalar zapta geçiyor onu da

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Evet ama sizin müzakere etmediğinizi, kıdemli üye yargıcın elini ağzınahayır bir şey söylüyorum buna dair ağzını tutarak sizinle görüşmeye çalışmasına rağmen ondan halen görüş almadığınız ve kıdemsiz üye yargıçla ise hiçbir göz teması dahi kurmadan orda sadece tek başınıza bütün taleplere karşılık verdiğiniz, tartıştığınızı

Başkan: Tek başıma yürütmüyorum

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Biz görmedik asla kıdemsiz üye yargıca dönüp bakmadınız bile

Başkan: Usüle dair doğru itirazlarınız olursa zaten heyet görüşür

Başkan: Ben duruşmayı tek başıma yürütmüyorum

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Biz görmedik asla kıdemli üye yargıca dönüp bakmadık bile

Başkan: Usule dair doğru itirazlarınız olursa zaten heyet görüşür

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: O doğrunun doğru olup olmadığını diğer yargıçlardan niye sormuyosunuz diğer yargıçların orada görevi yokmu onlar görevli değilmi, ha usul kurallarını da çiğneyecegiz diyorsanız zapta geçsin biz onu da bilmiş olalım

Başkan: Kuralları biz çiğnemiyoruz yeterince usule uyuyoruz

Başkan: O sizin şahsi fikriniz

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Uyulmadığını tekrar ediyorum, kanunda var mahkeme başkanının itiraz halinde diğer yargıçlara söz verilir diyor kanun bunu emrediyor ben kanun adamıyım, ben bakın düzenin mevcut düzenin kanunlarını savunmak bile bize düştü başkan bey dikkat ediyormusunuz

Başkan: Avukat bey bakın bir kez daha söylüyorum, burada bir işkence davası yargılaması yapılıyor, dolayısıyla konuyla ilgili olarak konuşun başka türlü başka saiklerle, başka niyetlerle bir takım açıklama yapmanız

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Başka niyet sahibi olduğumuzu nerden biliyorsunuz niyet okuyuculuk dersi mi aldınız, kursunu mu aldınız başkanım açıklamanızı rica ediyorum

Başkan: Davranışlarınızdan ve konuşmalarınızdan ulaşıyorum

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Niyet okuyuculuk yapamazsanız, o niyetiniz varsa bile bu salonda kullanamazsınız ve sizin meslek konularınızı biliyorum, akademi denen o yüksek şeyde adalet akademisinde asla niyet okuyuculuk, saik anlama falan gibi dersler asla verilmiyo, verilmiş olsa bile kullanamayacağınız mahkemenizin bilgisine sunmak isterim çünkü bu yönde burda aleni ve beyanlarla açık sözlerle, cümlelerle yargılama yapma ödevi altında bir duruşma, bize niyet sahibi diyemezsiniz

Başkan: Avukat bey şu anda polemik yapıyorsunuz

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Evet siz bize laf atarsanız biz avukatlara laf atanlar cevabını alırlar siz bize onu diyebilirmisiniz

Başkan: Bir kez daha uyarıyorum sizi savunma hakkınızı kötüye kullanmayın aksi taktirde

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Bu cümlelerinizi aynen size iade ediyorum, aynen iade ediyorum

Başkan: Avukat bey buyrun siz bir şey söylüyordunuz,

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş; Sayın yargıç gecen celse duruşma tutanağında da segbis çözümlerinde de var, sağlıklı bir sorgu yapılamadığı için sanık Burhan Yöntem ile ilgili

Turhal Asliye Ceza Mahkemesi katibi: Efendim kapatalım mı

Başkan: Sesi kapatabilirsiniz

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş; Hayır hayır başkanım benim talebim var

Başkan: Ben segbisi kapatalım demedim, sesimiz karışmasın diye, sesi biz konuşurken kapatın dedim

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Cümleiniz açık ve net olmadığı için bizde görüntüyü, bağlantıyı kapat diyosunuz sandık şu an cümleiniz açık ve net olursa polemige gerek kalmaz

Başkan: Cümlemi bir tek siz anlamıyorsunuz heralde avukat bey

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Ordan bakınca öyle mi duruyo

Başkan: Evet buyrun Mehmet bey

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Geçen celse de sağlıklı sorgu yapılamadığı için segbis sistemi üzerinden duruşma lüzumsuz bir şekilde uzadı ve biz asıl sorgulamamız gereken ve bu güne bıraktığımız iki çanta delil, belgeyle bugün Burhan Yöntem'in sorgusu için hazırlandık, dün Turhal Asliye Ceza Mahkemesi talimat duruşması olmayacağını beyan etti, bu konuda avukat meslektaşımızın da beyanını almasını talep ediyorum birebir o muhatap olduğu için bugün uyar sistemimde kayıtlı telefonumda meslektaşımın 09:56'da aradım duruşma saatinden 4 dakika önce ve bizim duruşmaya girmek üzere olduğumuzu kendisinin talimat mahkemesinde olmasını hatırlattım, kendisi o aşamada dahi Turhal Asliye Ceza Mahkemesinin bugün duruşma olmadığını bilgisini kendisine aktarıldığını söyledi bizim duruşmamız başladıktan 1 saat sonra sizin ara kararınızdan sonra telefonla Turhal Asliye Ceza Mahkemesi segbis sistemini açtı, bu konuda Bahar hanımında birebir muhatap olduğu için beyanının alınması da fayda olduğunu düşünüyorum, ayrıca mahkemenizin Burhan Yöntem'in burdaki yani duruşma burda bitti geçen celse ara kararında çapraz sorgusunun yapılmasına devam edilmek üzere ve gün olarak 12 Eylül günü mahkemenizin zaman baskısının da olmadığı bugün olduğu için başkan tarafından o güne verelim rahat rahat sorgusunu yapalım dedi, dolayısıyla şimdi eğer Burhan Yöntem'le ilgili bir ara karar alınsın biz bi sonra bi duruşma daha bekleyeceksek bununla ilgili önümüzü görelim, yani ara karar verin sanık hazır olmadığı için eğer öğleden sonra getiremiyorsanız sanık hazır olmadığı için sorgusunun devamı için bize yeni bir gün verin bu konuda ara karar tesis edin çünkü önceki ara kararlarınız bu doğrultuda,

Başkan: Bu konuda bir karar verebiliriz evet

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Bu konuda benim bir ek beyanım olacak, biz ben örneğin İstanbul'dan avukat meslektaşım Ankara'dan bugün burada mahkemenin duruşma yapacağı ve sorgulama işlemi yapılacağı ve bu süreçte avukatlık görevini yerine getirebileceğimi zannederek hayal ederek gelmiş bulunmaktayım ve şu anda bu duruşmada sanık hazır edilmemiştir mahkemeniz tarafından ve bize önceden bilgi verilmemiştir, bu suretle biz avukatların bu duruşmaya gelmek için yapmış oldukları yol masraflarının, yeme, içme, barınma masraflarının mahkemeniz tarafından karar altına alınarak yargılamanın düzgün yapılmasını mahkemenin mahkemeye gerekli olan süreçleri öğeleri zamanında sağlamadığı için idareyi temsil eden başsavılığın ilgili ödenek kaleminden ödetilmesi yönünde ara karar vermenizi rica edeceğim,

Başkan: Burhan Yöntem'in beyanı almak için avukat Mehmet Horuş'un bu konudaki ara karar kurulması bu konuda Burhan Yöntem'in hazır edimesi konusundaki bu konuda da duruşmanın ertelenmesi mi sonuç itibariyle bunu mu talep ediyorsunuz, yeni gün verilmesine

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Özellikle mahkemenizin önceki ara kararındaki gibi

Başkan: Avukat bey

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Burda hazır edilerek

Başkan: Bu konuda talebiniz var evet bu konudaki talebine ilişkin olarak sanıklar müdafiiilerinden soruldu, bu konudaki talebievet varmı bir diyeceğiniz

Sanık Burhan Yöntem vekili Av Edip Hakan Subaşı: Daha önceki celselerde belirttiğimiz üzere sanığın kendi ikametgah mahkemesinde talimatla ifade alınmasını talep ediyoruz.

Ara verildi

Başkan: Avukat bey sizin varmı bu konuda bir beyanınız

Sanık Atasoy Fitoz müdafii Av Harun Ender Tan: Zamanaşımı ile ilgili davanın düşürülmesine karar verilmesini talep ediyoruz, bu şekilde bir yargılama ile hayatımda ilk defa karşılaştım gerek seyirciler gerekse müdahil avukatlarının mahkeme heyetine gözümün önünde bağrılması bundan dolayı utanç duyuyorum,

Bu arada mahkeme salonundaki seyircilerden Av Harun Ender Tan'a şerefsiz dediği

duyuldu.

Başkan: Sessiz olun, sen ortada olan, avukat beye Şerefsiz diye hitap eden o kişi duruşma salonundan çıkarılsın arkadaşlar

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Emin değil bakın muhtemelen diyor emin değil, kimin dediği belli değil, muhtemelen diyor hayır muhtemelen diyor

Başkan: Dışarı çıkarın, burada suç işlenmesine mücadele edemem, mahkeme heyetine karşı yapılan hakaret eylemi nedeniyle C Savcılığına suç duyurusunda bulunacağız yani evet,

Katılanlar Vekili Av. Ömer Kavili: Açıklanan hukuki ve diğer açıklamalara karşı itirazlarımı beyan edeceğim

Başkan: Burada suç işlenmesine mücadele edemeyiz, suç işleyenler yönünden de gereğini yaparız bu bir hak ve ödevdir, bunun haricinde tekrardan aynı şekilde davranışlarda bulunanlara ve duruşmanın disiplinini bozanları dışarı çıkaracağım bir kez daha söylüyorum, yani avukatlarınız yeterince beyanlarda bulunuyor kimse de burada taraflı değil, burada bir yargılama yapıyoruz, mahkeme heyetine hakaret gereksiz yere sataşma, duruşmanın düzenini bozma gibi bir lükse sahip değilsiniz.

Başkan: Buyrun avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Öncelikle sanıklardan birinin müdafii zamanaşımından söz etmiş olup, gördüğümüz gibi mahkemeye sistematik işkencenin tespit edilen sanığı ancak tespit edilebilmiş ise de mahkeme heyetinin karşısına çıkarılabilmemiş değildir, ancak sistematik işkence suçunun niteliği gereğince yer yoğunluğu, değişik yerlerde, değişik zamanlarda, çok sayıda kişiye yani birden fazla kişiye ve özel nitelikte yapılan ve özel amaçlarla yapılan bir uygulama olup, işkence suçunda amaç hukuki bir delile ulaşmak değil tam tersine işkence insanın bedenine gerek fiziki, gerekse de manevi varlığına zarar vermek suretiyle acı çekmesini sağlamak insanın bildiğini yok etmek suretiyle robotlar yetiştirmek içindir, o nedenledir ki bir şey çalmanın günah olduğunu bilen toplum hırsızlığa güvenebilmekte iman edebilmekte, idarenin yayınladığı bütün genelgelere, işlemlere sorgusuz ses çıkarmadan biat edebilmektedir bu algı bu toplum bu hale sistematik işkence sayesinde getirilmiştir öyleyse bu suç birleşmiş milletler düzeyinde ele alınmış ve birleşmiş milletlerin ortaya koyduğu iltaki sözleşmeyle iş uluslararası işkencenin önlenmesine dair sözleşme ile bir somut hukuki belgeye dönüştürülmüş, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu sözleşmeye taraf olmuştur ve nitekim bu davanın iddianamesinde burda tekrar etmeyeceğim çok fazla ayrıntılı bilgiler yazılıdır, oradaki en önemli kural şudur; insanların insan kimliğine yönelik farklı olana tahammül edemeyen faşist kafaları özellikle yönetim otorite yetkisini kullanarak insanları imha etmesine yönelik davranış ve örgütlü suçların insanlık suçu sayıp kabul edilmiş ve bu insanlık suçlarında insanlık suç tiplerinde zamanaşımının işlemeyeceği hem sözleşmede yer almıştır hem Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinde belirtilmiştir, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarında vardır ve aynı zamanda Ankara Devlet 12 Güvenlik Mahkemesinin kararında vardır, bu kadar hukuki bu kadar iç hukukumuzdaki bazı mahkemelerin de uygulanmaya kaç yıldan başlanmış olan ve bu davanın başlamasına neden olan kararlarında yer alan bu uygulamaya rağmen zamanaşımı iddiasında bulunulması ve mahkemenizin heyetinin de dün ele aldığı müdahil Hasan Kaplan'ın davasında da hiçbir gerekçe göstermeden bu konudaki bizim hukuki gerekçelerimize tek bir cevap vermeden, tek bir açıklama yapmadan sadece ve sadece zamanaşımından düşürülmesine diyip zamanaşımı işlemeyeceğine dair kuralın niye mahkemece dikkate alınmadığını belirtmeden verilen kararı hukuka aykırı olup bugünkü bu davada benzer bir hukuki hatanın yapılmasına engel olmak bakımından Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yürürlükte bulunan ve Türkiye Cumhuriyet Devletinin taraf olduğu sözleşmelerle uluslararası nitelikteki sözleşmelerde yer alan 82 belgesi 90 maddesine göre uluslararası sözleşmede yer alan kurallar ile iç hukuk kuralları çatıştığında uluslararası sözleşmenin kurallarına üstünlük olacağına dair kuralları da göz önüne alarak biz bunları katılan makam olarak belirtiyoruz, mahkemeniz eğer bu konuda bir karar verecekse hangi görüşü kabul ederseniz edin biz onu söylemiyoruz ancak eğer bizim görüşümüzü reddedecekse yargının bugüne kadar ki geleneksel gerekçesiz yuvarlar cümlelerle, esnek

cümlerle sadece ve sadece kağıt üzerinde bir şey değil Yargıtay eski onursal başkanımızın Sami Selçuk'un bir çok yazılarında belirttiği gibi taktir yetkisi denetleme ölçüde açık ve net şeffaf olmalıdır ve mahkemeler ve yargı ancak bunu yaptığı taktirde saygınlığını koruyabilecektir şeklindeki görüşünü destekliyorum ve yapılan kamu oyu yoklamalarında yargıya güvenilirliğin niye yüzde beşlerde kaldığı, niye daha yukarlara çıkmadığının hiç olmazsa bu somut olayda engel olunması, yargı işlevinin ideal olarak fakültelerde, hukuk fakültelerinde ak saçlı profesörler tarafında biz hukukçulara bize ezberletildiği gibi idealist bir fikirde adalet fikrini gerçekleştirmek üzere gerekçeli, gerekçenin içeriğininde açık ve net ve yürürlükteki hukuk kurallarının gösterdiğimiz kaynakların niye dikkate alınmadığını açıkça cevap veren bir karşılayan bir ara karar vermenizi rica edeceğiz, biz bu duruşmanın ertelenmemesini istiyoruz mahkeme heyeti olarak bu salondakiler olarak Başsavcılığa yazı yazılsın otobüslere binelim, gidelim sanığın bulunduğu yere ve orada sanığın yargılamasını bulunduğu yerde yüz yüze yapalım ve bu yargılamayı bugün burada bitirelim, biz buna varız ancak sanığın mahkemesine duruşma salonuna getiremeyen, sanığın yolladığı kağıdın dün akşam 17:16'da fakx yoluyla mı geldiği, sabahleyin mi geldiği, sabah 10:00'da bağlantı kurulduğunda bir aksaklık olduğunun farkedildiği, bunun dahi bilgisinin bismüdahlil makamıyla paylaşılmadığını böyle bir faaliyetin adil dürüst yargılama ilkelerini açıkça ihlali niteliğinde olduğunu düşünüyoruz, öyleyse mahkemenizin bu duruşmayı ertelememesini istiyoruz, bu duruşmayı tam tersine mademki sanık rahatsızmış insan hakları her şeyin üstündedir, o sanığın insani hakkı yani hastalanmak tabii insani bir haktır insani bir durumdur sanık mademki hastalennmiş mademki mahkeme başkanı da onaysız, usulüne uygun olmayan o kağıda inanmış güvenmiş öyleyse o güven çerçevesinde bizde müdahil taraf olarak sanığın bulunduğu yere mahkeme heyetinin gitmesini, hep birlikte oraya gidilmesini, oraya gitmeye bizim hazır olduğumuzu, yeter ki sanık mahkemenin huzuruna alınsın sanığı doğrudan doğruya sorguya çekelim ve sanığa yöneltecek sorularla sanığın sorgu merkesi adı altındaki o işkence merkezindeki statüsü özel statüsünü, özel durumunu mahkemenize ispat edebilelim, esasen biz avukatlar bunu yapabilirsek avukatlık görevi yapmış olabileceğiz, aksi taktirde sadece ve sadece mişçasına yargılama yapıyormuşçasına, savunma yapıyormuşçasına, beyanda bulunuyormuşçasına, avukatmışçasına şey yapacağız, onun için biz avukatlar yakışıklıyızdır müvekkilim benide baroya şikayet edebilir, avukatım 25 yıllık avukattır mahkeme başkanı her ne kadar 15 yıllık mahkeme başkanı ise avukatımda 25 yıllık avukattır, 25 yıllık tecrübe ile mahkeme heyetinin oraya gitmesini sağlamadı, istemedi, görevini mesleki görevini ihmal etti dediğinde biz avukatlar ağırlaştırılmış objektif özen derecesinde ağır disiplin sorumluluğumuz olan korkak meslek mensupları olduğumuz için mahkemenizden bunu açıkça talep etmek zorundayım, bu nedenle mahkemenizi yargılamayı ertelemesini değil bu davanın bu duruşmanın sanığın bulunduğu yere sanığın lutfetmiş, keyfi öyle istemiş sanığın keyfine göre ayağına gidelim ama yeterki biz hukukçular, hukuk ahlakımızı, mesleki ahlakımızı koruyup sanığın bulunduğu yerde dahi olsa hukuk kurallarına uygun bir yargılama yapalım, sonuç ne çıkarsa

Başkan: Evet bittimi avukat bey, Burhan Yöntem'in savunması için duruşmanın ertelenmesi gerçi önce bir aranızda karar verin yani duruşma ertelenmesi için talebiniz

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Çelişki yok alternatif sunuyoruz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: O zaman eğer çelişki diyorsanız çelişkiyi gidermek hukukçu için bir erdemdir, hatadan dönmek erdemdir, hata olarak düşünüyorsanız ben hatamdan dönmeyi bilirim, ben kenara çekilmeyi bilirim, öyleyse ben talep ediyorum mahkeme bu duruşma dava devam etsin, heyet olarak otobüs tutulsun, güvenlik polisleri de önümüzde, arkamızda, sağımızda, solumuzda güvenlik polisleriya hani güvenliği sağlasınlar, hep beraber gidelim yeter ki sanığın keyfi bozulmasın sanığı bulunduğu yerde şey yapalım talebim budur

Başkan: Burhan Yöntem'in savunmasına ilişkin olarak Av Mehmet Horuş'un duruşmanın bu nedenle ertelenmesi Av Ömer Kavili'nin ise mahkeme heyetinin ve tüm tarafların sanığın bulunduğu yere giderek burada sanığın sorgusunun yapılması yönündeki talebine ilişkin olarak iddia makamından soruldu.

İddia makamı: Katılan vekilinin taleplerinin yargılmayı uzatmaya yönelik olduğundan

reddine, CMK'nın 193/2 maddesi gereğince dinlenmeyen sanıkların dinlenilmesinden vazgeçilmesine karar verilmesi talep olunur.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Biz karşı görüşümüzü bildireceğiz başkan bey, bu mütalaya katılmıyoruz katılmadığımız yönleri söyleyip müzakerede onu değerlendirin lütfen, müzakereyi tartışmak istiyoruz mütalayı savcılık iddia makamı mütalasını tartışmak istiyoruz, itiraz ediyoruz

Başkan: Buyrun itiraz gerekçenizi de kısa olarak bildirin, özetle

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Şimdi iddia makamında savcı sıfatıyla görev yapan kamu görevlisi talebin reddi dedi, duruşmayı yönetmeye uzatmaya yönelik dedi, dikkat ettiyseniz demin can kulağıyla dinlediyseniz ben dedim ki duruşmayı ertelemeyelim, duruşma üç gün üç gece sürsün sanığı gerekirse yatacak yer temin etsin ancak şuraya bağlayacağım

Başkan: Avukat bey, talepleriniz mevcut usul kurallarına, mevcut kanunumuza, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına uygun olursa, afaki olmazsa burada bazı hususlar yönünden abesle iştikal etmeyiz, yoksa söylediğimize dünyanın hiçbir yerinde uygulanmayan hiçbir hukuk sisteminde uygulanmayan bir şeyi ideal anlamda söyleyen olabilirsiniz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Niye sınırdan giren pkk'lılar için mahkeme heyeti sınıra gitmedi mi, niye mahkeme sadece bulunduğu yerde mi görev yapıyor, Dersim'de Seyit Rıza'yı asan mahkeme heyeti kalkıpta oraya hemdegecenin bir buçuğunda araba farlarıyla mahkeme heyeti oluşturulmadı mı duruşma yapılmadı mı

Başkan: Başka heyetleri savunacak durumda değilim ben kendi heyetim adına konuşuyorum

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Peki devam ediyorum, şimdi ben duruşmanın uzamasından değil uzatılmamasından yanayım, dedim ya ben kanun adamıyım 5271 sayılı CMK Türkiye'de ilk kez duruşmada teknik ilkesi getirildi, bu duruşmada teknik ilkesi eventual mahzimizasyon olarak anılan yani bütün olguların mahkeme heyetinin önüne hazır edilmesi ve mahkemenin de evet bu delillerle yargılama yapılabilir dediğinde duruşma açması ama açılan duruşmanın kesintisizliği kastedilmiştir, 5271 sayılı kanunun gerekçesine bakarsanız orda gerekçe kısmında bulacaksınız, sadece bir sıkıntı yaşayabilirsiniz, meclisteki gerekçe maddeleriyle yürürlükteki kanun maddeleri birbirini tutmuyo biraz kaydırma var kaydırılmıştır yani yasama organı düzgün kanun çıkarmayı bile becerememiştir ancak kanunun o maddesinden dayanıyorum diyorum ki duruşmada teknik ilkesi çerçevesinde sanık hazır edilsin ki sanığın burada hastalanması hukukça mücbin ve muhik sebeptir insan hakkıdır, insanın sağlıklı yaşama onurlu yaşama hakkı çerçevesinde sanık o haktan yararlanmış ve gelememiştir öyleyse sanığın teşhis yani muayenesinin yapılmasının saati öğrenilsin ona göre sanığın eğer muayene saatine denk gelmiyorsa oraya mahkeme heyeti olarak gidilsin ve hep birlikte muayene saatinin dışında sanık huzura alınsın, huzurda sanığı dinleyin, sorularınızı sorun mahkeme heyeti olarak sorgusu soru sorma hakkı önceliği size aittir, ondan sonrada taraf vekilleri, müdahil taraf vekili olarak bizde sanık müdafii olarak karşı tarafta görev yapan meslek avukatlar şeyapsınlar, gerekli gördüğü soruları sorsunlar sonra biz tartışmamızı yapıp esas hakkında beyan ve savunmalarımızı belirtelim mahkemeniz bu davayı sonlandırsın ancak benim kanunda açıkça yazılı olan bir kanun maddesinin uygulanması bakımından mademki Turhal'dan buraya sanığı getirmeye gücümüz yetmiyorsa biz oraya sanığın ayağına gidelim şeklinde yeterli bu duruşma bu dava uzamasın şeklindeki talebimi iddia makamı galiba anlamamış demin sizin deyiminizi kullanıyorum başkan bey hani biz söylüyoruz söylüyoruz karşı anlamıyorsa hani siz bana deminde bizde söyledik söyledik ama dikkat ederseniz savcıların rollerine dair prensipler vardır Budapeşte ilkeleri orada derki hukukçu savcı olarak görev yapan hukukçularda hem soruşturmada hem de mütalasında tıpkı yargıç hukukçular gibi, tıpkı avukat hukukçular gibi gerekçeli, ortaya konan hukuk kurallarının niye kabulü, niye kabul edilmeyeceği yönünde leh ve aleyhteki yorumlarla birlikte ama mutlaka gerekçeli yorum yapmak ve olaylarda görev mantıklı diğer uygun görev yapma ödevi altındadır diyor, şimdi düşünün ben diyorum ki duruşma uzamasın bunun için gerekirse biz Turhal'a gidelim iddia makamı diyorki avukat beyin bu

talebi duruşmayı uzatmaya yöneliktir reddedilsin, iki sanıkların dinlenmesinden vazgeçilmesi diyor iddia makamı orda görev yapıyor diye böyle bir yorumda ulunuyor evet ama o makamda görev yapıyor diye adalet bakanından bir kadroyu aldı diye orada kendisine görev bir görev yapamaz ki çünkü biz bu beyanda bu yorumda şeyi göremiyoruz gerekçe kısmını göremiyoruz tam tersine sanıklar aleyhinde deliller var, dün en tazesinden diğer dosyanıza kalınca bir klasör evrak delil ibraz ettik, şimdi mahkemeniz sanığa delilleri mahkemeye ibraz edilen delilleri göstermeyecekmi sanığın deliller karşısında açıklama yapıp yapmayacağını sormayacak mı, eğer bunu yapmayacaksa bu yapılan yargılama faaliyetine adaletli bir yargılama derseniz bizim inanacağımızı mı sanıyorsunuz öyleyse iddia makamının yorumu ayakları havadadır, gerçeklerle uyumsuzdur, hayatta karşılığı yoktur çünkü bu davanın müdahilleri örneğin Fazlı Kuru gözleri bağlı iken kendisine şu an sen bir çukurdan atlıyorsun zıpla, şu anda bir tünelden geçiyorsun eğil şeklinde kendisine tokat atılarak, tekme atılarak robotlaştırmaya yönelik beyin yıkama kısmıdır o istihbaratçılar sorgucular bilir bu kısmını çünkü buradaki mağdurlar bunu anlatmışlardı o eğitimden geçenlerin bildiği bir konu işte o sırada müvekkilim sayın Fazlı Kuru'nun beline elindeki uzun tahta parçasının keskin tarafıyla eğilmeyince zıplamayınca çok ağır bir küfür ederek beline vurup belinden geçen omurundan geçen omiriliğinin zedelenmesi sonucu yaşamının kalitesi yok edilmiş ve tekerlekli sandalyeye mahkum edilmiş ve 34 yıldır bu acıyla yaşamakta ve her duruşma gününde her duruşma zamanı yaklaşırken acısı tazelenmektedir ama sizlerin bu acıyı anlamanızı istemiyoruz beklemiyoruz da ama siz sadece bizim taleplerimize akıl mantık kuralları çerçevesinde yaptığımız itirazlarımız çerçevesinde yargılamayı uzatmadan sanıkların özellikle deliller ve ortada bulunan canlı delil canlı tanık bir insan ve diğer insanlar dün gördüğümüz gibi ayağının altı oyuk kalan Hasan Kaplan gibi hala 34 yıldır işkencenin görüntüdeki fiziki acısı dahi devam eden insanların da tanık olarak işkence sanıklarıyla yüzleştirilmesini sağlamanızı istiyoruz çünkü ısrarla dikkatinize sunmak istiyoruz ki bunu yapmayacak olursanız bir yargılama faaliyeti görüntüsü olacaktır ama o yapılan iş asıl olan yargılaması asıl olayın sorunlarını ortaya çıkarılması faaliyeti olmayıp o Eylül mentalitesinin 12 Eylül kültürünün devletin iliklerine kadar nasıl işlediğinin kanıtı olacaktır, çünkü uluslar arası sözleşmeyi dahi uygulamaya ve siyasi hükümeti zorda bırakmaya yönelik bir görüntü ortaya çıkacaktır nitekim İstanbul'da bir operasyon yapıldı ve paralel polisler ortaya çıkarıldı ha ne oldu ben oradaki avukatların avukatlık hukukunu savunmak üzere onları da savunmaya gittim ama bunu şunun için söylüyorum

Başkan: Yargılama faaliyetini siyasi bir şeyle ilişkilendirmeyin

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Tam tersine bu dava siyasi bir davadır, bu dava siyasi soruşturma sonucunda benim müvekkilim bu hale getirilmiştir işkence ile

Başkan: Bizim için siyasi bir dava değil bizim için adli bir davadır

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: İşkenceciler siyasilerden aldığı emri uygulamıştır, ben sizi katmıyorum, size demiyorum ama ben

Başkan: Ama ithamda bulunarak konuşuyosunuz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey niye üstünüze alınıyorsunuz ben sanıkların niye getirilmesi gerektiğini söylüyorum, siz niye üstünüze aldınız

Başkan: Bizim burada verdiğimiz kararın siyasi sonucu bu olurki

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey biz avukatlar laf söyleriz ama lafın üzerine adres yazmayız, ama ben adres yazdım adres olarak sanıkları gösterdim ama sizin mahkeme olarak mahkemeyi itham etmeyiniz demenizi ben anlayamadım hala anlamamaya devam ediyorum bilginiz olsun

Başkan: İzah edeyim isterseniz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Yok izah etmeyin çünkü anlamayacağım, ben talep ediyorum siz taleplerimi geçmediniz de onun için eşitlik karşılıklık prensibidir

Başkan: Bu konudaki izahatımız bitmiştir anladığımız kadarıyla biz bu konudaki kararımızı verelim,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Başkan bey zaman kaybı olmasın deminki ara

kararlarda olduğu gibi siz doğrudan reddedip ya da yazdırırsanız

Başkan: Avukat bey bi kez daha söylüyorum yani ne yapmaya çalışıyorsunuz, şimdi birbirimizle dalga geçeceksek bende sizinle çok iyi dalga geçerim yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ben dalga geçmiyorum, sizin yaptığınızı size sunmaya çalışıyorum

Başkan: Biz aynı fakülteden mezun olduk dolayısıyla bu şekilde davranacaksanız bende o şekilde size davranırım yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Rahatsız edici konuşabilirim çünkü ben avukatlık görevim olarak düşünmeye sevketmeliyim, düşünce özgürlüğü bunu emrediyor çünkü bu hak ve yetkiyi sağlıyor zaten tanıyor bana

Heyet müzakere odasına geçti.

Sanık Atasoy Fitoz müdafii Av Harun Ender Tan: (seyircilerden birisinin) Sen şerefsiz bir adamsın dedi bana teşekkür ederim,

Başkan: Katılanlar vekilinin mahkeme heyetinin ve tüm tarafların sanığını bulunduğu yere giderek savunması alınması yönündeki talebinin usul kurallarına uygun olmadığı gerekçesiyle reddine, sanığın iddia makamının sanık savunmasının alınmasından vazgeçilmesi yönündeki talebinin kabulü ile sanığın savunmasının alınmasından vazgeçilmesine karar verildi tefhimle açıklandı açık duruşmaya devam olundu.

İddia makamı: Tefsi tahkikat talebimiz yoktur, esas hakkındaki mütalaamızı vereceğiz

İDDİA MAKAMI ESAS HAKKINDAKİ MÜTALAASINDA: Müştekililer Metin İrmak, Fazlı Kuru, Musa Koyuncu ve Ali Soyal'ın 2010 yılının değişik zamanlarında Ankara C Başsavcılığına yapmış oldukları müracatlarında ve buna istinaden alınan ifadelerinde özetle özellikle 1980 ve 83 yılları arasında ve darbe döneminde Suluova İlçesinde subay ve astsubay olarak görev yapan sanıklar Burhan Yöntem ve Atasoy Fitoz tarafından kendilerine çeşitli şekillerde işkence yapıldığı gerekçesiyle şikayetçi olduklarını belirtmeleri üzerine 765 sayılı TCK nın 243 maddesinde düzenlenen efrada suumuamele suçundan kovuşturma yapılmış ise de Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 2013/2656 esas 2013/7378 karar numaralı kararından da anlaşılacağı üzere her ne kadar 2004 yılında yapılan anayasa değişikliği ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ait hükümler iç hukukta doğrudan ve öncelikli uygulanma gücüne kavuşmuş ise de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi işkence suçu yönünden zaman aşımına uygulanmayacağına dair açık bir hüküm içermemektedir. Ancak 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesinde insanlığa karşı suçlardan dava zaman aşımının uygulanmayacağı öngörüldüğünden 2004 yılından sonra artık işkence suçları yönünden dava zaman aşımı uygulanmayacaktır. Bu doğrultuda kovuşturmayla konu suçlar ele alındığında Uluslararası sözleşme zaman aşımına dair hükümlerinin zaman aşımının dolduğu tarih itibariyle sanıkların aleyhinde uygulanmasının zorunlu kılan bir hüküm içermediğinden 2004 yılına kadar iç hukukta geçerli olan 765 sayılı yasanın 102 ve devamındaki hükümler uluslararası sözleşme hükümlerine nazaran aynı yasanın 2/2 maddesi karşısında daha lehe olduğu, sanıklar hakkında açılan kamu davasının 15 yıllık dava zaman aşımına tabi olduğu, 765 sayılı TCK nın 102/3, 104/2, CMK nın 223/8 maddeleri gereği sanıklar Burhan Yöntem ve Atasoy Fitoz hakkında açılan kamu davasının zaman aşımı nedeniyle ayrı ayrı düşürülmelerine karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur dedi.

Başkan: Katılanlar Ali Soyal burdamıydı, Ali Soyal iddia makamının mütalaasına karşı var mı söyleyeceklerin

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Var olmaz olur mu

Başkan: Ali Soyal'a soruyorum avukat bey, evet buyrun

Katılan Ali Soyal: Efendim işkencenin canlı şahidi burda, hepimiz görüyoruz bunu biz oraya misafir edilmedik orada biz, her türü işkenceden geçildi ama kimileri az gördü kimileri fazla gördü o fazla görenler sakat kaldı, daha bunlardan dört kişi de burdan bir çok kişide var ama çokları bu işe müdahil olmadı, ölenler de oldu, yüce mahkemenizden bunların yani eziyetlerin o işkencelerin sorulmasını istiyorum, saygılarımla

Başkan: Katılan Musa Koyuncu beyanlarınızı alalım

Katılan Musa Koyuncu: Efendim arkadaşımında söylediği gibi canlı budur yani işkence yapıp iki askerin eline verip bir battaniyeyle orda bir salona getirip kaldırıp atan bizler o insanların cezalandırılmasını sizin yüce divanınızdan diliyoruz.

Başkan: Peki buyrunuz Fazlı Kuru'yu dinleyelim, mikrofonta konuşursanız kayıtta sıkıntı olmaz biraz daha yaklaşın isterseniz

Katılan Fazlı Kuru: Ben 45 km den bu vaziyette geliyorum buraya Burhan Yöntem'de bir sakatlık yok, Burhan Yöntem'de herhangi bir arıza yok onu ben buraya bu vaziyette gelirken onun gelmemeyişi benim insan olarak zorluyor yani yüreğimi zedeliyo, şimdi burda baktığım tabloda sanki ben yargılanıyormuşum gibi bir izlenim alıyorum, yani ben bu mahkemeden ilk iddianame hazırlanıpta ilk mahkemeye geldiğimde yüreğime öyle bir su serpildi ki hesap sorulacak diye bir inanca dönüştüm, yalnız dünkü mahkemeye birlikte bugünkü mahkemede aldığım tablo Burhan Yöntem kaçırılıyor, Burhan Yöntem ben bir karşına gelipte kendisine sen bu işkence seslerini duyupta evine gidip nasıl rahat uyudun diye bir iki kelime söyleyecektim yani saldırmayacaktım kendisine ben 30 yıldır bu vaziyette yaşıyorum 30 yıldır sonda ile yaşıyorum, gördüğüm işkence ve elektriklerle birlikte ben sinirsel sistemim zedelenecek bu hale geldim, ben siz Türk milleti adına karar veriyorsunuz bende onun bir parçasıyım benim adıma karar verin lütfen, benim adıma benim acılarımı toplumsal bir acı olarak karar verin o işkencehaneler ve öyle duygusal sevgiler paylaştık ki onlarla bizim bağımızı koparamazlar bunlar çünkü ben insanım, sevgi taşıyorum, insanlara saygım var, ben Burhan Yöntem'in buraya gelmesinde ne yapacaktım Atasoy Fitoz'la birlikte Fitoz kaçıyor mahkeme tutuklayamıyor, yani ben insan olarak ayrıcalıklı olduğumu görüyorum burada niye ikide bir Burhan Yöntem'in avukatları zaman aşımı diyor yav zaman aşımı diye bir iddiayı öbür iddianamede böyle bir konuyu bu mahkeme aynı kararı verdiği zaman aşımını insanlık suçunda zaman aşımı olmaz dedi sayın iddia makamıyla avukatlar sanki iş birliğinde gibi geliyor bana ikisinde zaman aşımı diyorlar, nedir bu, benim çılgınlıklarım burada eğer son bulmayacaksa insanlığımdan kendi insanlığımdan utanıyorum, teşekkür ediyorum.

Başkan: Şunu söylüyüm yani bunun bir yargıç olarak sadece insani duygularımı ifade ediyorum dosya dışında bununda bir mahsuru olmadığını düşünüyorum, böyle bir olay böyle bir eylem kabul edilemez insanlık suçu olduğunu ve insanlık dışı bir şey olduğunu bizlerde insan olarak birer hakim olarak kabul ediyoruz, gerçekten böyle bir şey mevzuatımıza bütün yasalarımız çerçevesinde yerini bulmuş olsa idi dünkü karar için söylüyorum böyle bir karar çıkmazdı, yani hiçbir insana bırakın insanı bir hayvana dahi yapılacak en son bir işkence zalimane davranışı insan olarak kabul etmemiz mümkün değildir, bu anlamda sizin yaşadıklarınızı acılarınızı her ne kadar tam manasıyla bizler duyamasakta bir insan olarak anlıyorum anlamaya çalışıyorum gerçekten bu konuda yapabileceğim bir şey olsa onu da insanı olarak yaparım, bunu böyle bilmenizi istiyorum ama biz burada hukuk adına burdayız, hukuk yanlış veya doğru bu bizim yapabileceğimiz bir şey değil dolayısıyla mevcut mevzuatımız mevcut kanunlarımıza göre bir değerlendirme yapıp bir sonuca ulaşmamız gerekiyor bunu böyle bilin kimseye karşı taraflı değiliz, tamamen tarafsız bunu bir insan olarak size ifade etmek istiyorum, evet Metin bey buyrun

Katılan Metin Irmak: Evet herşeyin fitratında vardır bugün 12 Eylül yani 1980 12 Eylül üzerinden tam 34 yıl geçti, belki sizde 34 yaşında olabilirsiniz belki doğmadınız, biz o gün ne hukuk kuralları içerisinde ne de herhangi bir insanlık kuralları içerisinde sorgulanmadık, gözetim aldına da almadılar ben bu mahkemede geldim, mahkemede gördüğüm şu işkencenin sanık avukatları arkalarında bize işkence yapan sistemin sivil polisleri, ne olduklarını bilmiyoruz, avukatlarımızın talebi oldu arkadaşın belinde silah vardı tespit ettik kamerayla gitti silahını değiştirdi telsiz taktı geldi hiç önemli değil, biz çocuk değiliz onlar polislik yapıyorlar bizi takip ediyorlar ben karımdan çok sivil polislerin gölgesini arkamda, yanımda hissettim hep, o gün 34 yıl önce insanlık dışı sizinde belirttiğiniz gibi nisanlık dışı uygulamalarla gecemi, gündüzümü, rüyalarımı zehir ettiler, siz işkenceci sanıkla yüzleşmenizi bile yapamadınız bunun utancını yaşayacaksınız, biz dedik ki işkencecilerimizin gözüne bakacağız

Başkan: Biz bize düşen kısmı yaptık Metin bey,

Katılan Metin Irmak: Peki, biz işkencecilerimizin gözüne bakacağız, ben bir insanla sıradan kavga etsem bizi getireceksiniz sen bunu vurduğunu vurmadım, sen bunu dövdün mü dövmedim, sen buna sövdün mü sövmedim ikimizi yüzleştireceksiniz ben burada oturuyorum, sanığı 5 sene cezaevinde yattım, 3 sene mahkemeye gittim hemde zincirlerle 1 nolu askeri ceza mahkemesine, oradaki iddia makamı bir rapor yazmış iddiasını yazmış kime göre yazmış Ahmet şunu dedi Mehmet şunu dedi, Ahmet yok Mehmet yok mitin raporları söylemiş bir iddia yazmış bana diyorki hakim ve iddia makamı sen suçlusun suçsuzluğunu ispatla ben şimdi burada oturuyorum birisinden davacı oldum, ben aynı ruh halini yaşıyorum bana diyorki bu suçlu mu suzsuz mu bunu ispat et tamam ispat edeceğim, gittim ben Suluova'da yaşayan bir insanım 34 senedir Suluova'ya geliyorum annem babam yaşıyordu rahmetli oldular, akrabalarım var kardeşim orada yaşıyor hala geliyorum et balık kurumuna geçerken böyle ters bakıyorum, gitmiyordum mahkeme açılınca kendi kendime hesaplaştım eşimle oturdum konuştum bunca yıl kabuslarımızı unuttuğumuz zamanda tekrar buna gidelim mi 12 Eylül referandumunu ile 2010 yılında dava açma şansı tanımış bize size daha önceki işkencelerle ilgili savunmamızı verdik oralarda da Burhan Yöntem'i Atasoy Fitoz'u o savunmalarında da belirtmişim onların işkence yaptığını bile bile şimdi yer tespiti için gittim ben oraya fotoğraf çektim fotoğrafları görüyorsunuz, arkadaş işkence devri istiyorsunuz işkence yerini gösteriyorum işkence yerine gideriz biz oraya gitme zahmetinde bulunmuyosun, işkence yerini görmüyorsunuz, tanık gösteriyorum tanıklarım dinlenmiyor bir sürü tanığım var e bunları dinleme tanığımı dinleme, işkence yerini dinleme git Suluova'da bir araştırma yapma bu bize diyor ki sistemli suçlar insanlığa karşı yapılan suçlar zaman aşımı kapsamı dışındadır niye davayı açtılar o zaman, iddia makamı böyleydi de 1982-83 yılında olan bir davanın sen açarken bunu zaman aşımı olduğunu bilmiyor muydun, oradaki sizden önce oturan savcının değerlendirmesi aynı avukatların talebi bu sistemli bir işkence davasıdır zaman aşımı uygulanmaz dendi ne değişti hangi devir değişti, sanık gelmedi, çapraz sorgumuza bile katılmadı, geçende yargıç hakimi oradayken çapraz sorgu zaman darlığı nedeniyle yapılamadı, dendi ki talebimiz 20 duruşmam var benim dendi duruşmamızın olmadığı güne bu işi aktaralım, sanık gelsin çapraz sorguya devam edelim, biz tanıklarımızı gösterelim, işkenceci sanıkları sorgulamaya çalışalım, Burhan Yöntem 99 gün bir koğuştta bir gün yattım, işkence gördüm 82 yılında Burhan Yöntem o zaman cezaevi müdürüydü beni bizzat Fitoz Atasoy'a veren kendisi konuşmalarında bunu al istediğini yapabilirsin, bizim daha önce yaptığımız benim daha önce yaptıklarımı bu unutmuş bizzat diyen insan, evet ben Amasya Emniyet Müdürünün ve siyasi şubede 7 gün gözaltında kaldım, sorgum yapıldı, soruşturmam yapıldı, mahkemeye çıkarıldım tutuklama kararım yapıldı sonuç benim gideceğim yer cezaevidir yasalarımıza göre, hukukunuza göre, okuduğunuz kitaplara göre iddia makamı da sizde avukatlar da bilir, nereye götürüldüm önce şeker fabrikasının deposuna oradan çuvalların yanında bizi beklettiler oradan Yeniçelteğe misafirhanesinde oraları cezaevi yapmışlar 4-5 gün oraya, oradan sonra bizi Burhan Yöntem bizzat Yeniçeltek'ten alındım Etbalık kurumu işkencehanesine götürüldüm bizzat Burhan Yöntem tarafından da karşılandık, kaydımız da her şeyimizde yapıldı, evraklarda da vardır Burhan Yöntem görevini de saklamaya çalışıyor misafirhane miydi işkence yeri miydi sorgu yeri miydi vatandaş bilmiyor nere orası askeri cezaevi müdürü olarak da imzası var kapılarda mazgallar var fotoğraflarda gördüğünüz teke dosyayı size verdik, ben orada 55 gün tekrar tutuklu olarak işkencede kaldım, sonrada aldılar beni götürdüler hatta tanıklarımı söyleyim burada arkadaş var bazı işkencelerini her gün gördü bizim işkence anlatmamız bir güne değil sistemli işkence diyoruz 24 saat kalktıgımızdan yattığımızı kadar, tuvalete kadar, yediğimiz yemeğe kadar sistemli işkence uygulamasını gördüm, ben Mustafa Göğüş'ün dolapların arasındaki halini gözümün önünden geçiriyorum, gözüm açıktı bunu tanıyomusun diye götürdüler, Fazlı'ya da gözüm açıktı Burhan Yöntem 82 yılında ben orada görve yapmıyorum diyor ben Burhan Yöntem'i 82 yılında da gördüm hatta Burhan Yöntem 82 yılında oraya müdür olarak atanan Y U 'ın hemşerisidir, Yunus oraya da kendisi getirmiştir Burhan Yöntem'den sonra cezaevi müdürlüğü yapan Y da Burhan gibi gene aynı yerlidir memleketlidir

belki de akrabasıdır, ikisinin de aynı etnik kökenli olduğunu da biliyorum akrabaları her neyse o beni ilgilendirmiyor nasıl görevlendirildiyse Fitoz Atasoy'un da resmen oranın ben Allah'ıyım dediğini işkence yaptığını, işkence yaptıklarını işkence yapanarkadaşlarımızı da birebir Fazlı'sı, Musa'sı, Ali'si, Mustafa Irmak, Hıdır'ı, H K 1 ve herkesi bunların hepsini gördüm ve hepsi de benim tanığımdır ama ben Etbalıktan tekrar bir sivil cezaevine götürüldüm tutukluyum hakkımda askeri savcılık 1981 yılı iddianamesi hazırladı ve idamla yargılanıyorum 146/1, görüşçülerimiz geliyor uygulamayı söyleyim, annem kalp hastası iki kere kalp krizi geçirdi, beyin hastası, Burhan Yöntem diyor ki eli de böyle, siz sen Metin Irmak'ın annesinin değil mi onu zaten asacağız, bize yaptıkları işkencecilerin görüşçülerimize de yapan insanlar bunlar, ben geçen sorgumda da anlattım Burhan Yöntem cezaevine geldiğinde çıktı böyle yaptı beni cezaevinden Etbalıktan gelenler tanır, biz buraya sizi hizaya getirmeye geldim diye bir insan, .bizi hizaya getirdi tekrar beni 82 yılı Ocak ayının 7 sinde Etbalık kurumuna götürmek için Atasoy Fitoz geldi bende gittiğimde anlattım idareye çağırıldım Fitoz Atasoy'u görünce iki adım geri attım, bende ya dedim bir evrak geldi ya herhangi bir şey var çünkü bazen nasılsın diyerek sırf işkence yapmak için ayakta bekletir küfür edip gönderirdi, Burhan gelince böyle şen şakrak kahve çay içiyorlar ben ilk girdim dedi ki Atasoy o Metin Irmak dedi gel, seni tekrar Etbalık kurumuna götürüyorum bakın Etbalık kurumuna götürmek için beni cezaevinden tekrar tutukluyum iddianame hazırlanmış 146/1 ile yargılanıyorum, beraat ettim ben beraat ettim ama Fitoz ceza aldı, dürüst astsubay, dürüst yüzbaşı o da işkence ve kötü muameleden ve rüşvetten ceza aldı, belki de ırza geçmekten ceza aldı her neyse beni ilgilendirmiyor sonuçta ceza aldı ama ben temizim bakabilirsiniz,

Başkan: Evet toparlayabilirsiniz

Katılan Metin Irmak: Neyi toparlıycam ben toparlıycam başkanım bi dakika, şimdi Burhan

Başkan: Toparlayın avukatlarınız da yeterince konuşuyor zaten

Katılan Metin Irmak: Şimdi beni gönderdiler buraya 99 gün daha bakın soruşturma süresi diyorlar gözetim evi buranın konumu ne, siz bana deseniz ben size soruyorum sanık işkence sanık avukatlarına da soruyorum iddia makamına da soruyorum Etbalık nedir, Burhan Yöntem'in görevi nedir hala siz resmi yazışmalarla bunu çözemediniz, Fitoz Atasoy'un görevini çözemediniz, burada diyorku Burhan ben Fitoz'u tanımam ben bilmem ne ile görevliyim, Fitoz Atasoy diyorki ben Burhan Yöntem benim emirlerimde çalışan bir astsubaydı diyor ondan sonra birisi diyor ki polis memuru biz Atasoy Fitoz'un gözetiminde soruşturma yapardık diyor bu adamların müdür bunlar hangi polis soruşturma yapıyor, polislerle ilgili de işkenceciler ile ilgili de mahkemelerde gerekli şeyleri anlattık onların hakkında da dava açmadınız, şimdi tanık gösterdik dinlemediniz, Etbalık kurumunun ne olduğunu gizlendi bunu genel kurmay da gizliyor, Burhan Yöntem'de gizliyor, Atasoy Fitoz'da gizliyor sizlerde bu sırrı çözmek için hiç birşey yapmıyorsunuz, bana göre Etbalık kurumu bir işkence hayali yaptığınızı bir geçen de anlattık orada insanlara kötü muamele yapıldığını anlattık, şimdi eğer bu zaman aşımında tarihleri zamanda görmemiş olabilirsiniz de şöyle deseydiniz bize arkadaşlar yargılamayı yaptık, delil bulamadık, tanıklarınızı dinledik, yerine gittik tespit yaptık, işte komutanlarda geldi bunlarda işkenceci tipi de yok delillerin yokluğundan bunların beraatine karar verdik, bu ayrı bir olay birde zaman aşımından bu mahkemeyi düşürdük diyorsunuz zaman aşımı vardı niye açtınız, niye beni huzursuz ettiniz, bana tekrar işkence yaptınız, bana tekrar işkenceyi yaşattınız, bunun sorumlusu hem bu davayı açan iddia makamıdır hem bu davayı kabul eden mahkemedir. Bana göre

Başkan: Sanık müdafilerine

Katılan Metin Irmak: Bitircem iki üç dakika daha bitiriyorum, mahkeme bana 12 Eylül mahkemelerini arattı ilk başta mahkemeye çıktığımızda video kayıtlarını izleyin ben sorgumu anlattığımda sizin de gözlerinizden yaş geliyordu, gözleriniz dolmuştu, arkadaşınız başka bir mahkeme heyeti vardı onların da ve o zamanki savcının da o video kayıtlarını sizlere anı olarak biz idare ediyoruz dinleyin ben sizin o halinizden eşime şöyle söyledim ilk defa mahkeme heyetinin bu işe objektif olduğunu ben gözlerinizden anladım dedim ama sanığın gözlerine bakamadım, sonra şu

anda o düşüncemi değiştiriyorum, yargılama boyunca tanıklarımız, yer gösterme iddialarımız hiç dinlenmedi ve bunların dinlenmeyen bize özgür ve bağımsız savunma, özgür savunma, baskısız savunma hakkı vermediniz, polislerin burada olması bile insan hakları mahkemesine gidecek bu dava, Anayasa mahkemesine gidecek bu dava, polislerin salonda bulunması, benim gözüme bakması biraz önce mahkeme salonunda arkadaşım böyle böyle kafa sallıyordu dedim ki arkadaşım biraz bize gülerseniz bizde size güleriz, bize böyle keskin bakmayın biz size düşman değiliz, şimdi bizi takip ediyorsunuz biz sizden kaçıyoruz, neye kaçıyoruz ya ben kitap okumuşum ceza almışım, ben gazeteye yazı yazmışım ceza almışım, ben türkü söylemişim ceza almışım, ben duvara yazı yazmışım ceza almışım, ama bunların hepsinden beraat etmişim, ben bu ülke için kötü bir şeyler hiç yapmadım bu ülkenin yüz karalığını bana işkence yapanlar yaptı, bugün 12 Eylül yargılanmıştır, 12 Eylül mahkemesinde yargılananlar Kenan Evren, Tahsin Şahin güya mahkum edilmiştir, siz onların mahkum ettiği, onların yapmış olduğu anayasayla bana burada mahkeme hakkı tanıyorsunuz, bunun utancını yaşıyorum ben bugün 12 Eylül'ün yargılamayı yapan eğer bunlar suçlu ise ki suçlu yargılandılar bunların yaptıkları anayasa da geçersizdir ve bu adamların tümü valisinden kaymakamına kadar Amasya Ali Volcuoğlu olmak üzere tugay komutanı, Amasya valisi Emniyet müdürleri, polisler Etbalık kurumunda görev yapanlar o dönem askerliğini yapanların listesine bile ulaşamadınız böyle yargılama olmaz, o yüzden siz delilleri madencinin o yerin altında kazma sallayarak emeğini kazanması için nasıl kömür alıyorsa o karanlıklar içerisinde delil aramakla görevliydim, bunu yapmadınız çünkü duruşmanıza katıldım, çocuklarınıza bırakacağınız miras işkenceciler Amasya Ağır Ceza Mahkemelerinde 12 Eylül yıldönümünde aklandılar, bugün yazacak gazeteler sizin çocuklarınıza miras olarak sizin kararınızı verecekler, o karara siz bu kadar, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, bugün 12 Eylül devam ediyor bugünkü 12 Eylül hukuku devam ediyor, bana işkenceyi tekrar yaşattığınız için teşekkür ediyorum, evet korumalar da orada işkencecilerin sahipleri de orada umarım bir gün çocuklarınızda aynı duruma düşmez sizlerin,

Başkan: Evet tamam Metin bey

Katılan Metin Irmak:Bugün Tayyip Erdoğan sizden şikayetçi sizleri tutukladılar, demiyorum işkenceyi siz yapmadınız, işkenceyi yapanları şu anda savunuyosunuz hakkınızdır size işkenceci demiyorum,

Sanık müdafii Av Edip Hakan Subaşı: Bize işkenceci mi diyorsunuz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili:

Başkan: Avukat bey lütfen oturun

Katılan Metin Irmak: Bana baskı yapıyorlar, ben her şeyi söyleyebilirim,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili:**Başkan:** MAhkeme başkanı sizin orada göreviniz nedir, müdahale ediyorlar niye durdurmuyorsunuz

Başkan: Bir oturun bakalım siz

Katılan Metin Irmak: Beni baskı altına alıyorlar Polislerin olması baskıdır,

Başkan: Son cümlelerinizi söyleyin şunu da söyleyim, savunmanızı ifadenizi gayet rahat ve son derece saygı içerisinde dinliyoruz, sağa sola da sataşmayın yani hakaret içeren veyahuttaetmeyin, lütfen avukat bey sizde cevap vermeyin, sizde avukat bey lütfen ben

Katılan Metin Irmak: Ben hakaret yapmıyorum, tabiatımda yoktur öğretmenlikten geliyorum

Başkan: Sizde avukat bey lütfen

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Siz başkan olarak duruşmada özgürce konuşan müdahile eğer karşıdan laf atılıyorsa engelleme ödeviniz bunu yapmayacakmısınız, söylemeyecekmisiniz.....

Başkan: Avukat bey önce siz kendinize bakın

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Siz bakın, o sözünüzü size aynen iade ediyorum, sizde önce kendinize bakın, engelleme ödevlerinizi hatırlatıyorum bilginiz olsun

Başkan: Siz kendi ödevlerinize bakın önce, siz kendi aynanıza bakın önce

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili:

Mikrofonlardan uzak konuşulmuş olması, bir kaç ses duyulmasınedeniyle aradaki konuşmalar anlaşılammıştır.

Katılan Metin Irmak: Son cümlemi söylüyorum, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, işkencecinin ve zaman tanıkları burada evet bir arkadaşımız var 32 yıl işkencehanelerden sonra cezaevinde kalan bir arkadaşımız adil yargılamaya yapılmadı, kararınızın adil olacağına inanmıyorum bunu da sizi tarihle baş başa bırakıyorum.

Başkan: Buyrun, şunu söylüyorum bakınız bir kez daha ifade ediyorum, burada zaman aşımından davanın düşürülmesi demek işkencecilerin aklanması anlamına gelmiyor bunu söyleyim,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Neden savunma yapıyorsunuz, esasa ilişkin savunma yapıyorsunuz bunu yapmayın

Başkan: Savunma yapmıyorum, bir açıklama yapıyorum

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Savunma yapamazsınız, bunu yapmayın

Başkan: Avukat bey çünkü dava için konuşuyorum ben

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: ...karar verdiğiniz bitti konuşamazsınız, çünkü dava için konuşamazsınız,(anlaşılammıyor) kararıyla konuşunbiz böyle gördük duyduk siz duymadınız mı

Başkan: Bakın mahkemeye karşı bir sataşma ve itham var bu ithama karşı cevap verme hakkına sahibim

Mikrofondan uzak konuşulduğu için Av Ömer Kavili'nin dedikleri anlaşılammıştır.

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Savcılık yukarda,

Başkan: Evet son savunma için buyrun Mehmet bey

Katılanlar vekili Av Mehmet Horuş: Daha sonra Ömer bey gerekçesini teknik olarak açıklayacak ben mantıksal gerekçemi sunmak istiyorum, hakimler hukuka ve vicdanlarına göre karar verirler, sizin az önce çünkü kararlar ilgili savcının mütalasından sonra yaptığımız açıklama ve az önce açıklama hukukla vicdanınız arasında farklı bir kanaatiniz olduğu anlamına geliyor, ayrıca aynı mahkeme daha önce savcının sanık müdafinin zaman aşımı itirazını savcının zaman aşımı itirazı üzerine savcının bu emredici hükümdür burada zaman aşımı olmaz, insanlığa karşı suçtur bu diyen savcının mütalasını doğrultusunda evet zaman aşımı itirazını reddediyorum diyen siz ve yargıctınız bu gelen sürede savcının atfettiği uluslararası yasalar ya da bizim mevzuatımızda hiçbir değişiklik olmamıştır, hem sizin hukuk ve vicdanınız arasında yaşadığımız çelişki hem önceki aldığınız kararlarla dün aldığınız karar arasındaki çelişki ve az önceki ihsası rey niteliğindeki açıklamalarınız nedeniyle reddi hakim talebinde bulunuyorum, Ömer'de açıklamalarını detaylarını açıklayacak.

Başkan: Evet buyrun, ben ihsası reyde bulunmadığımı düşünüyorum ama sizin öyle bir talebiniz oldu hukuki bir talebiniz oldu olabilir,

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Av Ömer Kavili, İstanbul Barosu 15638, bu mahkeme işkencenin sistematik uygulanması nedeniyle açılmış bir dava olup, bu mahkeme işkencenin sistem özelliğini anlamayı bırakın işkence olgusunu dahi tek tek vakayı dahi araştırmamıştır, usul kurallarını çiğnemmiştir, mahkeme çünkü dosyasında yaptığı gibi verdiği ara kararlarından vazgeçme şeklinde bir ara kararı dahi vermeyerek yani verdiği ara kararın arkasında dahi durma şeklinde tutarlı davranmayarak kağıt üzerinde işlem yapmaya devam etmektedir ve geldiğimiz bu aşamada iddia makamındaki savcının mütalasından sonra dün benzer biçimde sanıkların da eşlenik olduğu aynı sanıklarla ilgili diğer bir davada bu mahkemede yargıç sitatüsüyle Adalet Bakanlığında hakim kadrosunda görev yapan kamu görevlileri dün karar vermişler ve kendi oylarının ne olacağını ortaya koymuşlardır, biz eğer ki dünden bugüne dün gece yarısı yani dünki biz ayrıldıktan sonraki süre içerisinde eğer ki dışarıdan beyinlerinize düşünüş biçiminize, eğitiminize, kişiliğinize, psikolojik yapınıza, dışardan bir müdahale olmadı ise bu davada da vereceğiniz karar önceden bellidir o kadar bellidir ki mahkeme bu davada müşteki ilk başta müşteki ama müdahil yani davaya katılan olarak davada taraf sıfatını kazanmış olanların 34 yıl önce günlerce aylarca tutuklandıktan sonra cezaevinden dahi geri getirilerek tekrar tekrar haftalarca aylarca süren işkence öykülerini dinlemeye

dahi tahammül etmemiştir. Mahkeme başkanı ikidebirde toparlayın, kısa kesin, zamanımız yok falan şimdi mahkemede kişilik olarak mahkemenin varlığı anlamında bize fakültede beynimizi yıkarken öğrettiklerine göre mahkemede devamlılık olması gerekir, bu mahkemenin geçen duruşma tutanağında açıkça bellidir ve geçen duruşmaya başkanlık eden yargıcı bu salona getirip tanık olarak dinlenmesini istiyoruz, çünkü bu mahkeme bize söz verdi bugün zamanımız yok sanık orada hazırda sanığın sorguya devam edecektir ama sanığı önümüzdeki celse bir boş günü verelim rahat rahat geniş geniş sorularınızı sorarsınız diye bize söz verilmişti bu bir yargıcın sözüydü bu bir şeref sözüydü, ancak bugün bu mahkeme heyetinde değişiklik var geçen duruşma heyetinden farklı olarak ve bu mahkeme mahkemeye başkanlık eden heyet kararı bile değil başkanın şahsi fikri olarak itirazlarımız dinlenmeyerek dendi ki hayır biz işlemleri bu şekilde yapacağız sanığın uyduruk bir belge bakım hukuki belge değildir o uyduruk bir belgedir mahkeme dosyasına girmiştir, nasıl girdiğini başkan açıklayamıyor mahkeme başkanı sanık değildir ki

Başkan: Diğer avukat bey hakimlerin tarafsız olmayacağı düşüncesiyle reddi hakim talebinde bulundu işin teknik boyutunu size bıraktı siz alakasız bir şeyden bahsediyorsunuz eğer o konuda bir şey söyleyecekseniz söyleyin yoksa biz o konuda bir karar vereceğiz ondan sonra savunmanıza devam edersiniz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Benim söyleyeceklerimin farklı olup olmadığını dinlemeden bilemezsiniz ki o nedenle avukatın sözü kesilmez sözümü kesmemenizi rica ediyorum ve sözüme devam ediyorum

Başkan: Bu konuda açıklama yapacaksınız

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Mahkeme başkanının niye reddi yönünde beyanda bulunduğumuzun gerekçesi mahkeme başkanının tarafsız yargıç görüntüsünü koruyamamış olmasındandır çünkü mahkeme başkanı bizim bütün taleplerimize dün bir gerçekten çok güzel bir strateji ile ilgili izleyerek usule ilişkin taleplerimizi dahi karara bağlamadan işin sonunda karar vereceğim dedi meğer kararını önceden vermiş aslında o anda ortaya çıkan bir şey değildi bugün aynı şekilde aynı kararlılığı görüyoruz özellikle kıdemli üye yargıç şu an heyette bulunan ince badem bıyıklı ve sağda başkanın sağında oturan ismini ekrandan okuyamadığım için söyleyemiyorum elini çenesine koyup bakan

Başkan: Herkes görüyor avukat bey

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ben herkesin gördüğü değil tarif ediyorum izin verin sözüme karışmayın pardon başkan bey nasıl tarif etmem gerekli şıkları söylemişsiniz a şıkkındaki diyeyim ben

Başkan: Bende sizin için şimdi yani gözlüklü gözlüğünün kenarından ipleri sarkmış cübbesini arkaya atmış bir avukat mı diyeyim yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ama şu an konuşamazsınız ki şu an dinlemek zorundasınız, dinleyeceksiniz

Başkan: Tahammül sınırlarını zorlamayın lütfen yani

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Hayır aynısını söylüyorum bakın konuşmamı keserek saygılı olduğunuzu mu düşünüyorsunuz kavramlarınızı gözden geçirin lütfen devam edeceğim, mahkeme başkanını biz niye reddettik çünkü dün duruşma sırasında söylediğim bir cümlemin ortasına müdahale edip parantez açtırıp kendi görüşünü yazdırdı duruşmada mahkeme başkanı benim beyanımdan rahatsız olabilir rahatsız edici konuşuyor olabilirim, kendisi açıklama yapmak, kendisini savunmak ihtiyacında olabilir ama mahkeme başkanının konuşmayı küfür ve hakaret olmadıkça kesme hak ve yetkisi yoktur, dinleme ödevi vardır, ben burada futbol maçı anlatmıyorum, burada haftalarca yıkanmayan, yıkanmanın bile yıkanmama şeklinde işkenceye dönüştürüldüğü, insanların beslenmediği, insanların gece yarısı kapılarına tekmelerle joplarla vurularak gürültü yaratılarak uygulardan uyandırıldığı, uykusuz bırakıldığı yani uykunun dahi sorgu metodu olarak kullanıldığı alçakça metodların kullanıldığı bir sorgu süreci yani işkence sürecinin vakalarından söz etmeye çalışıyorum, burada başka devletler başka ülkeler kendi işkencecileriyle yüzleşmiştir, Arjantin'den şeye kadar Yunanistan'a kadar Yunanistan'daki

darbeciler hala cezaevindedir, yıllardan beri, Atina Teknik Okulundaki insanları kurşuna dizen tank toplarıyla parçalatan generaller Yunan generalleri ama Yunan halkı kendi darbecileri işkencecileriyle yüzleşmiştir, işte oysa bugün üçüncü bu duruşmasını yaptığımız bu davada mahkmeden istediğimiz talep ettiğimiz hususlar vardı onlarla ilgili mahkeme başkanının kendisini savunma ihtiyacı hissedip lafın araya girmesi avukatların sözünü kesmesi şeklindeki davranışlarından sonra kişisel görüşünüze itiraz ediyorum, başkanını şahsi fikrine itiraz edilirse heyet halinde karar verilir kanun kuralının uygulanmasını istedim hatta ironi yaptım mevcut düzenin kurallarını savunmak bile bize düştü başkan bey dedim ama mahkeme başkanı kanunun uygulamamaya azimli yeminli gibi görünüyordu, oysa itiraz ettiğimde diğer iki yargıç da bağımsız vicdan sahibi yargıç olarak başkan beye başkan bey bu konuda biz heyet kararı alınması gerekir bizim görüşümüzde budur diye orada bir müzakereye davet etmeleri gerekirdi, başkanın öncelikle tabi bunu yapması gerekirdi başkan bey bunu yapmadı, diğer iki üye de sessiz kalmak suretiyle başkanın yaptığı bütün hukuksuzluklara iştirak etti, yani ortak oldular. Biz hukukçuyuz, hukuk kavramları hukuk fakültesinin birinci sınıfında öğretildi bize iştirak halinde iştirak hükümleri uygulanır, mahkeme başkanının daha önceden iş bu dosya bakımından söylüyorum

Başkan: Neticeyle ilgili talebinizi söylerseniz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Söyleyeceğim dikkatim dağılıyor

Başkan: Yoksa sözünüzü keseceğiz

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Ben devam ediyorum toparlıyorum söylüyorum mahkum mahkemenin Ankara 6 Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimatı var talimattan geri dönmeye bile karar vermedi mahkeme niye çünkü burada kural mural yoktur, kanun manun yoktur, kanunun kuralın olmadığı yerde adalette olmaz öyleyse kuralları çiğnemenin mahkeme hakimlerine bir ayrıcalık olmadığı bi hak ve yetki olmadığı, mahkeme başkanlığı ve üyelerinin yapmış olduğu bu yargıçlık meslek ilkelerine aykırı bu davranışlarından ve özellikle yargıcın kanuna göre okuyacağım, 5271 sayılı kanun 24 maddede hakimin davaya birinci fıkra, hakimin davaya bakamayacağı hallerde reddi istenebileceği gibi tarafsızlığını şüpheye düşürecek diğer sebeplerden şimdi hakimin yasaklılığı Numerus kuleusus tek tek sayılmıştır, tadadiz olarak tahdit edilmiştir tüketici sayma yöntemidir öz Türkçesiyle yurttaşlar anlasın diye söylüyorum oysa red sebepleri sınırlanmamıştır, çünkü yargıçlık yapan kamu görevlisi insandır, insan davranışı çeşitlidir, kimin nerede nasıl davranacağı hangi davranış çeşidinde bulunacağı önceden kanunlarla öngörülemez, bu nedenle kanun koyucu bunu ucu açık bırakmış ve doktorinde bu konuda birim insanları profösörler oy birliğine sahiptir bu konuda görüşleri oy birliği halindedir öyleyse mahkeme başkanının verdiği ara kararını dahi yerine getirmemesi, ara kararı çerçevesinde 10 Ekim'e bize duruşma günü verilmiş olmasına rağmen o karardan vazgeçilme şeklinde verdiği kararının arkasında durma tutarlılığını gösterme gibi güven verici olmaması, hakimlik üst kimliğine ait görüntüdeki tarafsızlık ilkesinden uzaklaşmaktır çünkü Mecelleyi Ahkamı Adliye 1792-1794 maddelerinde hakim sakin, metin, mekin, emin ve müstakim olmalıdır der bu nedenle hakimlik mesleği o mesleğe geçenlerin kendilerine göre rastgele davranacağı ve her duruşmada her dosyada ayrı davranacağı davranış farklılığı göstereceği değil tutarlı olacağı bir olmayı emrettiği bir meslektir ve dün bu salonda bu sistem açık olmasına rağmen ses ve görüntü kaydını açmayan mahkeme açtırmayan mahkeme başkanı kanununun 149/3 ü çiğnemesine rağmen 219-222 maddeyi çiğnemesine rağmen ve diğer iki üye yargıç buna hiçbir şekilde ses çıkarmayarak iştirak etmelerine rağmen bugün hala yargılama yapıp esas hakkında bizden beyanlarımızı soruyor öyleyse

Başkan: Netice talebinizi alıyorum ve bitiriyorum

Katılanlar vekili Av Ömer Kavili: Bu hukuki ve fiili sebeplerle mahkeme başkanını ve yanındaki diğer iki üye yargıcı ayrı ayrı ve hep birlikte tarafsız olmadıkları, tarafsızlıktan uzaklaştıkları, görüntüdeki tarafsızlık ilkesini koruyamadıklarından ve usul kurallarında yapmış oldukları bir çok usulsüz ara kararları hatta zapta geçmeyen davranışlarının güven vericiliği bitirmiş olduğunu gördüğümüzden siz bu davada tarafsız olmadığınızdan bu davada yargıçlık yapamazsınız, sizi reddediyoruz ve avukat ve kişisel ahlak ve onurumuz ve avukatlık meslek ilkelerimiz adına bu

duruşmayı terk ediyoruz, bu duruşmayı topluca reddettiğimiz için duruşmayı kapatmaktan başka yetkiniz kalmamıştır, size hayırlı olsun.

Başkan: Bu konuda katılanlar vekilinin talebine ilişkin olarak sanık müdafilerinden soruldu bu hakimin reddi talebine ilişkin olarak var mı beyanlarınız

Sanık Burhan Yöntem müdafii Av Edip Hakan Subaşı: Reddine karar verilmesini talep ediyorum

Sanık Atasoy Fitoz Av Harun Ender Tan: Mikrofon açık olmadığı için anlaşılamadı.

Dosya incelendi:

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

1-Her ne kadar katılanlar vekilinin mahkeme heyetini heyet olarak tarafsızlığını koruyamadığı, tarafsızlığının şüpheye düşürdüğü iddiasıyla CMK'nın 25 ve devamı maddeleri gereğince reddetmiş ise de, mahkememiz heyetince yargılama boyunca objektif ve CMK'nın 25 maddesinde olan subjektif nedenlerle tarafsızlığı şüpheye düşürecek bir hususun mevcut olmadığı, mahkememizce bir önceki gün verilen kararlar ilgili olarak verilmiş olan kararın neticesinin ise bu dosyanın diğer dosyadan bağımsız bir dosya olması ve o dosyada karar verilmiş olmasının, hakimin ya da heyetin tarafsızlığını şüpheye düşürecek hallerden olmadığı, aksinin kabulü halinde aynı sanık ya da katılanlar ile ilgili olarak bir hakimin ya da mahkemenin başka hiç bir dosyaya bakamayacak gibi bir sonuç doğuracak olması ve usul hukukumuzda bu yönde açık bir yasak da bulunmaması nedenleriyle katılanlar vekilinin mahkeme heyetinin reddine yönelik istemi koşulları oluşmadığından CMK'nın 22, 23, 25 ve devamı maddeleri gereğince reddine, tüm heyete yönelik olarak red talebinde bulunmuş olması nedeniyle bu konuda mahkememizin kararına ilişkin olarak itiraz mercii olarak Vezirköprü Ağır Ceza Mahkemesine dosyanın gönderilerek red isteminin reddine yönelik hususta karar verilmesinin istenilmesine,

ZAPTI HAZIRLAYAN

Zehra ÖZEN

ab152106

müzesi

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

ANKARA

SUÇ DUYURUSUNDA

BULUNAN- :DEVİRİMCİ 78'LİLER FEDERASYONU

VEKİLLERİ

:Av.Mehmet HORUŞ-Av.İlyas DANYELİ-
Av.Kazım GENÇ-Ali SARIGÜL

ADRES

:Hatay Sokak No:23/5 Kızılay/ANKARA

ŞÜPHELİLER

:12 Eylül Askeri Darbesi dönemindeki
ET BALIK KURUMU Yetkilileri

SUÇ

:12 Eylül Askeri Darbesi döneminde Et Balık Kurumu'na ait binaların sistematik işkence ve sorgu merkezi olarak kullanılmasını sağlamak suretiyle işlenen insanlığa karşı suç.

SUÇ TARİHİ

:12/09/1980 ve sonrası

AÇIKLAMALARIMIZ

1-Devrimci 78'liler Federasyonu; 2000 yılından bu yana darbecilerin yargılanması konusunda faaliyet gösteren, 12 Eylül darbesi döneminde yargılanmış, ya da darbeden zarar görmüş kişiler tarafından kurulmuş derneklerin bir araya gelmesiyle vücut bulmuş bir federasyondur. Düzenlemiş olduğu Darbeciler Yargılansın Mitingleri, 12 Eylül Utanç Müzesi gibi etkinliklerle darbe karşıtlığını işlemiş, kamuoyunda darbe karşıtı faaliyetleriyle tanınmıştır. Dilekçemiz ekinde Federasyon tüzüğü'nün bir örneğini sunuyoruz.

2-12 Eylül Askeri Darbesi'ni yapan MGK üyelerinden yaşayan iki emekli generalden A.Kenan EVREN ve A.Tahsin ŞAİNKAYA Ankara 10.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2014/137Esas-2014/181Karar ve 18/06/2014 tarihli kararıyla; "765 sayılı TCK 'nun 79. maddesi delaleti ve 765 sayılı TCK 'nun 14/07/2004 tarih ve 5218 sayılı yasanın 1-A maddesi ve 5252 sayılı yasanın 6. maddesi ile değişik TCK'nun 146/1 maddesi gereğince AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMALARINA, adı geçen sanıkların bir suç işlemek kararının icrası cümlesinden olarak kanunun aynı hükmünü değişik zamanlarda birden fazla ihlal etmek suretiyle teselsülen üzerlerine atılı suçu işledikleri anlaşılmakta ise de, verilen cezanın niteliği de nazara alınarak TCK 'nun 80. maddesinin artırım hükümlerinin uygulanmasına yer olmadığına, 765 sayılı TCK 'nun 59. maddesi gereğince, sanıkların duruşmadaki hal ve hareketleri, mahkemeye karşı saygılı tutum ve davranışları, samimi ikrarları ve tüm dosya kapsamı lehlerine takdiri indirim sebebi kabul edilerek sanıkların ayrı ayrı MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMALARINA" karar verilmiştir. Bu mahkumiyet kararıyla birlikte 12 Eylül askeri darbesinin bir suç fiili olduğu kabul edilmiştir.

3-12 Eylül Askeri Darbesi ile 650 bin kişi gözaltına alınmıştır. 50 insan idam edilmiştir. 1 milyon 683 bin kişi fişlenmiştir. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılanmıştır. 7 bin kişi için idam cezası istenmiştir. 517 kişiye idam cezası verilmiştir. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asılmıştır. İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderilmiştir. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılanmıştır. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılanmıştır. 388 bin kişiye pasaport verilmemiştir. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atılmıştır. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarılmıştır. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitmiştir. 300 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelenmiştir. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklanmıştır. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durdurulmuştur. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verilmiştir. 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istenmiştir. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir. 31 gazeteci cezaevine girmiştir. 300 gazeteci saldırıya uğramıştır. 3 gazeteci silahla öldürülmüştür. Gazeteler 300 gün yayın yapamamıştır. 13 büyük gazete için 303 dava açılmıştır. 39 ton gazete ve dergi imha edilmiştir. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirmiş, 144 kişi kuşkulu bir şekilde ölmüştür. 14 kişi açlık grevinde ölmüştür. 16 kişi "kaçarken" vurulmuştur. 95 kişi "çatışmada" ölmüştür. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verilmiştir. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirilmiştir.

4-Darbe suçunun yukarıda özetlenen icra eylemleri içinde çok sayıda bina işkence merkezi olarak kullanılmıştır. Bu işkence merkezi olarak kullanılan binalar arasında dönemin Et Balık Kurumu binaları dikkat çekmektedir. Federasyon arşivinde yapılan araştırmalardan özellikle Ankara, Amasya-Suluova, Ordu-Fatsa ve Kastamonu'da bulunan Et Balık Kurumu binalarının sistematik işkence merkezi olarak darbecilere tahsis edildiği ve on binlerce insanın buralarda işkence ve insanlık dışı muamelelere maruz kaldığı anlaşılmaktadır. Ankara'da 12 Eylül döneminde DAL olarak bilinen işkence merkezinde Ankara Emniyet Müdürlüğü binası bitişiğinde bulunan Et Balık Kurumu binasının kullanıldığına dair delil niteliğindeki TBMM darbeleri araştırmaları komisyonunun tutanağını ve DAL kitabını ekte sunuyoruz.

5-Fatsa'da Et Balık Kurumu binaları Fatsa Liman işletmesi kenarında kurulmuştu. Şu anda yıkılmış olan bina, Ordu-Samsun karayolu üzerindedir. Fatsa'dan Ünye Samsun istikametine giderken elekçi deresini geçince başlayan liman işletmesinin içine konumlandırılmıştı. Bina gözetim evi olarak kullanılmazdan önce; Balık konservesi ağırlıkta olmak üzere, Et ve Tavuk işlemekteydi. 12 Eylül askeri darbesinden sonra operasyon için gelen Bolu komando tugayı burayı işgal etti. Et-Balık böylece bir askeri garnizona dönüşmüş oldu. İşletmeye ait barakalar asker yatak hanesi durumuna getirildi. Bunun yanında bahçesine sahra çadırları kuruldu. İdare binası Asker-Polis idaresi durumuna(Karakol'a) dönüştürüldü. Bina içindeki bir bölüm gözaltına alınacaklar için hücre durumuna getirildi. Bu amaçlı kullanılan 15 hücre ve 1 adet sorgu odası vardı. Hücreleri bir kısmı limanın yükleme bölümüne nazırdı. Sorgusu bitenler için 3 ayrı koğuş oluşturulmuştu. Koğuşlar ranzasız yataksız devasa odalardı. 300 ile 1000 kişi arasında değişen sayılar oluşurdu. İşlemleri bitenler tutuklanmak üzere bir başka gözetim evi olan Perşembe Eğitim enstitüsüne oradan Ordu Efirli ceza ve tutuk evine yollanırdı. Ordu da ceza evinin durumuna göre Amasya Askeri ceza evlerine sevk edilirdi. Fatsa 11 Temmuz 1980 den itibaren 1984'e kadar süren zaman içinde bir dizi operasyona sahne oldu. Bu tam bir insan avıydı. 15-35 arasındaki tüm Fatsalılar gözetime alındı. Binlerce insan Et-balık kombinasında işkence gördü. Bunun yanında Jandarma-Polis karakolları ve karakol durumuna getirilen okullar, Camiler işkencehane olarak kullanıldı. Geçtiğimiz yıl bu bina yıkıldı.

6-Amasya Suluova Et Balık Kurumu'ndaki işkencelerle ilgili ise şu anda Amasya Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2013/269Esas ve 2014/3Esas sayılı insanlığa karşı suçtan iki yarı dava açılmış

durumda. Bu davaların iddianamelerinden bir örneği ekte sunuyoruz. Ayrıca Suluova Et Balık Kurumu'nun mevcut bugünkü halini gösteren fotoğrafları ekte sunuyoruz.

7-Et Balık Kurumu işkencelerine bir örnek de Kastamonu'daki kurum binasıdır. Ülkemizin yetiştirdiği önemli aydınlardan biri olan Rıfat ILGAZ 12 Eylül darbesi döneminde bu arada diğer pek çok insan gibi kötü muameleye maruz kalmıştır. Rıfat ILGAZ'ın gözaltı ve sorgu sürecinden yaşadıklarını anlatan "Kırk Önce, Kırk Yıl Sonra" adlı kitabını ekte sunuyoruz.

8-Sonuç olarak; Et Balık Kurumu binalarını 12 Eylül darbesi sırasında darbecilere tahsis edilmiş olup bu binalarda insanlığa karşı suçlar işlenmiştir. Yukarıda örnekler dışından resen yürütülecek soruşturma sırasında kullanıla başka yerlerdeki binaların da bilgisine ulaşmak mümkün olabilecektir.

HUKUKSAL NEDENLER :Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Anayasa 90.madde, BM Genel Kurulunun 29 Kasım 1985 tarihli ve 40/34 sayılı Kararı, TCK, CMK ve sair mevzuat

DELİLLER :Dilekçe içeriğindeki ve ekindeki deliller.

SONUÇ VE İSTEM :Yukarıda açıklanan nedenlerle; şüpheli ve soruşturma sırasında tespit edilmesi muhtemel diğer şüpheliler hakkında kamu davası açılmasını vekâleten arz ve talep ederiz.**10/09/2014**

Av. Mehmet HORUŞ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

EKLERİ :
Dilekçe içeriğindeki ekler
Vekâletname

T.C.
AMASYA
AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO: 2014/3 Esas
DURUŞMA TARİHİ: 08/05/2014
CELSE NO: 2.

BAŞKAN: FAHRETTİN KAYA 42692
ÜYE: SEDA BÜYÜKŞİMŞEK 125524
ÜYE: EMRE KÜÇÜKBAŞOL 149922
CUMHURİYET SAVCISI: MEHMET EMİN AKDOĞAN 101284
KATİP: ZEHRA ÖZEN 152106

Belirli gün ve saatte 2.celse açıldı. Sanık Burhan Yöntem müdafii **Av Edip Hakan Subaşı**, müşteki Hasan Kaplan geldi, başka gelen yok. Açık yargılamaya devam olundu.

Müşteki Hasan Kaplan'ın şikayet ve delillerinin tespiti amacıyla İzmir Nöbetçi Ağır ceza mahkemesine talimata cevap var, **sanıklardan şikayetçi olduğunu ve davaya katılmak istediğini** beyan ettiği anlaşıldı.

Tanık Haydar Bulut'un bilgi ve görgüsünün tespiti amacıyla İstanbul Anadolu 8 Ağır Ceza Mahkemesine talimata cevap var, tanığın beyanının tespit edilmiş olduğu anlaşıldı, okundu dosyasına konuldu.

Mağdur V Y n şikayet ve delillerinin tespiti amacıyla Turhal Asliye Ceza Mahkemesine talimata cevap var, mağdurun beyanının tespit edilmiş olduğu, **sanıklardan şikayetçi olmadığını** beyan ettiği anlaşıldı, okundu dosyasına konuldu.

Sanık Burhan Yöntem'in Savunmasının alınması bakımından Turhal Asliye Ceza Mahkemesine talimata cevap var, sanığın savunmasının tespit edilmiş olduğu anlaşıldı, okundu dosyasına konuldu.

Sanık Atasoy Fitoz'un sabıkasına esas olan Erzincan Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesinin 18/02/1985 tarih 97-19 esas ve karar sayılı ilamının kesinleşme ve infaz şerhi ile birlikte celbi için Genel Kurmay Başkanlığına yazılan müzekkereye cevap var. 1985/97 esas 1985/19 karar sayılı ilamın kesinleşme ve infaz şerhinin mahkememize gönderilmiş olduğu görüldü, okundu dosyasına konuldu.

Sanık Atasoy Fitoz'un savunmasının alınması bakımından Ankara Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine talimata uyarı üzerinden yapılan araştırma sonucunda talimat duruşma tarihinin **02/06/2014 günü saat: 09:20'a** bırakıldığının tespit edildiği anlaşıldı.

Sanık Kenan Kanat'ın savunmasının alınması bakımından tespit edilen adresi itibarıyla Akşehir Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimata cevap yok.

Mağdur Veyis Yıldırım, tanık Haydar Bulut, sanık Burhan Yöntem'in talimat ile alınan beyanları okundu soruldu:

Müşteki H K 'dan soruldu (görüntülü kaydı yapıldı): 12 Eylül'de Suluova'da bulunan Etbalık kurumunda işkence yapıldığını herkes bilmektedir, bunun mimarı ise Atasoy Fitoz ve Burhan Yöntem'dir ayrıca diğer polislerdir, Burhan Yöntem'in ifadesinde bizim oraya gece vaktinde gittiğimiz ve benim orada kriz geçirerek kendimi duvardan duvara vurmam gibi şeyler söylemiştir, ben orada 45 gün kaldım, orada benim ifademi alan savcının adı A K 'dır. Bu yapılanların toplumun bir kesimini sindirme politikası olduğuna inanıyorum, bana vatan haini diye saldırmışlardır, üç yıl sonra ise kendileri silah kaçaklığı yapmaktan tutuklanarak ceza almışlardır, bize işkence yapılan yerde odamıza gelerek bana dernek başkanı olup olmadığını sordu ve "havalısın seninle sonra görüşeceğiz" dedi. Garnizondan et balık kurumuna götürüldüğümüzde zaten girdiğimiz her yerde sağdan soldan inen yumrukların, tekmelerin, küfürlerin haddi hesabı yoktur, hücreye konulduk M T , F ve ben, önce ellerimiz arkadan kelepçelendi daha sonrada kelepçeler başka bir zincirle tavandan pis su borusuna kollarımız bağlandı, mübalaa gibi gelicek ama o sürede zincirler çözüldüğü zaman ellerimizi ağızımıza gelecek kadar bir kıvraklığa geliyordu, orada biz 26 gün hücrede kaldık, kasım ayından aralığın sonuna kadar orada kaldık üzerimizdeki elbiseler hiç kurumadı, ya kovalarla su döküyoları ya da hortumlarla su tutuyorlardı, aralık ayında bütün camları kapıları açarak ceryanda bırakıyorlardı, bir gün Burhan Yöntem geldi ve bir zincir getirdi o zincir 3-4 metrelik bir zincirdi ve asker taşımakta zorlanıyordu bu zincir ağırlığıyla birlikte sırf işkence olsun diye yapıyordu, hatta askere "oğlum bunun daha kalını yokmu yakışır mı bu beylere" falan diyerek dalga geçiyordu biz 26 gün orada kaldık, oraya girdiğimiz gündən çıktığımız güne kadar çığlık sesleri hiç susmadı, özellikle gece sabaha kadar çığlık sesleri daha da artıyordu, oradan bizi Amasya şubesine getirdiler burada bir hafta kaldık orada bizi bir banyoya kapattılar oraya her gelen polis ben Amasya'lı olmam nedeniyle Hasan Kaplan yakalanmış kim diye soruyorlardı banyoda diyorlardı banyonun konumu itibariyle kapıdan giren beni göremiyor ben biraz daha öbür tarafta kalıyorum, Hasan Kaplan diye diğer arkadaşına pata küte diye giriyorlar yorulduktan sonra dışardaki biliyor zaten yanlış adamı dövdüklerini yorulduktan sonra Hasan Kaplan o değil diyorlar ve bana yöneliyorlardı, bir hafta burada öyle kaldık bizi oraya Atasoy Fitoz götürmüştü bizi oraya tabi Atasoy Fitoz bir hafta sonra geldi A G 'e götürücez dedi ve bunların tugayda mahkemesi kurulacak demişti "H K 'i daha ameliyat etmedik" dedi onların işkencedeki adı onların dilinde ameliyatdı, "daha sonra yaparsınız ya da etbalığa gelir orada yaparsınız" dedi, bu süre içerisinde Mehmet'i ve Fahrettin'i defalarca işkenceye aldılar, oradan tekrar etbalığa geldik Burhan Yöntem gayet mutlu tebessümlü bir yüzle "oo misafirlerimiz gelmiş aşağıdaki kral dairesini hazırlayın" dedi, hemen hücreyi hazırladılar ve bizi tekrar oraya astılar, zamanını hatırlamıyorum ama bir iki gün sonra bir akşam sürekli M ve F 'i alıp götürdüler ben orada kaldım, bir gün geldiler "Hasan Kaplan uçuşa" dediler, Antalya'lı Faruk diye bir çavuş vardı soy ismini bilmiyorum askere oldukça geç gelmiş, yaşlıydı, o zamana göre 35 filandı yaşı, uçuşa dedi ve dışarı çıktık gözlerimi bağladılar, yukarı işkence odasına çıktık, boynuma bir lastik geçirdiler, beni tanıdın mı diye soruyorlardı bende hepsini tanıdım, gözümüze bağlanan bant burunla göz arasında oluşan boşluktan yattığınız zaman görebiliyorsunuz hepsini net bir şekilde gördüm, Atasoy Fitoz benim işkencem süresince tek kelime konuşmadı bunun nedeni de o çatışma sonrası biz yakalandığımız zaman kendisinin ettiği büyük sözleri kendisine yediremedi çünkü bize "size işkence yaptırmıycam,

yapılmayacak" gibi şeyler söylemişti, ancak Burhan Yöntem işkenceyi bizzat yönlendiren adamdı ancak asıl yöneten Atasoy Fitoz'du. Ben Terziköy doğumluyum bana "muhtarını tanıyor musun" dedi bende "tanıyorum" dedim, "peki muhtarın oğlu neden öldü" dedi bende "kim vurduya gitti" dedim, hepsi birden saldırdı bende "bi dakika bu adam 1955 de öldürülmüş" dedim oradan Burhan Yöntem gülmeye başladı yani işkenceyi sadece işlenmiş bir suçu ya da bir şeyi açığa çıkarmak için değil adeta zevk almak için yapıyorlardı, bana sorgum süresince hiç soru sormadılar hatta ben bana ne soracaklar diye bekliyordum ancak bana soru sormuyorlardı, bana doğru dürüst soru sormuyorlardı küfür ediyorlar, bana "istiklal marşını oku, süphanekeyi, sen şu musun bu musun lan" gibi şeyler söylüyorlardı hatta bana Ünal bir defasında bana ilk vurduklarında ses çıkardığımda bana "acıttı mı cicim" demişti bende bunları sevindirmemek için bağırmağım demiştim, Kenan Kanat "bağırsana lan bağırsana" diyor, bir yandan elektrik veriyorlardı, bunları isimle tanıyordum ben yani yüzlerini biliyorum, Burhan Yöntem aynı şekilde yönlendiriyor, en son kaç saat sürdüğünü bilmiyordum ama şu olay bu olay zaten bana vur emri çıkarılmıştı, vur emrine temel alınan iddiaların tamamından 12 Eylül mahkemesinde bile beraat ettim, 12 Eylül mahkemesi bana 10 yıl ceza verdi o da dernek başkanlığı derneğe yasa dışı faaliyede sokmak diye gözden kaçmış aynı dosya Suluova Asliye Ceza mahkemesinde devam ediyormuş, 1985 Mayısında 10 yıl aldım askeri mahkemede, 85 Eylül ayında aynı dosyadan Suluova Asliye Ceza Mahkemesinde beraat ettim o dosyadan da, yani 12 Eylül'ün o gün uygulanan politikaların tamamıyla hayatı elinden çalınan bir adam duruyor karşınızda. Benim işkenceme katılan insanlar Suluova'daki polisler Faruk Yetiş, Ünal Aladağ, soyadını tam bilmediğim doğu aksarıyla konuşan Hamza Buzgören ya da Öngören'di çok emin değilim ama Elazığ'lı bir polis o vardı, onun dışında Amasya'daki işkencede Ahmet Gülen işkencenin başıydı o da, işkence eden askerler ise Atasoy Fitoz, Burhan Yöntem ve Kenan Kanat'tır. Benim işkencem akşam saat 7-7:30 civarında çıkartıldım, işkenceden çıkıp koğuşa götürüldüğüm zaman ezan sesi geliyordu yani saat 4:30-5:00'dı, yaklaşık olarak 12 saat işkence gördüm, beni götürdüler ameliyatlılar koğuşa denen işkenceden gelenlerin atıldığı bir koğuşa attılar, öğleğe doğru Burhan Yöntem geldi beni orada gördü "ne arıyor bu burda bu bey buraya yakışır mı götürün bunu kral dairesine" dedi aldı beni tekrar hücreye astı, orada Veyis Yıldırım orada bana büyük bir iyilik etti kelimenin tam anlamıyla ayaklarımın altı şişmiş kan toplamıştı, tuvaletten bozma yerde beni astılar, V Y gece sandalyeyi getirip içeri koydu kapıyı da açık bıraktı kapıdan insanların tuvalete gidip gelince çıkarıp getirip götürme görevini vermişleri Veyis Yıldırım'a, üç gece o şekilde kaldım üçüncü gün Burhan Yöntem geldi ve "bunların ayaklarını patlatın kangren olacak bunlar bu ayaklar bize lazım patlatın" dedi, Kasım diye bir sıhhiye eri vardı geldi ayaklarımı patlattı, bende dedim heralde benim sorgum bitti dedim, aynı gün akşam tekrar geldiler ve hadi uçuşa dediler, benim ayağıma vuruyorlar ve benim yüzüme su sıçırıyor aynı zamanda elektrik veriyorlardı hatta ben ayaklarıma vurduklarında neden yüzüme su sıçradığını merak ediyordum meğerse o sıçrayan su ayaklarıma vurduklarında ki kanmış, bana işkence yapıldığı zaman ben 19 yaşındaydım, adamlar bana bilgi edinmek için değil bana işkence yapmak için tutmuşlardı, bana formaliteden bir kaç soru soruldu ve bana işkence yapıldı, o gece de sabaha kadar o işkence sürdü beni tekrar getirip ameliyatlılık koğuşuna attılar öğleye doğru beni çıkardılar ve gittim bir odaya koydular, sahte olan bir şeyi açıklamaya çalışıyorum, ben gittiğimde Suluova'dan tanıdığım bir pratisyen hekim olan doktor Arıkan vardı onunla göz göze geldik ancak birbirimizi tanımamaz gibi davrandık çünkü o zamanda birbirini tanımak büyük suçtu, sonra ayağıma baktı pansuman yaptırdı, reçete yazdı, daha

sonra mahkeme dosyasında Arıkan'ın düzenlediği bir rapor gördüm güya ben ruhi bunalıma girmişim Arıkan'da buna tanık olmuş, yıllar sonra 30 yıl sonra bu doktorun izini buldum ve sordum bana "valla yavrum hatırlamıyorum ama bilmiyorum nasıl oldu" dedi çünkü kendine yediremiyordu, Arıkan'ın başka şansı yoktu ya bu raporu hazırlayacaktı ya da benimle beraber o hücrede yatacaktı hücrede yatmayı yediremediği için böyle bir rapor verdi, biz böyle bir dönemde yargılandık, böyle bir dönemden geçtik, ben mahkemenize ait 2013/269 esas sayılı dosya ile bu dosyanın birleştirilmesini istiyorum, ya da bu davanın ve mahkemenizde görülen 2013/269 esas sayılı dosyası ile aynı güne verilmesini talep ediyorum, sanıkların mahkemeye celp edilerek yüzleşmek ve görmek istiyorum ayrıca polislerin bu davada sanık olarak yargılanmalarını talep etmişim, ayrıca Atasoy Fitoz'un Ankara'da alınacak talimat duruşmasına katılmasını talep ediyorum ve Etbalık kurumunda da keşif yapılmasını talep ediyordum dedi.

Sanık Burhan Yöntem müdafinden soruldu: Tanık ifadelerine bir diyeceğimiz yoktur, zira hiçbirisi Burhan Yöntem'in ismini işkenceci olarak zikretmemiştir, öncelikle olarak yeni ceza yasasınının 77 maddesinde belirtilen model toplumun belli bir kesimine karşı işlenmesi halinde insanlığa karşı suç olarak kabul edilmiştir ve bireylere karşı işlenen bu suçun bu madde içeriğine uymadığını düşünüyoruz, müşteki 81 yılında olaylar tazeliğini korurken sadece 5-6 tane polis memurundan şikayetçi olmuştur ve bu polis memurları Erzincan Sıkıyönetim Mahkemesince yargılanmış ve beraat etmişlerdir, müvekkilim 30 yıl önce kendisinden de şikayetçi olunmasını tercih etmektedir, dinlenen tüm tanıkların beyanlarında ve müştekinin daha önceki beyanlarında da olduğu gibi işkenceci olarak sadece polislerin isimleri geçmektedir ve müvekkilimin adı hiçbir şekilde geçmemektedir, öncelikle zaman aşımı hükümlerinin uygulanmasını ve müvekkilim hakkında beraat kararı verilmesini talep ederiz dedi.

İddia makamından soruldu: Gelen talimat cevaplarına ve müşteki beyanına bir diyeceğimiz yoktur. Müşteki H K in suçtan zarar görme ihtimaline binaen CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca dava ve duruşmalara katılan olarak kabulü, sanık Kenan Kanat'ın tespit edilen adresi itibariyle Akşehir Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat cevabının beklenilmesi ile Sanık Atasoy Fitoz'un Ankara Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat duruşma gününün müşteki Hasan Kaplan'a bildirilmesine, sanık Atasoy Fitoz'un savunmasının tespiti için Ankara Nöbetçi Ağır Ceza mahkemesine yazılan talimat cevabının beklenilmesi talep olunur dedi.

Dosya incelendi;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ İSTEM GİBİ:

1- Müşteki Hasan Kaplan'ın suçtan zarar görme ihtimaline binaen CMK nun 237 ve devamı maddeleri uyarınca dava ve duruşmalara katılan olarak kabulüne,

2- Sanık K K 'ın tespit edilen adresi itibariyle Akşehir Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat cevabının beklenilmesine,

3- Katılan H K 'ın olay mahalinde keşif yapılması talebinin olayların üzerinden 30 yıl kadar uzun bir zaman geçmiş olması, artık dosyaya katkı sağlayacak herhangi bir iz emare bulunmayacak olması nedenleriyle keşif talebinin reddine,

5- Polis memurları olan beyanlarında ismi geçen sanıkların da bu davada yargılanması yönündeki talebinin davanın iddianame ile açılması gerektiği bu konuda ismi geçen kişiler hakkında herhangi bir iddianame düzenlenmiş olmaması, bu hususun ancak savcılığa yapılan

şikayet sonucunda olan bir işlem olması nedeniyle bu konudaki talebin de reddine,

6- Sanık Atasoy Fitoz'un Ankara Ağır Ceza Mahkemesine yazılan talimat duruşma gününün müşteki H K a bildirilmesine,

7- Sanık Atasoy Fitoz'un savunmasının alınması bakımından Ankara Nöbetçi Ağır Ceza Mahkemesine talimat cevabının beklenilmesine,

8- Mahkememizin sanıkları yine Atasoy Fitoz ve Burhan Yöntem olan dava dosyası ile bu dosyanın birleştirilmesi konusundaki talebin gelecek celse ayrıntılı bir şekilde incelenerek karar verilmesine,

Bu nedenle duruşmanın adli tatil durumu nazara alınarak 11/09/2014 günü saat 09:09'a bırakılmasına karar verildi. 08/05/2014

Başkan 42692

Üye 125524

Üye 149922

Katip 152106

T.C.

ANKARA

10. AĞIR CEZA MAHKEMESİ

DURUŞMA TUTANAĞI

DOSYA NO: 2014/137 Esas

DURUŞMA TARİHİ: 18/06/2014

CELSE NO: 2.

BAŞKAN: OKTAY SADAY 21366

ÜYE: NAİLE GÜNDOĞDU TAŞ 23650

ÜYE: MEHMET ALİ KARASEYFİOĞLU 33942

CUMHURİYET SAVCISI: ERDİNÇ HAKAN ÖZDABAKOĞLU 38692

KATİP: MELİHA KURMAN 102613

Belli gün ve saatte mahsus salonda celse açıldı.

Katılanlar B B A H ,H E Sa Ö ,N S
M Ö ,M K ,S Ya S İ K ,H D S
K ,Y Y ,G A ,A K İ Y TÖB-Der
adına, Se G ,A C ,
Katılan E E ve Ve G mirasçıları vekili Av. Kazım Genç,
Katılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Av. Yıldız Bezinli ,
Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine izafeten Başbakanlık Vekili Av. İsmail Uluyol
TÖB-DER temsilcisi Av. İsmail Çevik ,
DİSK vekili Av. Ekin Sarı Akalın,
Katılan Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan,
Katılan Cabbar Özmen ve bir kısım katılanlar vekili Av. Mehmet Horuş ,
Katılan Senem Gülbudak ve bir kısım müdahil vekili Av. Arif Ali Cangı,
Katılan Ahmet Türk ve bir kısım katılanlar vekili Av. Öztürk Türkdoğan, (aynı zamanda İHD
Başkanı ve müdahil Diyarbakır Barosu vekili),
Katılan Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Tahir Elçi,
Bir kısım katılanlar vekilleri Av. Senem Doğanoglu , Av. Murat Nergis ,
Bir kısım Katılanlar vekili Av. Ömer Kavili,
Katılan MHP vekili Av. Yücel Bulut,
Katılan Hakiş vekili Av. Mehmet Ali Kayabaşı,
Katılan Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rifat Bacanlı ,
Katılan Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu ,

Katılan Aynur Hayrulloğlu vekili Av. Nazlı Ceylan Ulubay

Bir kısım katılan Vekili Av. Osman Başer,

Bir kısım katılan vekili Av. Ali Sarıgül,

Bir kısım katılan vekili Av. Serdar Lamkoç,

İle Müştekilere

C P , G O , L Y M Y , İ E Y A
D , R D , T A , TİP Amasya adına C B Ko Y C

68.liler derneği vekili Av. İmdat Balkoca bir kısım müştekiler vekili Av. Hasan İlder,

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya müdafii Av. Bülent Hayri Acar, geldiler, sanıklar gelmedi, başka gelen olmadı, açık duruşmaya devam olundu.

Halen Ankara ve istanbul GATA da yatmakta olan sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ile SEGBİS bağlantısı sağlandığı ve huzura alındı.

Celse arasında G Y C , A D , S A , A G
kızı S G , H Erdoğan

S , T C , E Ş ve vekillerinin katılma taleplerinde buldukları görüldü okundu dosyasına kondu

C . Savcısından soruldu; gelen belgelere bir diyeceğim yoktur , söz konusu dosyasının gelmiş olduğu aşamada dikkate alındığında katılma taleplerinin kabul edilmesi talep olunur dedi

Sanıklar müdafiiinden soruldu; bir diyeceğim yoktur dedi

bir kısım katılanlar vekili söz alarak ; ismi okunan müştekilerin bir kısmının katılmalarına karar verilmiştir, bu itibarla katılan sıfatları devam etmektedir, Cumhuriyet Savcısının bu aşamada müdahale talebinin reddine ilişkin mütalaası da usule uygun değildir, ve kanuna açıkça aykırıdır,

GD.

1-Ankara 12. Ağır Ceza Mahkemesince daha önce verilen katılma talepleri de dikkate alınarak bu duruşma sırasında yeniden katılma talebinde bulunan yukarıda ismi geçen şahısların suçtan doğrudan doğruya zarar gördüklerine ilişkin yeterli delil mevcut olmadığından adı geçenlerin yeniden katılma taleplerinin reddine karar verildi anlatıldı açık duruşmaya devam olundu

Cumhuriyet Savcısından soruldu; tevsi tahkikat talebimiz yoktur esas hakkındaki mütalaamız hazırdır dedi

Kovuşturmanın genişletilmesi talebi bulunmaya C.savcısı esas hakkındaki mütalaasında;Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın CMK 250.madde ile ilgili görevli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 03/01/2012 tarihli iddianamesi ile sanıklar Ali Tahsin Şahinkaya ve Ahmet Kenan Evren hakkında Türkiye Cumhuriyet Anayasası'nın tamamını veya bir kısmını değiştirmeye veya ortadan kaldırmaya ve Anayasayla teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ortadan kaldırmaya veya görevini yapmaya engel olmaya cebren teşebbüs etmek suçundan cezalandırılmaları istemiyle 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 146, 80, 31, 33 maddeleri gereğince cezalandırılmaları istemiyle kamu davasının açıldığı, Ankara 12.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/3 Esas sayılı dosyası ile yargılamanın yapıldığı, yargılama devam ederken 25/10/2013 tarihli celsede Cumhuriyet Savcılığı'nın esasa ilişkin mütalaayı mahkemeye sunduğu, katılan ve sanık müdafiielerince mütalaya karşı savunmalarının yapıldığı, yargılama devam ederken 6521 sayılı yasanın 1.maddesi ile 3713 sayılı Terörle

Mücadele Kanunu'na eklenen geçici 14/4 maddesi uyarınca sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya hakkında yürütülen kamu davasının bulunduğu aşamadan itibaren kovuşturmaya devam edilmek üzere Ankara 10.Ağır Ceza Mahkemesi'ne devredildiği tespit edilmiştir.

Dosya eklerinde bulunan klasör de birlikte incelendiğinde; sanıklar hakkında 25/10/2013 tarihinde verilen mütaalanın dosya içeriği, delillerle birlikte değerlendirildiğinde, usul ve kanuna uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Devamla 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile sonuçlanan tarihsel süreçte askeri darbeye gerekçe olarak birtakım olayların kullanıldığı, bu olaylar arasında;

BÖLÜM I

a)1 Mayıs 1977 tarihinde meydana gelen ve 34 kişinin ölümü ile birçok kişinin yaralanmasını sonuçlayan olaylarda ateş edilen yer olan Sular İdaresi binası ile İntercontinental Oteli'nin üst katlarında ateş edenlerin görülmüş olmasına rağmen bu yönde herhangi bir çalışmanın yapılmadığı, olayı gerçekleştirenlerin yakalanamadıkları,

b)Malatya'da 06/04/1978 tarihinde Ankara Emek Postahanesi'nden gönderilen bombanın Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun ölümüne sebebiyet verdiği, ayrıca camilerden çıkan halkın ayaklanarak alevi ve solcu olarak bilinenlere ait 500 dükkanın yağmalandığı, camilerde din elden gidiyor şeklindeki söylemler ile halkın kışkırtıldığı, 3 adet bombanın aynı ilde bir gün arayla farklı siyasal görüşteki kişilere gönderilmesiyle Çorum ve Kahramanmaraş olaylarında olduğu gibi şehirde sulara zehir konduğu iddiasının yayılması,

c)16 Mart 1978 günü, sol görüşlü öğrencilerin üniversiteden çıkarken kendilerine bomba atıldığı, söz konusu olayla ilgili olarak daha sonra da yargılanıp ceza alan Zülküf İso'tun eylemi kendisinin gerçekleştirdiği yönündeki beyanları,

d)1978 Sivas Olayları; 1978 Sivas Olaylarında Devlet Bakanı Enver Akova'nın Sivas halkının olaylara karışmadığını, aşırı uçların silah aldıkları kaynakların aynı olduğu yönündeki beyanları, bir kısım güvenlik güçlerinin Sivas'a dışarıdan toplulukların getirildiğine ilişkin ifadeleri, Sivas'ın demografik yapısı itibariyle Alevi ve Sünni vatandaşların birlikte yaşaması nedeniyle provokatif eylemler için uygun olması, olayda Malatya, Maraş ve Çorum olaylarındakine benzer şekilde Sünni vatandaşları, Alevi vatandaşlar aleyhine kışkırtmaya yönelik sloganların atılmış olması dikkate alındığında toplumsal kutuplaşmaları arttırmaya yönelik provokatif eylemleri meydana geldiği,

e)Kahramanmaraş olaylarında; 100'den fazla kişinin öldüğü, 150'den fazla insanın yaralandığı, bir çok evin yakılıp yıkıldığı, dönemin İçişleri Bakanını ve Valisinin yardım taleplerine olumsuz cevap verilmesi, olaylara müdahale için çevre illerden gelebilecek askeri birliklerin 25 Aralık tarihine kadar gelmemesi, Başbakan Ecevit'in, olaylarda Askeri birliklerin pasif kaldığına ve içinde İçişleri Bakanı bulunan aracın korunması konusunda bile etraftaki askeri birliklerin yardım etmedikleri yönündeki beyanları, olayların yoğun olarak cereyan ettiği son 3 günde polis olaylardan el çektilmesi, ildeki askeri birliklerin ise yetersiz ve pasif kalmaları nedeniyle olaylara etkin müdahale edilmemesi, T P adındaki Tuğgeneralin, Ö K "e söylediği "Siz ne biçim Milliyetçisiniz, ne biçim Ülkücüsünüz, size böyle mi emir verildi. yüzünüze gözünüze bulaştırdınız." şeklindeki sözleri, infiale neden olan anonsu kimin yaptığının tespit edilememesi, kendisini milli piyangocu olarak tanıtan 26 kişinin bulunamaması, ölen 2 solcu öğretmenin cenazelerinin hastaneden tesliminin Cuma namazı saatine denk getirilmesi, dönemin Elazığ Valisinin /

kontrgerilla tarafından tehdit edildiğini belirtmesi, Pazarcık ilçesinin köyünde öğretmenlik yapan A D 'ın olaya katılan grubu bir subayın yönlendirdiğini beyan etmesi, değerlendirildiğinde ortak bir aklın planları çerçevesinde hareket edildiğinin anlaşıldığı,

f)Abdi İpekçi'nin öldürülmesi; söz konusu olayda tetikçi olarak kullanıldığı anlaşılan Mehmet Ali Ağca'nın kendisine eylemi yaptırınları açıklayacağına dair yapmış olduğu açıklamadan sonra Maltepe Askeri Cezaevinden asker elbisesi giydirilerek kaçırılması, ülkenin yönetilemez, idare edilemez, kaosa sürüklenmesini gösteren en önemli delillerden birisidir.

g)Çorum Olayları; Çorum olaylarında Kahramanmaraş ve Malatya olaylarındaki gibi “cami bombalandı” , “sular zehirlendi” gibi söylentilerle alevi ve sünni halk kitlelerinin karşı karşıya getirilmeye çalışıldığı, olaya müdahale için gelen Amasya Tugay komutanının olaylar yatışmadan birliklerini geri çekmesi, olayı bizzat yaşayan A Ba 'ın polis ve askerinin olaylara müdahale etmediği, kendisiyle birlikte firari sanıkların kentte rahatça gezmelerine izin verildiği, bazı subayların sağ ve sol gruplara silah ve patlayıcı verdikleri, Alaaddin Camiine bomba atıldığına ilişkin yalan haberin asılsız olduğunu camide anlatmaya çalışan K A isimli şahsın gerçeğin ortaya çıkmasını istemeyen kişilerce sopa darbeleriyle etkisiz hale getirildiğine dair beyanları ele alındığında, kaosa yönelik bir planın yavaş yavaş şiddetlendirildiği,

h)Fatsa Olayları; Ordu'nun Fatsa ilçesinde meydana gelen olaylara, Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan Evren'in emriyle müdahale edildiği, oysa ki söz konusu olan tarihte Sıkıyönetim ilan edilen iller arasında Ordu'nun bulunmadığı, dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri sıkıyönetim kurulmamış bir bölgedeki olaylara müdahalede bulunduğu, buna karşılık, sanık Kenan Evren'in, Kahramanmaraş olaylarına asker olarak neden müdahale edilmediği sorulduğunda, sıkıyönetim ilan edilmediği için yetkilerinin olmadığını belirttiği,

ı)Cumhurbaşkanlığı Seçimleri; dönemin İçişleri Bakanı Orhan Eren'in anlatımına göre; Muhsin Batur'un seçilmeye yakın bir oy almasının TSK komuta kademesinin yapmış olduğu darbe planının akamete uğramaması için, Cumhurbaşkanının seçilmesini istemedikleri,

j)MSP'nin Konya Mitingi; 6 Eylül 1980 tarihinde MSP'nin düzenlemiş olduğu, kudüs mitinginde MSP'nin Genel Başkanı olan Erbakan'ın komutuyla söylediği İstiklal Marşı sırasında birtakım kimselerin ayağa kalkmamaları, olaydan sonra hem Erbakan hem de Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler tarafından yapılan şikayetlerden bir sonuç alınmaması gibi bir takım olayların 12 Eylül darbesine zemin hazırladığı ortaya çıkmıştır.

14 Ekim 1979 tarihinde Fatsa ilçesinde meydana gelen olaylar sırasında Ordu'nun Sıkıyönetim ilan edilen bölge olmamasına rağmen sanık Kenan Evren'in emri ile operasyon yapılması, buna karşılık terör olaylarının yoğunlaştığı illerde neden müdahale yapılmadığı şeklindeki bir soruya karşı sanığın Sıkıyönetim ilan edilmediği için yetkilerin olmadığını beyan ettiği, buna karşılık uyarı mektubu verebilecek şekilde kendilerinde kudret gören askeri yönetimin, terörün sonlandırılmasına yönelik net bir pozisyon almamaları, 12 Eylül 1980 tarihinden önce, 26 Aralık 1978 Kahramanmaraş olayları nedeniyle, Adana, Ankara, Bingöl, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, Kars, Malatya, Kahramanmaraş, Sivas, Şanlıurfa'dan oluşan 13 ilde yine şiddet olayları sebebiyle 26 Nisan 1979'da Adıyaman, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt ve Tunceli de, 20 Şubat 1980'de, Hatay ve İzmir'de, 20 Nisan 1980'de Ağrı'da olmak üzere birçok ilde Sıkıyönetim ilan edilmiş olmasına rağmen gerekli çalışmalar yapılmadığı ve olayları gerçekleştirenlerin yargı önüne çıkarılmadığı, ikinci ordu komutanı Bedrettin Demirel'in Milliyet Gazetesi'nden Yener Süsoy'a verdiği

röportajda 12 Eylül'ün geç yapıldığını, ortamın tam olgunlaşmasının beklenildiğini beyan etmesi, bunun yanında Başbakan Süleyman Demirel'in, askeri yönetimin bilerek terörün üzerine gitmeyerek darbeye zemin hazırladıkları yönündeki beyanı, Bülent Ecevit'in terörün artamaya başladığı günlerde bazı illerde Sıkıyönetim ilan edilmesi isteğiyle sanık Kenan Evren'in kuvvetlerin yetersiz olduğu şeklindeki beyanına karşılık 12 Eylül'de 67 ilin hepsinde Sıkıyönetim ilan edilmesi dikkate alındığında,

Terör olayları irdelendiğinde amacın toplumsal kaos yaratılarak ülkenin yönetilemez hale getirilmesi, askeri darbeye zemin hazırlanması, yönetimi ele geçirmek isteyen devlet içindeki derin yapının olayları kurguladığı, ortak akıl ile olayların yönlendirildiği güvenlik güçlerinin görevlerini etkin bir şekilde yerine getiremedikleri, hatta devlet güçlerinin bazı olaylarda kullanıldığı, devlet içindeki illegal yapıların bu olayların meydana gelmesinde etken bir davranış biçimine girdikleri, sanıkların darbe yapmaya yaklaşık 1 yıl önceden karar verdikleri, darbenin halkın gözünde sempatik görünebilmesi için terör olaylarının üzerine bilerek gitmedikleri anlaşılmıştır.

BÖLÜM II

12 Eylül 1980 Öncesi Darbe Yönetiminin Yaptığı Hazırlıklar ve Attığı Adımlar

a)Müdahale Fikrinin Ortaya Çıkışı

12 Eylül öncesi askeri müdahale fikri 1979 yılının Temmuz ayı içerisinde ordunun üst kademesinde açık açık konuşulmaya başlandığı, bu tarihlerde sanık Kenan EVREN'in kuvvet komutanlarıyla görüşmeler yaptığı, yaptığı görüşmeler sonucunda Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Haydar SALTİK'tan bir çalışma grubu kurmasını istediği, başkanlığını Haydar SALTİK'ın kurduğu 3 kişilik grupta iki de kurmay subayın olduğu, Haydar SALTİK'ın başında bulunduğu gizli grubun 11 Eylül 1979 tarihinde çalışmaya başladığı, grubun hazırladığı raporlarla komutanları yönlendirdiği,. Askeri müdahaleye karar verildikten sonra da bu grubun sayısının artırılmasıyla müdahale hazırlıklarına devam edildiği, 21 Aralık 1979 tarihinde Genelkurmay Başkanı şüpheli Kenan EVREN, Kuvvet Komutanları, Harp Akademileri Komutanı, Ordu ve Kolordu Komutanlarının katılımlarıyla toplantılar yaptığı, bu toplantı süreçlerinin sonunda 26 Aralık 1979 tarihinde hükümetteki parti liderleriyle diğer siyasi parti liderlerine uyarı mektubu verilmesi yönünde karar alındığı anlaşılmıştır.

b)Uyarı Mektubunun Verilmesi

27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK aracılığıyla Başbakan ve diğer siyasi parti liderlerine Genelkurmay Başkanı Orgeneral sanık Kenan EVREN, kendisinin ve Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin ERSİN, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülend ULUSU, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA ile Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat CELASUN'un imzalarını taşıyan ve ülkede yaşanan siyasi ve sosyal çalkantılar karşısında Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşünü içeren bir uyarı mektubunu, takdim yazısı ile Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'e teslim ettiği,

Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'ün 2 Ocak 1980 tarihinde, Başbakan ve Adalet Partisi (AP) Genel Başkanı Süleyman DEMİREL ile Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Bülent ECEVİT'i Çankaya Köşküne birlikte davet ederek, iki lidere, kendisine sunulan "Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü" başlıklı uyarı mektubunun örneğini verdiği tespit edilmiştir.

Cumhurbaşkanı KORUTÜRK'ün ,uyarı mektubunun bir örneğini aynı tarihte Millet Meclisi

Başkanı Cahit KARAKAŞ, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL, Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu Başkanı Fahri ÖZDİLEK, Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Grubu Başkanı Zeyyat BAYKARA ile Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin ERBAKAN, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alparslan TÜRKEŞ, Cumhuriyetçi Güven Partisi Genel Başkanı Turhan FEYZİOĞLU ve Demokratik Parti Genel Başkan Vekili Faruk SÜKAN'a da gönderdiği anlaşılmıştır.

Mektupta Cumhurbaşkanına sunulan takdim yazısı şu şekilde idi:

" Sayın Cumhurbaşkanım,

Ülkemizin içinde bulunduğu ortamda Devletimizin bekası, milli birliğin sağlanması, halkın mal ve can güvenliğinin temini için; anarşi, terör ve bölücülüğe karşı parlamenter demokratik rejim içerisinde anayasal kuruluşların ve özellikle siyasi partilerin, Atatürkçü milli bir görüşle müştereken tedbirler ve çareler aramaları kaçınılmaz bir zorunluk olarak görülmektedir.

Milli Güvenlik Kurulunun muhtelif toplantılarında bu konuda alınan kararların muhalefete mensup siyasi partilerin kısır tutum ve davranışları yüzünden olumlu sonuçlara götürülemediği yüksek malumlarıdır.

Kuvvet Komutanları ile beraber yaptığım son gezilerimde Ordu ve Kolordu Komutam seviyesindeki general ve amirallerle görüşmelerimde milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde süratle bir sonuca ulaşabilmek için gerekli tedbirlerin müştereken tespiti amacı ile tüm anayasal kuruluşlar ve siyasi partilerin bir kere daha uyarılması bütün komutanlarca müştereken dile getirildi.

Bu karar ışığında Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşlerini, Milli Güvenlik Kurulu Başkanı olarak zatalilerine sunuyorum.

Gereğini yüksek takdirlerine arz ederim.

Saygılarımla. "

Siyasi parti liderlerine verilmesi istenen bölümü ise:

"Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü

Ülkemizin içinde bulunduğu son derece önemli siyasi, ekonomik ve sosyal ortamda her geçen gün hızını biraz daha artıran anarşi, terör ve bölücülüğe karşı milli birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için; Türk Silahlı Kuvvetleri, ülke yönetiminde etkili ve sorumlu anayasal kuruluşları ve özellikle siyasi partileri göreve davet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Kahramanmaraş olaylarının yıl dönümünde henüz ilk ve orta-öğretim çağındaki evlatlarımızın örgütlü eylemciler tarafından zorla sürüklendikleri anarşik olaylar ibretle müşahade edilmektedir. Anayasamızın getirdiği geniş hürriyetleri kötüye kullanarak İstiklal Marşımız yerine komünist enternasyonal söyleyenlere, şeriat düzeni davetçilerine, demokratik rejim yerine her türlü faşizmi getirmek isteyenlere, anarşiye, yıkıcılığa ve bölücülüğe milletimizin tahammülü kalmamıştır.

İktidar olan siyasi partilerin bütün devlet kademelerini kendi siyasi görüşleri doğrultusunda hareket edecek kişilerle doldurması, kamu görevlilerinin ve vatandaşların bölünmesini zorunlu hale getirmektedir. Siyasi partilerce yaratılan bu bölünme giderek anarşi ve bölücülüğü destekleyen iç kaynakların şekillenmesine, himayesine; polis, öğretmen ve diğer birçok kuruluşların birbirine düşman kamplara ayrılmalardan dolayı olmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri; ülkemizin siyasi, ekonomik ve sosyal sorunlarına bir çözüm getiremeyen, anarşi ve bölücülüğün ülke bütünlüğünü tehdit eden boyutlara varmasını

önleyemeyen, bölücü ve yıkıcı guruplara tavizler veren ve kısır siyasi çekişmeler nedeni ile uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir.

Bölgemizdeki gelişmeler Ortadoğu'da her an sıcak bir çatışmaya dönüşebilecek durumdadır. İçte anarşist ve bölücüler yurt sathında genel bir ayaklanmanın provalarını yapmaktadırlar.

Ülkede birlik ve beraberliğin, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin Yüce Meclislerimizde en kısa zamanda kararlaştırılması bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır. Diğer yandan Meclislerin açılışından bir buçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çözüm bekleyen konuların müzakere için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir. Atatürk milliyetçiliğinden alınan ilham ve hızla vatandaşlarımızı kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplamanın; iç barış ve huzurun sağlanmasında temel unsur olduğu apaçık bir gerçektir. Ülkenin içinde bulunduğu bu durumdan bir an evvel kurtulması hükümetler kadar diğer siyasi partilerimizin de görevleri arasındadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri; İç Hizmet Yasası ile kendisine verilen görev ve sorumluluğun idraki içinde ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasi partilerimizin bir an önce milli menfaatlerimizi ön plana alarak, Anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürkçü bir görüşle bir araya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi Devleti çökertmeye yönelik her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer anayasal kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir."şeklinde dir.

Anayasal demokratik sistem içerisinde sivil otoriteye bağlı ve onun emrinde olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve onun komuta kademesinin içerisinde bağlı oldukları Başbakanın da bulunduğu siyasi parti liderlerine göndermiş olduğu mektupta kullandığı, "Türk Silahlı Kuvvetleri;... uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir." şeklinde üstelikte mektubun devamında Cumhuriyet tarihimiz boyunca askeri darbe gerekçesi olarak kullanılan İç Hizmet Kanununu da hatırlatarak uyarması demokratik rejim açısından tehdit olarak ortaya çıkmaktadır.

c) Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) Sıkıyönetim Komutanlarına Gönderilmesi;

Askeri darbe planı hazırlıklarını tamamlayan Orgeneral Haydar SALTIK'ın 4 Haziran 1980 tarihinde Genelkurmay Başkanı sanık Kenan EVREN'e planı sunmuştur. "Bayrak Harekatı" adı verilen planı inceleyen EVREN 17 Haziran 1980 tarihinde yapılan 6. Sıkıyönetim toplantısından sonra Genelkurmay Karargahında Kuvvet Komutanları, Sıkıyönetim Komutanları ve 2. Başkanın katılımıyla yapılan toplantıda planla ilgili bilgi verilerek önerileri alınmıştır. 1 Temmuz 1980 tarihinde komuta kademesince yapılan toplantıda askeri darbe günü olarak 11 veya 12 Temmuz belirlenmiştir. Bu tarihlerin askeri müdahale günü olarak belirlenmesinin iki nedeni vardı. Bunlardan ilki, CHP ve MHP tarafından 3 Temmuz'da hükümeti düşürmek için gensoru verilecekti. Zaten anarşi ve ekonomik nedenlerle kaosa sürüklenmiş ülkede hükümetin düştüğü bir ortamda yapılan darbe tepki çekmeyecekti. İkincisi ise 8-10 Temmuz tarihleri arasında devlet borçlarının 3 yıl ertelenmesi için Paris'te yapılacak toplantı önem arz etmekteydi. Yapılan askeri darbe borç ertelenmesini engelleyebilir, bunun sonucunda da kötü olan ekonomide borç ödeme sıkıntısıyla karşılaşılabilirdi. Alınan karara göre 3 Temmuz 1980 tarihinde özel kuryeler vasıtasıyla Bayrak Harekat Planı Sıkıyönetim Komutanlıklarına ulaştırıldı.

d) Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) Geri Toplatılması

3 Temmuz 1980 tarihinde DEMİREL hükümeti hakkında güven oylaması yapıldı. Yapılan oylamada beklenenin aksine ERBAKAN'ın son anda fikir değiştirerek hükümete destek vermesi nedeniyle, hükümet tekrar güvenoyu aldı. Paris'te yapılan borç erteleme toplantısı ise 22 Temmuz'a ertelenmişti. Bu iki gelişmeden özellikle hükümetin güvenoyu alması sonucu komuta heyeti güvenoyu almış bir hükümete karşı darbe yapmış konumuna düşmemek hem de borç ertelemesinin de gerçekleşmemesi nedeniyle hareket emri 4-7 Ağustos arası geri toplatıldı, Ağustos 1980 tarihinde yapılan askeri şurada görev süresi dolan Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent ULUSU'nun yerine Nejat TÜMER atandı. Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin ŞAHİNKAYA'nın ise dolan görev süresi 1 yıl uzatıldı. Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Haydar SALTİK Ege Ordu Komutanlığına atandı. Yerine ise Orgeneral Nejdet ÖZTORUN getirildi. Böylece askeri darbenin komuta kademesi şekillenmiş oldu.

e) Bayrak Harekat Direktifinin (Planı) İkinci Defa Sıkıyönetim Komutanlarına Gönderilmesi

Komuta kademesi tarafından 26 Ağustos 1980 günü yapılan toplantıda hareketle ilgili son kontroller yapıldı. İkinci kez hareket zamanı olarak 12 Eylül 1980 Cuma günü belirlendi. Aynı toplantıda askeri darbe sonrası yasama görevini Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından oluşacak Milli Güvenlik Konseyinin yapmasına karar verildi. Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine ise Orgeneral Haydar SALTİK atandı. Bayrak Harekat Planı Sıkıyönetim Komutanlarına tekrar 28,31 Ağustos günleri ile 1,2,3,4 Eylül günlerinde kuryelerle gönderildi. Askeri Harekatın tarih ve saati belli olmasına rağmen planda gizli tutularak zamanı "G" günü, "S" saati olarak kodlanmıştı. 5 Eylül 1980 günü Genelkurmay Başkanlığından çıkan özel kuryeler hareket tarih ve saatinin 12 Eylül saat 04:00 olduğunu belirten emrin bulunduğu zarflarla Türkiye'nin dört bir yanına hareket ettiler. Artık geri sayım başlamıştı. 12 Eylül Askeri yönetiminin işini kolaylaştıran gelişmelerden biri de 5 Eylül 1980 günü Dışişleri Bakanı Hayrettin ERKMEN'in gensoruyla Bakanlıktan düşürülmüş olmasıydı. Dışişleri Bakanı İsrail'in Kudüs'ü ebedi başkent ilan etmesiyle ilgili yeterli tepkiyi vermemekle suçlanmıştı. Verilen gensorunun kabul edilmesiyle Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir Dışişleri Bakanı gensoruyla düşürülmüş oldu.

BÖLÜM III

12 EYLÜL ASKERİ DARBESİ VE AKABİNDE GELİŞEN OLAYLAR

a) 12 Eylül Askeri Darbe Yönetimi'nin planlarını netleştirmesi neticesinde; 12 Eylül 1980 günü saat 03:59'da, Türkiye radyoları İstiklal Marşı'nın çalınmasıyla birlikte yayına başladı. Daha sonra Harbiye Marşı'nın çalınmasıyla Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren imzasıyla yayınlanan Milli Güvenlik Konseyi'nin bir numaralı bildirisi okunmaya başlandı. Bildirideki açıklamalar şöyleydi:

"Yüce Türk Milleti;

Büyük Atatürk'ün bize emanet ettiği ülkesi ve milletiyle bu bütün olan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, son yıllarda, izlediğiniz gibi dış ve iç düşmanların tahriki ile, varlığına, rejimine ve bağımsızlığına yönelik fikri ve fiziki haince saldırılar içindedir. Devlet, başlıca organlarıyla işlemez duruma getirilmiş, anayasal kuruluşlar tezat veya suskunluğa bürünmüş, siyasi partiler kısır çekişmeler ve uzlaşmaz tutumlarıyla devleti kurtaracak birlik ve beraberliği sağlayamamışlar ve lüzumlu tedbirleri almamışlardır. Böylece yıkıcı ve bölücü mihraklar faaliyetlerini alabildiğine arttırmışlar ve vatandaşların can ve mal güvenliği tehlikeye düşürülmüştür.

Atatürkçülük yerine irticai ve diğer sapık ideolojik fikirler üretilerek, sistemli bir şekilde ve haince, ilkokullardan üniversitelere kadar eğitim kuruluşları, idare sistemi, yargı organları, iç güvenlik teşkilatı, işçi kuruluşları, siyasi partiler ve nihayet yurdumuzun en masum köşelerindeki yurttaşlarımız dahi saldırı ve baskı altında tutularak bölünme ve iç harbin eşiğine getirilmişlerdir. Kısaca devlet güçsüz bırakılmış ve acze düşürülmüştür.

Aziz Türk Milleti:

İşte bu ortam içinde Türk Silahlı Kuvvetleri, İç Hizmet Kanununun verdiği Türkiye Cumhuriyeti'ni kollama ve koruma görevini yüce Türk Milleti adına emir ve komuta zinciri içinde ve emirle yerine getirme kararını almış ve ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur. Girişilen hareketin amacı, ülke bütünlüğünü korumak, milli birlik ve beraberliği sağlamak, muhtemel bir iç savaşı ve kardeş kavgasını önlemek, devlet otoritesini ve varlığını yeniden tesis etmek ve demokratik düzenin işlemesine mani olan sebepleri ortadan kaldırmaktır.

Parlamento ve Hükümet feshedilmiştir. Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılmıştır. Bütün yurttaki sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır.

Vatandaşların can ve mal güvenliğini süratle sağlamak bakımından saat 05'den itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı konulmuştur. Bu kollama ve koruma hareketi hakkında teferruatlı açıklama bugün saat 13.00'deki Türkiye Radyoları ve Televizyonun haber bülteninde tarafımdan yapılacaktır. Vatandaşların sükunet içinde radyo ve televizyonları başında yayınlanacak bildirimleri izlemelerini ve bunlara tam uymalarını ve bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetlerine güvenmelerini beklerim."

Bildiriyle birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri emir-komuta zinciri içerisinde ülke yönetimine bütünüyle el koyarak, parlamento ve hükümeti fesh etti. Bütün yurttaki sıkıyönetim ilan edildi. Yurtdışına çıkışlar yasaklandı. Aynı gün saat 13:00'te şüpheli Kenan EVREN Genelkurmay Başkanı ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı sıfatıyla radyo ve televizyondan "Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan EVREN'in Açıklaması" başlıklı konuşmasında ülke yönetimine neden el koyduklarını anlatıyordu.

İki numaralı bildiriye Sıkıyönetim Komutanlıklarına kimlerin atandığı, sıkıyönetim komutanlarının lüzum görecekleri her türlü tertip ve tedbiri almaya yetkili kılındıkları ve Sıkıyönetim Komutanlıklarının aldığı ve alacağı kararlara, tedbirlere ve yayınlanacak bildirimlere uyulacağını belirtiyordu. 3 numaralı bildiriye gıda ve sağlıkla ilgili tedbirlerden bahsedildi.

4 numaralı bildiriye Milli Güvenlik Konseyinin, başkan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan EVREN, üyeler ise Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin ERSİN, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat TÜMER, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat CELASUN'dan oluştuğu, Milli Güvenlik Konseyi sekreterliğine ise Orgeneral Haydar SALTİK'ın atandığı belirtiliyordu.

Ayrıca Milli Güvenlik Konseyi çıkardığı 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki "Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'dan teşekkül eder." şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyinin oluşumuna yer verildi. 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2. maddesindeki "Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet

Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır." şeklindeki düzenlemelerle Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el konuldu.

Milli Güvenlik Konseyinin 5 numaralı bildirisinde, ulaşım ve haberleşme ile ilgili tedbirlere yer verildi. 6 numaralı bildiride Türk Silahlı Kuvvetlerine bir mesaj yayınlandı. 7 numaralı bildiriyle siyasi parti faaliyetleri yasaklandı, DİSK, MİSK ve bunlara bağlı sendikaların faaliyetleri durduruldu. Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay hariç diğer bütün derneklerin faaliyetleri durduruldu. Bir kısım diğer tedbirlere yer verildi. 8 numaralı bildiride kamu kuruluşlarıyla kitlerde ve özerk devlet kuruluşlarında çalışan görevlilerin emeklilik, istifa ve işten ayrılmaları ikinci bir emre kadar durduruldu. 9 numaralı bildiriyle Emniyet Genel Müdürlüğü tüm teşkilatı ile birlikte 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren Jandarma Genel Komutanlığının emrine verildi. Emniyet Genel Müdürlüğüne Korgeneral Hayrettin TOLUNAY atandı.

12 Eylül askeri yönetimince bu şekilde ülkenin tamamı denetim ve kontrol altına alındı.

12 Eylül 1980 tarihinde darbenin arkasından siyasi partilerin faaliyetleri yasaklanmıştı. 16 Ekim 1981 tarihinde çıkarılan 2533 sayılı kanunla bütün partiler kapatılarak siyasi partiler ve yan kuruluşlarının taşınır taşınmaz bütün malları hazineye devredildi.

02/06/1981 tarihinde 52 sayılı Milli Güvenlik Konseyi kararıyla 11 Eylül 1980 tarihinde parlamento üyesi bulunan siyasi parti mensupları ile her kademedeki siyasi parti yöneticisi ve mensuplarının Türkiye'nin geçmiş veya gelecek siyasi veya hukuki yapısıyla ilgili olarak anlayışları doğrultusunda sözlü veya yazılı beyanda bulunmaları veya makale yazmaları ve bu amaçla toplantı yapmaları, sıkıyönetim uygulamalarına ilişkin olarak Sıkıyönetim Komutanlıklarının koyduğu yasakların ve aldığı kararların herhangi bir şekilde tartışılması yasaklandı. Yasaklara uymayanlar hakkında fiilleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca 1402 sayılı Sıkıyönetim kanunu 16. maddesi uyarınca işlem yapılacağına ilişkin hüküm getirildi.

Askeri darbeden sonra Türkiye 13 Sıkıyönetim bölgesine ayrılarak, başlarına atanan Sıkıyönetim Komutanları Genelkurmay Başkanlığına bağlandı.

Askeri darbenin liderlerine göre, basın tek ses tek yürek olmalıydı. 12 Eylül'le ilgili haberleri verilmeliydi. Yönetimin istemediği hususlar haber yapıldığında gazeteler kapatılıyordu. Komutanlar basın kuruluşlarını ziyaret ediyorlar, 12 Eylül'ün gerekliliğini anlatıyorlardı. Ancak bu tartışma şeklinde değil, tebligat manasındaydı. Onların konuşması sırasında başkasının söz hakkı yoktu.

O dönemin gazetecilerinden Nadir Nadi gazeteler üzerindeki baskılarla ilgili şüpheli Kenan Evren'le görüşmesiyle ilgili şunları anlatıyordu: "Bari her gazeteye bir albay atayın. O ne yapacağımızı söylesin" diye sitem ettiğinde Orgeneral Haydar Saltık, "Gerekirse bunu da yaparız, cesaretinizi frenlemek için" cevabını veriyordu.

12 Eylül döneminde sıkıyönetim yasaklarından bunalan gazeteler, çözümü magazin haberlerini yer vermekte buldu. Siyasi, ekonomik, sosyal gelişmeler hakkında yazmak hemen hemen ihtimal dışı idi. Bu süreçte asparagas ve erotik ağırlıklı yeni gazeteler türedi. Bu gazetelerin trajları milyonlara ulaşıyordu.

14 Eylül 1980 günü TRT'ye gönderilen yapılacak yayınlarla ilgili emirlerden bazıları şunlardı

:

"- Milli Güvenlik Konseyi ve sıkıyönetime karşı haberler verilmeyecektir.

- Aksi belirtilmedikçe MGK bildirimleri günde üç defa, sıkıyönetim bildirimleri de iki defa yayınlanacaktır.

- 12 Eylül müdahalesiyle ilgili halkla röportajlar yapılacak, daha ziyade orta yaşlılarla konuşulacaktır. Röportaj yayına girmeden önce de tasvip alınacaktır."

Bu şekilde toplum üzerinde kurulan baskı ve aleyhe yayın yasaklarıyla düşünce hürriyeti tamamen ortadan kaldırılıyor, gazetelerin ve televizyonun hangi haberleri yazıp hangisini yazamayacaklarına MGK karar veriyordu.

Bu dönemde 1402 sayılı sıkıyönetim kanuna dayanılarak hiçbir yargı kararı olmadan 30.000 memurun görevine son verildi. 7233 memur bölgelerinin dışına gönderildi. 300.000 kişiye sakıncalı oldukları gerekçesiyle pasaport verilmedi. Pasaport verilmeyenler içerisinde Türk Halk Müziği sanatçısı Ruhi Su da vardı. Kanser hastalığına yakalanan Ruhi Su pasaport verilmediği için tedavi olamadı ve yaşamını yitirdi. 12 Eylül yönetimi tarafından yurtdışına kaçan 14.000 kişi vatan haini oldukları gerekçesiyle vatandaşlıktan çıkarıldı.

b)12 Eylül Askeri Darbe Dönemi'nde meydana gelen ölümler;

12 Eylül askeri darbesiyle birlikte gözaltı işlemlerinde delil elde etme yöntemi olarak, istenilen ifadeyi vermeyenler için işkence tek yöntem olarak benimsendi. Gözaltına alınan ya da yakalanan kişiler sağ görüşlü iseler sol görüşlü polis ve askerlerden oluşturulan işkence ekipleri, sol görüşlü iseler sağ görüşlü polis ve askerden oluşturulan işkenceci ekipler tarafından işkenceli sorgulara tabi tutuluyordu. İnsanlar gözaltında ve cezaevinde keyfi ve sistematik işkencelere tabi tutuldu. Cezaevlerinde eğitim adı altında bir kısım hareketler ve marşlar mahkumlara psikolojik baskı ve işkence yöntemi olarak kullanıldı.

Sistematik işkencenin merkezi haline getirilen cezaevleri Diyarbakır Askeri Cezaevi ile Mamak Askeri Cezaeviydi. Aynı zamanda Ankara Emniyet Müdürlüğündeki DAL (Derin Araştırma Laboratuvarı) olarak adlandırılan yer, Adıyaman'da Pirin Palas Hapishanesi, İstanbul'da Gayrettepe'de öne çıkan işkence merkezlerindendi. Sayılan bu yerler öne çıkmakla birlikte, ülkede tüm gözaltı ve cezaevlerinin o dönemde bu şekilde kullanıldığı ortaya çıkmaktadır.

Diyarbakır Cezaevinde İç Güvenlik Komutanı Esat Oktay Yıldırım, Mamak Askeri Cezaevinde ise İç Güvenlik Komutanı Raci Tetik bulunuyordu. İşkence emirlerini bu subaylar veriyordu. Ankara Emniyetinde ise polis amirleri Zeki Kaman ve Dürüst Oktay işkence uygulamalarında öne çıkmaktaydı. En çok bunların adları çıkmakla birlikte darbe yönetimi altında ülkenin bütün cezaevlerinde aynı tür işkencelerin yaygın şekilde uygulandığı anlaşılmaktadır.

12 Eylül askeri darbesinin ardından cezaevleri ve gözaltı merkezlerinde insanlık dışı uygulamaların sonucunda ölümler meydana geldi. 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile yönetimin şeklen de olsa sivillere devredildiği 1983 tarihine kadar gözaltı ve cezaevinde ölenleri toplam sayısı 191 kişiydi. Bunlardan 5'i cezaevinde açlık grevinde, 1 tanesi de işkence sonucunda hastalanıp ölmüştü. Sadece 12 Eylül 1980 tarihiyle 31 Aralık 1980 tarihi arasında cezaevinde ölenlerin sayısı 43 kişiydi.

BÖLÜM IV

HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

1)İşkence ve Kötü Muamele Açısından Eylemlerin Değerlendirilmesi;

12 Eylül Askeri yönetimi, gözaltına almış olduğu sağ ve sol görüşlü kişileri aşırı fraksiyonların etkisinde kalmış, dolayısıyla topluma zararlı, yola getirilmesi gereken kişiler olarak görmüştür. Bu nedenle gözaltı ve cezaevlerinde uygulanan yöntemlerle kişiliklerini ezip ortadan kaldırarak toplumu tek-tipleştirmek istemiştir. Bu amaçla cezaevlerinde 'karıştır-barıştır' denilen yöntemle sağ ve sol görüşlü kişileri aynı koğuş ve hücrelere koyup, zorla yaptırmış oldukları bir kısım hareketler, bir kısım marşların ve konuların zorla öğretilmesi ve ezberlettirilerek yüksek sesle söylettilmesi suretiyle düşünce ve farklılıkları ortadan kaldırmaya çalışmışlar, bu yöntemleri de bir işkence yöntemi olarak uygulamışlardır.

Sanık Kenan EVREN'in bir televizyon programında kullanmış olduğu; "...Evet itiraf ediyorum. Hapishanelerde işkencelere engel olamadık. Birçok insan bu yüzden sakat kaldı, öldü... Fırsat ellerine geçince gardiyanlar da ne yapsınlar? İşkence yaptılar..." sözleriyle Askeri Cezaevlerinde sistematik olarak uygulanan işkencelerden haberdar olduğunu itiraf etmesi ve bunu meşru görmesi dikkate değer bir olgudur.

Gözaltında kalan veya cezaevinde kalan kişilerin beyanlarından da anlaşıldığına göre bütün merkezlerde benzer veya aynı tür işkence yöntemlerinin kullanılması, cezaevi ve gözaltına alınan kişilerin rutin olarak aynı işkence yöntemlerinden geçirilmesi, işkence uygulamalarını yapan görevlilerin aynı tür davranışlar sergilemesi cezaevlerinde sağ ve sol görüşlü kişilerin arasındaki husumetleri yok etmek amacıyla kullanılan 'karıştır-barıştır' yöntemleri, işkencelerin cezaevlerinde bu dönem içinde bilinçli ve sistematik olarak uygulandığını göstermektedir.

2)Eylemin TCK İç Hizmet Kanunu'nun 35.maddesi açısından tartışılması; sanıklar ve vekilleri savunmalarında askeri darbenin Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetler Kanunu 35. maddesindeki yetkiye dayanarak yapıldığını belirtmiş iseler de, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu 35. maddesindeki düzenlemenin "Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; Türk yurdunu Anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyetini kollamak ve korumak" şeklinde olduğu, Anayasa ile kurulmuş bir devlet olan Türkiye Cumhuriyeti'nde yasal düzenlemeler arasında bir hiyerarşi olduğu, bunlardan en yukarıda Anayasanın yer aldığı, kanunların ise Anayasanın hiyerarşik olarak altında yer aldığı, dolayısıyla kanunların Anayasaya aykırı olamayacakları temel hukuki kurallardandır. Bu nedenle, kanunlar Anayasaya aykırı olamayacakları gibi, kanunla verilen bir yetkinin Anayasayı ortadan kaldırmak amacıyla kullanılması da mümkün değildir. Dolayısıyla söz konusu hüküm, Anayasal düzeni, Anayasa ile kurulmuş devlet düzeninin temel kurumlarından olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ile hükümeti ve tüm hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak amacıyla kullanılması düşünülemez.

Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti tarihinde söz konusu İç Hizmet Kanununun 35. maddesi askeri darbe gerekçesi olarak ileri sürülmüş ise de, bu durum hukuka aykırılığa kılıf bulma gayretinden öteye gitmemektedir. Düşünülmesi gereken bir başka nokta ise; İç Hizmet Kanununun 35. maddesinin askeri darbe yapma yetkisi verdiğinin kabul edilmesi halinde, bu eylemlerin suç olarak düzenlendiği 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146 ve 147. maddelerinin bir anlamı kalmayacaktır. Hatta söz konusu 35. madde hiyerarşik olarak Anayasanın da üzerinde kabul edilmiş olacaktır ki, bu durumun düşünülmesi bile mümkün değildir. Kanunlar Anayasaya uygun olmak zorundadır.

Sonuç olarak, İç Hizmet Kanununun 35. maddesi hiç kimseye demokratik düzeni ortadan

kaldırarak, diktatörlük kurmaya yol açacak bir askeri darbe yapma yetkisi vermemektedir.

3)Zamanaşımı Ve Suç Tarihi Açısından Değerlendirme;

1982 Anayasasını geçici 15. maddesindeki düzenlemeye bakıldığında düzenlemenin sanıklar hakkında bir soruşturma ve yargılama engeli ortaya koyduğu anlaşılmaktadır. 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 107. maddesinde "Hukuku amme davasının ikamesi mezuniyet veya karar alınmasını, yahut diğer bir mercide halli lazım gelen bir meselenin neticesine bağlı bulunduğu takdirde mezuniyet ve kararın alınmasına yahut meselenin halline kadar müruru zaman durur." şeklinde, Anayasanın 83/3 maddesinde ise "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez." şeklinde, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 67/1 maddesinde "Soruşturma ve kovuşturma yapılmasının, izin veya karar alınması veya diğer bir mercide çözülmesi gereken bir meselenin sonucuna bağlı bulunduğu hallerde; izin veya kararın alınmasına veya meselenin çözümüne veya kanun gereğince hakkında kaçak olduğu hususunda karar verilmiş olan suç faili hakkında bu karar kaldırılincaya kadar dava zamanaşımı durur." şeklinde düzenlemelere yer verilmiştir. Gerek Anayasada gerekse Türk Ceza Kanunlarında soruşturma ve yargılama engelinin bulunduğu hallerde zamanaşımının işlemeyeceği kuralı öngörülmüştür. Anayasanın 12 Eylül 2010 tarihinde referandumla kaldırılan geçici 15. maddesi de burada olduğu gibi bir soruşturma ve kovuşturma engelidir. Dolayısıyla şüphelilere atılı bulunan eylemlerde zamanaşımı, eylemlerin gerçekleştiği 02/01/1980 ve 12/09/1980 tarihlerinde işlemeye başlamış ancak 1982 Anayasasının geçici 15. maddesinin yürürlüğe girdiği 09/11/1982 tarihinde durmuştur. Söz konusu suçlarda zamanaşımı süresi 20 yıl olup, 09/11/1982 tarihinde durmuş olan zamanaşımı geçici 15. maddenin kaldırıldığı referandum sonucunun resmi gazetede yayınlandığı 23/09/2010 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başlamıştır. Bu nedenlerden dolayı İç hukukumuzda göre zamanaşımı süresinin dolmadığı anlaşılmaktadır.

Sanıkların üzerine atılı bulunan 27/12/1979 tarihli muhtıra açısından bir tartışma yoktur. Buradaki Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu muhtıranın Başbakana ulaştığı 02/01/1980 tarihinde işlenmiştir. 12 Eylül 1980 tarihinde işlenmeye başlanan Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu açısından durum değerlendirildiğinde ise, bu suç 12 Eylül 1980 tarihinde işlenip sona ermemiştir. Askeri darbe gerçekleştikten sonra, darbe koşulları devam etmiş, bu koşullar içerisinde sanıklar topluma büyük mağduriyetler yaşatan eylemlerine devam etmişlerdir. Bu dönemde temel hak ve özgürlükler tamamen güvencesiz bırakılmıştır. Temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olan demokratik rejime geçilmesine izin verilmemiştir. Dolayısıyla demokratik rejime geçiş serbest bırakılincaya kadar, yani TBMM'si görevine başlayıncaya kadar Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu temadi etmiştir. TBMM'si görevine, Başkanlık Divanının olduğu 6 Aralık 1983 tarihinde başlamıştır. Buna göre, bu suçun suç tarihi; 12/09/1980 ile 06/12/1983 arasındadır.

Yargılaması gerçekleştirilen eylemler başarıyla sonuçlanan bir darbenin ele alınması mahiyetinde olduğu, sanık vekillerince teknik olarak yapılan savunmalarda sanıkların darbe yapmak suretiyle kurucu iktidar oldukları, buna göre yargılanamayacakları, yani tamamlanmış olan eylem dolayısıyla yargılanmanın yapılamayacağı şeklindeki savunmalarının demokratik toplum düzeninde kurucu iktidarların, askeri darbelerle oluşamayacağı, keza sanıkların ilerde yargılamalarının engellenmesi amacıyla 1982 Anayasasının geçici 15.maddesini düzenleyerek kendilerini güvenceye aldıkları anlaşılmıştır.

Bunun yanında sanıkların suç tarihi itibariyle yürürlükte bulunan 765 sayılı TCK'nın 146.maddesine açıkça muhalefet ettikleri, ancak konumları itibariyle hiçbir gücün kendilerini yargılaması mümkün olmaması, eylemlerinin hukuk normlarına aykırı olduğu gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır.

1982 Anayasa tasarısının halkoyuna sunma işini düzenleyen kanunda Anayasa tasarısının eleştirilmesine izin verilmeyeceği, oy kullanmayanların 5 yıl süreyle seçme ve seçilme hakkından yoksun bırakılacakları şeklindeki düzenlemeler, sandık başına gitmeme şeklindeki direnişi ve protesto eylemlerini engellemek amaçlıdır.

4)Sanıklarının Eylemlerinin Değerlendirilmesi;

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 146. maddesinde Türkiye Cumhuriyete Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını, bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya veya Anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ıskata veya vazifesini yapmaktan mene cebren teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasıyla mahkum olur şeklindeki düzenlemenin bulunduğu, düzenleme dikkate alındığında amacının Türkiye Cumhuriyeti'nin biçimsel kurucu unsurlarının meşru olmayan yollarla değiştirilmesine teşebbüsü önlemek olduğu, önlenen olgunun demokratik toplum düzenine aykırı değişimler olduğu, buna karşılık toplumsal ihtiyaç sebebiyle birtakım anayasal düzenlemelerin her zaman yapılacağı, bu düzenlemelerin halkın iradesiyle meydana gelebileceği, hükümlerle siyasal düzenin hukuka aykırı legal olmayan cebri faaliyetlerle değiştirilmesi önlemek olduğu anlaşılmaktadır.

Suçun maddi konusunun Teşkilat-ı Esasiye Kanunu yani Türkiye Cumhuriyet Anayasası ve Anayasa'nın oluşturduğu temel düzeni ihlale yönelik eylemler olduğu ortaya çıkmaktadır. 765 sayılı TCK'nın 146.maddesindeki Türkiye Cumhuriyete Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun tamamını, bir kısmını, tağyir ve tebdil veya ilgaya veya Anayasa ile teşekkül etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ıskata veya vazifesini yapmaktan mene cebren teşebbüs edenler şeklindeki düzenleme teşebbüs kavramını suçun tek maddi unsuru haline getirmek şeklinde değil, bu suç açısından teşebbüs halinde kalmış şeklini de tamamlanmış şekli için öngörülen ceza ile müeyyedilendirmek olarak anlamak kanunun konuş amacına uygun olarak kabul edilmelidir. Teşebbüs kavramı icrai hareketlerin tamamlanmamış veya neticenin meydana gelmemiş olduğunu ifade eder. O halde bir suçta teşebbüsten söz edilebilmesi için o suçun maddi unsurunun teşebbüsü oluşturan hareketlerin ötesinde bazı hareketleri veya neticeyi içermesi gerekir. Sadece teşebbüs durumunda kalan hareketin cezalandırılması, onun kanunun yasakladığı belirli bir neticeyi doğurmaya uygun olduğu yani bu neticenin gerçekleşmesi ihtimalini ve dolayısıyla tehlikesini doğurduğu esasına dayanır. Bu düşünceden hareketle TCK 146.maddede öngörülen suçun maddi unsurunu oluşturan hareketin neden ibaret olduğunu tespit etmek mümkündür. Gerçekten de bu suçta teşebbüsten söz edilebilmesi için failin en azından o suçun icra hareketlerine başlamış olması gerekir. TCK 146.maddedeki suçta teşebbüsten söz edilebilmesi için maddede belirtilen neticelere yönelik bu neticeyi doğurmaya elverişli hareketlerin icrasına başlamış bulunması gerekmektedir. TCK 146.maddede öngörülen suçun neticeleri de yine aynı maddede Anayasa'nın tamamınınveya bir kısmının tağyir, tebdil veya ilgası olduğu, kanunun bu suçta teşebbüsü dahi tam olarak cezalandırılırken teşebbüsü netice olarak kabul etmemekte olup, kanunun teşebbüsten söz ettiğine göre bu suçun tamamlanmış şeklinin de olabileceği ve dolayısıyla suçun tamamlanmış şekli için teşebbüsten başka bir neticenin gerçekleşmesi gerektiğini de kabul etmiştir. Sadece ceza müeyyidesinin tatbiki yönünden netice ile teşebbüs durumu arasında paralellik kurmakta

bu suça teşebbüsün ifade ettiği tehlikeyi nazara alarak teşebbüsü tamamlanmış şekline verilen ceza ile cezalandırma yoluna gidilmiştir. Bu fiilin teşebbüs halinde kalan, yani sadece tehlikeyi ifade eden biçiminin cezalandırılması o fiilin zararlı bir sonuç doğurmayacağı anlamına gelmez. Öte yandan tağyir, tedbil ve ilganın gerçekleşmesi, yani fiilin tamamlanması halinde artık eylemin cezalandırılmayacağı bu durumda suçtan ve suçun neticelerinden söz edilemeyeceği yolundaki görüşde doğru değildir. Çünkü herşeyden önce takip edilmezlik ve cezalandırılmazlık ile suçun tamamlanması birbirinden farklı hususlardır. Nitekim Anayasa'yı ortadan kaldıran kuvveti başka bir kuvvet ortadan kaldıracak olursa ilk kuvvetin Anayasa'yı ortadan kaldırma fiili takip edilebilir bir fiil niteliği kazanabilecektir.

Bu durumda neticenin gerçekleşmesinden yani tamamlanmış olan suçtan söz edilir. bu açıklamalar ışığı altında 146.maddenin yine bu maddede sayılan tağyir, tedbil ve ilga gibi kavramlar sadece failin iradesinin yöneldiği amaçlar olarak değil, aynı maddede yasaklanan fiilin neticesi olarak gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu kavramlar başka bir düzen getirmek suretiyle veya getirmeksizin anayasal düzeni değiştirmeyi veya ortadan kaldırmayı ifade eder. Böylece tedbil, Anayasa düzenine dahil bir değer ve düzenin yerine sistem ve prensip olarak değişik bir düzenin getirilmesini, tağyir ise belirli bir düzenin yerine yenisini getirmeden onun varlığını muhafaza etmek suretiyle fiil bakımından tatbikini önlemek veya savsaklamak suretiyle yapılan anayasa değişikliğini, ilga ise; anayasa düzenine dahil bir prensibin, bir müessesenin ortadan kaldırılması ve yerine değişik sistemde ve biçimde olsa dahi yenisinin konulmamasını ifade eder. Böylece 765 sayılı TCK'nın, 146.maddeki suçun oluşabilmesi için, herşeyden önce icrai bir hareketin gerektiği, devlet anayasasının tağyir, tedbil ve ilgaya yönelik teşebbüsün cebri nitelikte olması gerektiği anlaşılmaktadır. Cebir kavramı maddi ve manevi olmak üzere iki anlama gelir. Maddi cebir; özü itibari ile gerçek veya gizli bir engeli ortadan kaldırmak için fiziki bir davranışı ifade eder. Manevi cebir veya diğer adı ile tehdit ise; bir kimseye gerçekleşip gerçekleşmemesi, failin iradesine bağlı olan müstakbel bir zararı göstermektir. 146.madde açısından cebrin maddi cebir olabileceği gibi, manevi cebir de olması mümkün ve muhtemeldir. Ancak bunun için her türlü şiddet veya tehdit yeterli değildir. Şiddet veya tehditin anayasayı gayri meşru yolla tağyir, tedbil ve ilgaya elverişli olması gerekir. Bu itibarla yapılan hareketler ve kullanılan vasıtalar gayri meşru olsa bile 146.maddede öngörülen netceyi oluşturmaya elverişli değil ise suçtan söz edilemez. Bu suç açısından manevi unsur, genel ve özel kasttan oluşmaktadır. Bir başka deyişle sadece fiilin irade olması yetmez, ayrıca failin anayasayı tağyir, tedbil ve ilga amacıyla hareket etmesi gerekir.

Bu irdeleme kapsamında sanıkların eylemlerinin TCK 146.maddede yer alan suç oluşturduğu anlaşılmıştır.

5) Eylemin Geçici 15.madde Açısından değerlendirilmesi;

Anayasanın geçici 15. maddesinde "12 Eylül 1980 tarihinden, ilk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar geçecek süre içinde, yasama ve yürütme yetkilerini Türk milleti adına kullanan, 2356 sayılı Kanunla kurulu Milli Güvenlik Konseyinin, bu Konseyin yönetimi döneminde kurulmuş hükümetlerin, 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla görev ifa eden Danışma Meclisinin her türlü karar ve tasarruflarından dolayı haklarında cezai, mali veya hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez ve bu maksatla herhangi bir yargı merciine başvurulamaz." düzenleme getirildiği, düzenlemede, TBMM Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar, yani 06/12/1983 tarihine

kadar ilgililer hakkında yargı merciine başvurulamayacağından söz edilmektedir. Anayasa'nın geçici 15. maddesinin bir tür af kanununun olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Yukarıda açıklandığı üzere Anayasayı ihlal (askeri darbe) suçu temadi eden bir suç olup, bu suç TBMM'nin görevine başladığı 06/12/1983 tarihine kadar işlenmeye devam etmiştir. Anayasa'nın 15. maddesi ise 09/11/1982 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bir af kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşecek eylemler için uygulanacağını kabul etme imkanı bulunmamaktadır. Ayrıca darbe yönetiminin denetimi ve isteğine göre hazırlanmış bir Anayasa'da yer alan madde metninde "af" tabiri kullanılmamışken, gözaltı merkezleri ve cezaevlerinde, insanlık dışı işkence ve kötü muamele gören binlerce mağdurun aleyhine yorum yaparak, düzenlemenin af niteliğinde olduğunu söyleme olanağı yoktur. Bu nedenlerle Anayasa'nın kaldırılan geçici 15. maddesinin af kanunu olarak değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır.

6) Uluslararası Hukuk Ve Sözleşmeler Yönünden Yapılan İrdeleme; Ceza Hukuku'nun temel ilkesinin cezaların kanuniliği olduğu, benzer bir hükmün Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 15. maddesinde de yer aldığı, madde de "kanunsuz ceza olmaz ilkesinin yer aldığı, işlendiği zaman uluslararası topluluk tarafından tanınan hukukun genel ilkelerine göre suç sayılan bir fiilin ve ihmalden ötürü bir kimsenin yargılanıp cezalandırılmasına engel oluşturamaz ifadelerine yer verildiği, bu açıdan sanıkların yargılanmasının Türkiye'nin de taraf olduğu, uluslararası sözleşmelerde yer alan hükümler çerçevesinde yer alan hükümler çerçevesinde de ele alınması gerektiği, Uluslararası Hukuk'un kabul ettiği çerçeveler içerisinde birçok Avrupa ve Latin Amerika ülkesinde darbeciler ve insanlara karşı suç işleyenler hakkında yargılamaların yapıldığı görülmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Korbely-Macaristan ve Kononov-Litvanya kararlarında insanlara karşı işlenen suçlar açısından ulusal mevzuatta tanımlanmamış olsa bile failerin uluslararası hukuktan kaynaklanan sorumluluklarının devam ettiği ve yargılanabilecekleri hüküm altına alınmış Venedik Komisyonu'nun hazırlamış olduğu raporda da insanlara karşı işlenen suçlarda zamanaşımının işlemediği kabul edilmiştir. Latin Amerika'da birçok diktatör Uluslararası Hukuk'un kabul ettiği kurallar çerçevesinde yargılanabilmiş, böylelikle Amerika İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları da darbe suçu açısından zamanaşımı ve geçmişe uygulama yasağının söz konusu olmayacağı ortaya çıkarılmıştır.

SONUÇ VE TALEP; RİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

12 Eylül 1980 tarihinde, 12/11/1979 tarihinde(15) Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL tarafından, Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK'ün onayıyla kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin 43. hükümeti görevde bulunduğu,

Sanıklardan Ahmet Kenan EVREN'in 12 Eylül 1980 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanı olarak görev yaptığı, sanık Ali Tahsin ŞAHİNKAYA'nın ise Hava Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaptığı, vefat etmeleri nedeniyle haklarında ek kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilen Nurettin ERSİN'in Kara Kuvvetleri Komutanı, Mehmet Nejat TÜMER'in Deniz Kuvvetleri Komutanı, Osman Sedat CELASUN'un Jandarma Genel Komutanı olarak görev yaptığı anlaşılmıştır.

Sanıklar tarafından 12 Eylül 1980 günü daha önce gizlice hazırladıkları "Bayrak Harekat Direktifi" adlı darbe planı çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti Halkının vergileriyle alınmış ve yurt savunması için kendilerine tevdi edilmiş silahları kullanarak cebren ülke yönetimine

bütünüyle elkoymuşlardır. Şüphelilerin yaptıkları askeri darbeyle Parlamento ve Hükümet feshedilerek ortadan kaldırılmış, Parlamento üyelerinin dokunulmazlığı kaldırılarak bütün yurttaki sıkıyönetim ilan edilmiştir. Yurt dışına çıkışlar yasaklanmıştır.

Sanıklar Anayasal düzen ortadan kaldırılmıştır. O tarihte yürürlükte bulunan 1961 Anayasasının;

4.maddesindeki, “Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletininindir. Millet, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.”

5.maddesinde, “Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.”

6.maddesinde, “Yürütme görevi, kanunlar çerçevesinde, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından yerine getirilir.” şeklindeki düzenlemelerde yer alan, Millete ait olan Egemenlik yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan yasama yetkisi ile Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait olan yürütme görevini, silahlı güç kullanılarak ele geçirmişlerdir.

Sanıkların ülke yönetimini ele geçirdikten sonra çıkardıkları 12/12/1980 tarihli ve 2356 Sayılı Milli Güvenlik Konseyi Hakkındaki Kanunun 1. maddesindeki “Milli Güvenlik Konseyi; Devlet ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, üyeleri; Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun’dan teşekkül eder.” şeklindeki düzenleme ile Milli Güvenlik Konseyi oluşturmuşlar, meşruiyete dayanmadan çıkardıkları 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 2.maddesindeki “Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanına ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkiler de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilir ve kullanılır.” şeklindeki düzenleme ile Anayasada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Cumhuriyet Senatosuna ve Cumhurbaşkanına ait yetkilere cebren el koymuşlardır.

Sanıkların çıkardığı 2324 Sayılı ve 27/10/1980 tarihli Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun 3.maddesindeki ”Milli Güvenlik Konseyince kabul edilerek yayımlanan bildiri ve karar hükümleriyle yayımlanan ve yayımlanacak olan kanunların Anayasaya aykırılığı ileri sürülemez” şeklindeki düzenleme ve 4.maddesindeki düzenleme ile Milli Güvenlik konseyinin bildiri ve kararlarında yer alan ve yer alacak olan hükümlerle 12 Eylül 1980 tarihinden sonra çıkarılan ve çıkarılacak olan Bakanlar Kurulu Kararnamelerinin ve üçlü kararnamelerin yürütülmesinin durdurulması ve iptali isteminin ileri sürülemeyeceğinin belirtildiği görülmüştür. Bu düzenlemelerle, Anayasa ve Anayasal düzen ortadan kaldırılarak, kişi hak ve özgürlükleri tamamen Milli Güvenlik Konseyinin insiyatifine terk edilmiştir. Başta yaşam hakkı olmak üzere temel hak ve özgürlükler açısından hiçbir güvence kalmamıştır.

Sanıklar 12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirmiş oldukları Askeri Darbe'den sonra yönetimleri boyunca demokratik kurumların kurulmasına ve faaliyet göstermesine engel olmaları nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı oluşturuluncaya kadar yani, 06/12/1983 tarihine kadar müsned suçu işlemeye devam etmişlerdir.

27 aralık 1979 tarihinde verilen uyarı mektubu açısından durum değerlendirildiğinde; sanıkların 27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı aracılığı ile hükümetteki siyasi partilerle,

diğer tüm siyasi parti liderlerine TSK İç Hizmet Kanunu'nu hatırlatarak muhtıra niteliğinde uyarı mektubu vermişler, bu mektup 2 Ocak 1980 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından Başbakan Süleyman Demirel ve CHP lideri Bülent Ecevit'e iletilmiştir. Verilen muhtıra doğrudan siyasi parti mensuplarına verilmiş olmakla birlikte Cumhurbaşkanı'na verildiğinin kabul edilmesi gerektiği demokratik sistemde Başbakan'a verilmiş olan muhtıranın, Cumhurbaşkanı'na da verilmiş olduğunun kabul edilmesinin sistem gereğince doğru olduğu Askeri Darbe yapıldığında Cumhurbaşkanı'nın da görevde kalmasının mümkün olmadığı,

Anayasal düzen içerisinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin bağlı olduğu Başbakan'ın da içerisinde bulunduğu, siyasi parti liderlerine göndermiş oldukları mektupta kullanılan "Türk Silahlı Kuvvetleri Uzlaşma Tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir." şeklindeki ibareler ve bununla birlikte Cumhuriyet tarihi boyunca Askeri Darbe'lerin gerekçesi olarak kullanılan İç Hizmet Kanunu'nun hatırlatılması, demokratik rejime bir tehdit olarak kabul edilmelidir. Askeri Darbe'ye teşebbüs suçu ancak bu şekilde gerçekleşmektedir.

Dolayısıyla sanıkların 27/12/1979 tarihinde vermiş oldukları ve 02/01/1980 tarihinde Başbakan'a ulaşan muhtıra ile ayrıca Anayasa'yı ortadan kaldırmaya ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs suçunu işlemişlerdir.

Eylemin 765 sayılı TCK'nın 146.maddesinin ihlali niteliğinde olduğu, maddede yer alan cebren kavramının mutlaka maddi cebir olarak anlaşılması gerektiği, elinde devlet içerisinde başka bir kurumca karşı konulamayacak bir güç bulunan silahlı kuvvetlerin anayasal demokratik sistem içerisinde hiyerarşik olarak bağlı olduğu, Başbakan ve tüm siyasi partileri doğrudan bunların temsil edildiği TBMM ile Cumhurbaşkanı'nı dolaylı olarak Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35.maddesini ima ederek uyarı mektubu gönderilmesi tehdit niteliğindedir.

Bu nedenden dolayı uyarı mektubu ile TCK 146.maddesi ihlal edilmiştir. Böylece sanıkların 02/01/1980 tarihindeki suç ile 12/09/1980 tarihi ve devamında işlemiş oldukları Anayasa'yı ihlal suçunun icrası kapsamında işlediklerinden haklarında 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 80.maddesindeki zincirleme suç hükümleri uygulanarak,

Sanıkların eylemlerine uyan ve suç tarihi itibarıyla leyhlerine uyan 765 sayılı TCK'nın 146/1, 80, 31, 33 maddeleri gereğince ayrı ayrı cezalandırılmalarına,

Sanıklar hakkında verilen Adli Kontrol Kararı'nın devamına,

Sanıklar hakkında 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 30.maddesi gereğince işlem yapılmasına,

Yurt Kor isimli belgenin mahkemeye gönderilmeyip imhasını sağlayan görevli subay Abdullah Recep hakkında suç duyurusunda bulunulmasına, Adli Emanetin 2012/22, 9742, 9954 ve 12882 sırasında kayıtlı bulunan DVD, CD, belgeler, harddisk, klasörler ve belgelerin dosyada delil olarak saklanmasına karar verilmesi kamu adına talep ve mütalaa olunur dedi

Katılan vekillerinden esas hakkındaki mütalaya karşı iddialarısoruldu: daha önce de aynı durumda mütalaa verilmiştir, mütalaya bizde aynen katılıyoruz, ayrıca daha öncede mütalaya karşı yazılı iddialarımız bildirmiştir,

Bir kısım katılanlar vekili Av. Hasan İlter söz alarak; ayrıca gerek işkence, hırsızlık ve gerek vesayetsuçlarından da cezalandırılmasına karar verilmesini talep ederiz, ancak bu konuda mahkemeye dava açılmamış isede suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmesini , 170 ton

altının çalındığına ilişkin dosyada deliller ve kanaatler kamuoyundamevcuttur , bunların sorumluluğu sanıklara aittir.

Sanıklar müdafinin celse arasında önceki mütalaa doğrultusunda da yazılı savunmasını ibraz ettikleri görüldü okundu dosyasına konu

Sanıkların müdafinden esas hakkındaki mütalaya karşı savunmaları soruldu: daha önceki yazılı ve sözlü savunmalarını tekrar ederiz, öncelikli katılan tarafın iddiasında belirtilen bir takım işkence , kötü muamele gibi eylemler iddianamenin konusu dışındadır, uyuşmazlığın konusu CMK 225/1 maddesi gereğince sadece darbe yapma ile sınırlıdır, diğer tarafta yine sanıkların malvarlığı ile ilgili herhangi bir dava da yoktur, ancak buna rağmen araştırma yapılmış, sonuçta ta bir şey çıkmamıştır, 12/09/1980 tarihinde ihtilalin yapıldığı doğrudur, milli güvenlik konseyi o zaman kurucu iktidar olarak ve fiili bir güç olarak ortaya çıkmış, sonuçta fiili ve hukuki bir güç olmuş, buna dayanarak çıkardığı anayasalar ve yasalar halen uygulanmaktadır, örneğin bu yasalara göre kurulan bölge idare , idare ve vergi mahkemeleri bugüne kadar hala kararlar vermektedir, diğer yönden ve Yargıtay ve Danıştay gibi benzer kurumlarda halen yasal dayanağın söz konusu 1982 anayasasından alınmıştır ve geçerliliğini sürdürmektedir, 09/11/1982 anayasayı danışma meclisi, milli güvenlik konseyi hazırlıktan sonra halk oyuna sunulmuş, kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Halen dahi mevcut TBMM ve Başbakanlık yetkisini 1982 anayasasından almaktadır, sonuç olarak milli güvenlik konseyi ikinci tip kurucu iktidar niteliğindedir, kurtuluş savaşındaki Mustafa Kemal ve arkadaşları gibi kurucu iktidar olmayı ikinci tip kurucu iktidar durumundadır, anayasası halen yürürlükte, geçici 1,2,3 maddelerine göre de bu herkesi bağlar, 06/12/1983 tarihinde de milli güvenlik konseyi ve danışma meclisinin görevi sona erdirilmiştir, hukuk devleti ve anayasaya uygun davranan bir devlettir, o halde mahkemenizde mevcut yürürlükteki anayasa ve yasalara uygun davranmalıdır, Sanıklar 12/09/1980 tarihindeki eylem ile pozitif hukuk düzeni kurmuş ve buna dayanarak talimat ve kararlar almış ve uygulamıştır, dava konusu uyarı mektubunun asıl muhatabı da siyasi partilere verilmiştir, o tarihte milli güvenlik kurulu olmadığından yapılan bu eylem anayasayı ihlal sayılamaz, meşru bir fiildir, bu mektubu genişletici bir yorumla suç saymak doğru değildir, kaldı ki söz konusu mektupta tehditi içeren herhangi bir sözde yoktur, TCK 146. maddesi bir tehlike suçudur, bu suç salt hareket suçuyla oluşabilir, ancak bizim müvekkillerimiz eylemi yapmış ve sonuçlandırmıştır, bu itibarla bu eylemin cezalandırılması da söz konusu değildir, burada madde de belirtilen kalkışma hükümlerinin uygulanması da mümkün değildir, yine kurucu iktidar ve onun eylemlerinin suç olduğuna ilişkin böyle bir normda yoktur, bunu yorum yoluyla suç niteliğine getirmekte bizce mümkün değildir, diğer taraftan olayda zamanaşımı süresi geçmiştir, anayasanın geçici 15 maddesinde ceza hukuku yönünden yaptığı işlemlerden dolayı cezalandırılmaz şeklinde bir hüküm getirilmiştir, bu hüküm tam sorumsuzluk anlamındadır, bu nedenle ceza verilmesi de mümkün değildir, her ne kadar anayasayı ihlal eylemine insanlığa karşı işlenen suç şeklinde nitelendirme yapılmış ise de bu nitelendirme de doğru değildir, yasada böyle bir başlıkta yoktur, bu itibarla sanıkların yaptıkları eylemlerin tamamı meşrudur, diğer taraftan yine mahkemece başka bir kanaate varıldığı takdirde lehe yasa hükümlerinin uygulanmasını ve gerekli indirim sebeplerinin tatbikini talep ederim, gerek Ankara 12 Ağır ceza mahkemesindeki mütalaaadan sonra verdiğimiz yazılı savunma ve gerekse mahkemenizce daha önce sunduğumuz yazılı savunmalarımızı da aynen tekrar ederiz dedi

SEGBİS ile bağlanılan Ahmet Kenan Evrenden esas hakkındaki mütalaya karşı savunmaları

soruldu: bende daha önceki savunmalarımız aynen tekrar ederim, avukatımın savunmasına da aynen iştirak ediyorum dedi

Sanık Ali Tahsin Şahinkaya da esas hakkındaki mütalaya karşı savunmaları soruldu: bende önceki savunmalarımı tekrar etmekle birlikte avukatımın savunmasına aynen katılıyorum, başka bir söyleyeceğim husus yoktur dedi

Sanıklardan ayrı ayrı son sözleri soruldu; bir diyeceğimiz yoktur dediler .

Dosya tetkik edildi duruşmanın bittiği bildirildi,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Ayrıntıları gerekçeli kararda gösterileceği gibi;

Sanıklar Ahmet Kenan Evren ile Ali Tahsin Şahinkaya'nın olay tarihinde Genelkurmay Başkanı ve Hava Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaptıkları sırada;

1979 yılının Temmuz ayında Ahmet Kenan Evren'in Kuvvet Komutanları ile yaptığı görüşmeler sonunda Genelkurmay İkinci Başkanı Org.Haydar Saltık'a bir çalışma grubu kurdurduğu, bu grubun raporlar hazırlayıp dönemin komutanlarını bilgilendirdiği, sonra bu grubun sayısının artırılarak çalışmalarını hızlandırdığı, 21 Aralık 1979 tarihinde Genelkurmay Başkanı Ahmet Kenan Evren'in Kuvvet Komutanları, Harp Akademileri Komutanı, Ordu ve Kolordu Komutanlarının katılımı ile toplantılar yaptığı, bu toplantılar sonucunda ülkede devam eden kaos ve iç karışıklıklardabahane edilerek sanıkların darbe yapmaya karar verdikleri, bu amaçla daha sonraki darbe gerekçesi olarakda dayanak gösterilen 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 35.maddesi hatırlatılarak 27 Aralık 1979 tarihinde Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından da 02 Ocak 1980 tarihinde dönemin Başbakanı ve Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel ile Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'e Çankaya köşkünde verilen, ayrıca Cumhurbaşkanı'nca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, Cumhuriyet Senatosu Milli Birlik Grubu Başkanı Fahri Özdilek, Cumhuriyet Senatosu kontenjan grubu başkanı Zeyyat Baykara ile Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Alparslan Türkeş, Cumhuriyetçi Güven Partisi Genel Başkanı Turan Feyzioğlu ve Demokratik Genel Başkanı vekili Faruk Sükan'a da birer örneği gönderilen " Türk Silahlı Kuvvetlerinin Görüşü" başlıklı mektupla muhtıra vermek suretiyle bu şekilde cebren Anayasayı ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs suçunun icrai hareketlerine başladıkları ancak siyasi koşulların istenilen şekilde oluşmadığını görünce ellerinde olmayan nedenlerle askeri darbeyi gerçekleştiremedikleri bu eylemlerinin teşebbüs aşamasında kaldığı,

12 Eylül 1980 tarihinde de aynı sanıkların cebren Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının tamamını tağir, tebdil, ilga ve bu kanun ile teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini ıskat ve vazifesini yapmaktan men suçunu ve Türkiye Cumhuriyeti İcra Vekilleri Heyetini cebren ıskat ve vazife görmekten cebren men suçunu fikir ve eylem birliği içinde işledikleri iddia, savunma, sanıkların samimi ikrarı ve tüm dosya kapsamı ile sabit görüldüğünden eylemlerine uyan ve suç tarihine göre lehlerine olan 765 sayılı TCK 'nun 79. maddesi delaleti ve 765 sayılı TCK 'nun 14/07/2004 tarih ve 5218 sayılı yasanın 1-A maddesi ve 5252 sayılı yasanın 6. maddesi ile değişik TCK'nun 146/1 maddesi gereğince AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMALARINA,

Adı geçen sanıkların bir suç işlemek kararının icrası cümlesinden olarak kanunun aynı hükmünü değişik zamanlarda birden fazla ihlal etmek suretiyle teselsülen üzerlerine atılı suçuişledikleri anlaşılakta ise de, verilen cezanın niteliğide nazara alınarak TCK 'nun 80. maddesinin artırım hükümlerinin uygulanmasına yer olmadığına,

765 sayılı TCK 'nun 59. maddesi gereğince, sanıkların duruşmadaki hal ve hareketleri, mahkemeye karşı saygılı tutum ve davranışları, samimi ikrarları ve tüm dosya kapsamı lehlerine takdiri indirim sebebi kabul edilerek sanıkların ayrı ayrı MÜEBBET HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMALARINA,

765 sayılı TCK 'nun 31. maddesi gereğince sanıklar 5 seneden fazla hapis cezasınamahkum olduklarından müebbedenkamu hizmetlerinden yasaklanmalarına,

765 sayılı TCK 'nun 33. maddesi gereğince sanıklar 5 seneden fazla hapis cezasına mahkum olduklarından 4721 sayılı TMK'nun 471. maddesinde nazara alınarak hapis hali sona erinceye kadar yasak kısıtlılık halindebulundurulmalarına,

Karar kesinleştğinde,1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 30 ve 31. maddelerinin her iki sanık yönünden ayrı ayrı uygulanmasına,

Sanıkların yaş ve sağlık durumlarıda dikkate alınarak, ölçülülük ve orantılılık ilkeleride birlikte değerlendirildiğinde sanıklar hakkında yurt dışına çıkış yasağını içeren Adli Kontrol Kararının devamına

Katılanlar TBMM Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı, Cumhuriyet Halk Partisi , Milliyetçi Hareket Partisi, Diyarbakır Barosu, Mersin Barosu, Muğla Barosu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Halk İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Çağdaş Hukukçular Derneği, Tüm Öğretmenler Birleştirme ve Dayanışma Derneği, Ülke Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı, Ahmet Cihan, Ahmet Kutalmış Türkeş, Ahmet Türk, Alaaddin Arkan, Alaz Erdost, Aynur Fatma Hayrullahoğlu, Bakı Batmaz, Baskın Oran,Cabbar Özmen, Endercan Ceylan, Erdem Şenocak, Erkan Uğur Eren, Fatih Özenç, Fatma Gülmez, Ganime Aktaş, Gül Erdost, Hayri Erdoğan, Hüseyin Doğan, İnsaf Karabulut, Kemal Yayla, Mahinur Kardaş, Mehmet Kutlular, Meral Karakuş, Mikail Kırbayır, Nergiz Şahindokuyucu, Nursel Gezgin, Osman Esendağ, Sait Özdemir, Senem Gürbudak, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Suzan Akyüz, Süleyman Kanbur, Tahir Öymen, Yılmaz Yukarıgöz kendilerini bir vekil ile temsil ettirdikleri anlaşıldığından yürürlükte bulunan avukatlık asgari ücret tarifesi uyarınca 3000 TL maktu vekalet ücretinin sanıklardan eşit olarak alınarak katılanlara verilmesine,

Tüm katılanların tazminat talep haklarının saklı tutulmasına,

İddianame ile açılan davanın kapsam ve niteliğide nazara alınarak sanıklar hakkındaki mal varlıkları üzerine tedbir konulması talebi yerinden görülmediğinden reddine,

Cumhuriyet Savcılığınca Yurt-kor adlı belgenin mahkemeye gönderilmeyerek imhasısını sağladığı iddia edilengörevli subay Abdullah Recep hakkında suç duyurusunda bulunulması talep edilmiş ise de, Ankara C.başsavcılığınının 16/04/2014 tarih ve2013/169130 soruşturma,2014/34646 karar numarası ileAbdullah Recep hakkında aynı eylem nediniyle hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği anlaşıldığından,bu tarihten sonrada yeni bir delil ibraz edilmediğinden Cumhuriyet Savcılığınının adı geçen şahıs ile ilgili olarak suç duyurusuna ilişkintalebinin yerinde görülmediğinden reddine,

Emanetin 2012/22, 2012/9742, 2012/9954 ve 2012/12882, 2011/138,2014/2913,2014/2838sırasında kayıtlı bulunan DVD, Video kasetleri CD'ler ,

Masak tarafından gönderilen ve klasör içinde bulunan belgeler, kitaplar, harddisk, klasörler ve belgelerin dosyada delil olarak saklanması

Yargılama gideri olan() TL sanıklardan eşit olarak tahsiline,

Dair, Katılanlar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı temsilcisi Av. Yıldız Bezginli, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine zafeten Başbakanlık vekili Av. İsmail Uluyol, TÖB- DER vekili Av. İsmail Çelik, DİSK vekili Av. Ekin Sarı Akalın, Ahmet Cihan ve Hüseyin Doğan vekili Av. Aydın Erdoğan, Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Tahir Elçi, MHP vekili Av. Yücel Bulut, HAK-İŞ vekili Av. Mehmet Ali Kayabaşı, Erdem Şenocak vekili Av. Mehmet Rifat Bacanlı, Hikmet Kazgan vekili Av. Tuncay Dolu, Aynur Hayrullahoğlu vekili Av. Nazlı Ceylan Ulubay, katılan fu Erdal Uğur Eren, Serap Soyergin, Serdar Vardar, Meral Karakuş, Yılmaz Yukarıgöz, Fatih Özenç, Ender Ceylan, vekili Av. Kazım Genç ve Av. Ali Sarıgül, Katılanlar Cabbar Özmen, Ganime Aktaş, Nursel Gezgin, Nurettin Yılmaz, Nurettin Sarıbal, Süleyman Kanbur vekili Av. Mehmet Horuş, katılanlar Sanem Gülbudak, Halil Demirel, Hayri Erdoğan, Rıza Baktetur, Sabire Serin, Sait Özdemir vekili Av. Arif Ali Cangı, Av. Ömer Kavilli, Katılan Diyarbakır barosu, Ahmet Türk, Fatma Gülmez, Mikail Kırbayır vekili Av. Öztürk Türkdoğan, katılan Tahir Öğmen vekili Av. Senem Doğanoglu, katılan Alaattin Arkan vekili Av. Osman Başer ve Av. Serdal Namkoç, sanıklar Ahmet Kenan Evren ve Ali Tahsin Şahinkaya ile sanıklar müdafii Av. Bülent Hayri Acar ve Katılanlar Baki Batmaz, Aynur Fatma Hayrullahoğlu, Hayri Erdoğan, Sait Özdemir, Nurettin Sarıbal, Mehmet Özer, Mikail Kırbayır, Sabire Yazgan Serin, İnsaf Karabulut, Halil Demirel, Hasan Kazgan, Yılmaz Yukarıgöz, Ganime Aktaş, Azimet Köylüoğlu, Senem Gülbudak, Ahmet Cihan yüzlerine karşı,

Katılanlar Mersin Barosu vekili Av. Halil Hulki Özel, Cumhuriyet Halk Partisi vekilleri Av. Celal Çelik, Çiğdem Çağlayan Demiroğlu, Muğla Barosu vekili Av. Senih Özay, Hak-İş Sendikaları Konfederasyonu vekili Av. Ekin Sarı Akalın, Çağdaş Hukukçular Derneği vekili Av. Selçuk Kozağaçlı, Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği vekili Av. Şükrü Günel, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı vekili Av. Mehmet Parsak, Abdulgani Aşık, Ahmet Kutalmış Türkes, Ahmet Türk, Alaattin Arkan, Alaz Erdost, Ali İbrahim Önsoy, Arif Işık, Baskın Oran, Cabbar Özmen, Endercan Ceylan, Erdem Şenocak, Erkan Uğur Eren, Fatih Özenç, Fatma Gülmez, Gül Erdost, Hikmet Kazgan, Hüseyin Doğan ve vekili Av. Aydın Erdoğan, İslam Kepenek, Kemal Yayla ve vekili Av. Nilay Geylanlı Yorgancıoğlu, Kenan Dilberoğlu, Mahihur Kardeş ve vekili Av. Şener Akyüz, Mehmet Kutlular ve vekili Av. Turgut İnal, Meral Karakuş ve vekili Av. İlyas Danyeli, Muazzer Özer, Musa Kılıç, Nergiz Şahindokuyucu ve vekili Av. İlyas Danyeli, Nurettin Yılmaz, Nursel Gezgin, Osman Esandağ ve vekili Av. İrfan Sönmez, Rıza Baktetur, Seray Soyergin ve vekili Av. İlyas Danyeli, Serdar Vardar ve vekili Av. İlyas Danyeli, Suzan Akyüz ve vekili Av. Şener Akyüz, Süleyman Kanbur, Şükrü Bütün, Tahir Öğmen, Yılmaz Yukarıgöz ve vekili Av. İlyas Danyeli'nin yokluklarında,

C.savcısının huzuru ile verilen ceza miktarı yönünden resen temyize tabi olup ayrıca CMK nun 291. maddesi gereğince hükmü veren mahkemeye bir dilekçe verilmesi veyazabıt katibine bir beyanda bulunulması suretiyle yüzlerine karşı verilen sanıklar ve madafilere ile katılanlar ve katılan vekilleri yönünden hükmün tefhim tarihinden, yokluklarında karar verilen katılanlar ve katılan vekilleri yönünden isehükmün tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde Yargıtay'a temyiz yoluna başvurulabileceği, talebe uygun olarak oy birliği ile verilen

T.C. ANKARA 10. AĞIR CEZA MAHKEMESİ Duruşma Tar: 18/06/2014 Dosya No : 2014/137 Esas
karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 18/06/2014

BAŞKAN 21366 ÜYE 23650 ÜYE33942 KATİP 11241

BELLEK
MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ